

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 23.9.2020 r.
COM(2020) 610 final

2020/0279 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie zarządzania azylem i migracją oraz zmieniające dyrektywę Rady
2003/109/WE i proponowane rozporządzenie (UE) XXX/XXX [Fundusz Azylu
i Migracji]**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SWD(2020) 207 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

1.1. Przyczyny i cele wniosku

W Wytycznych politycznych na następną kadencję Komisji przewodnicząca Ursula von der Leyen ogłosiła nowy pakt o migracji i azylu obejmujący kompleksowe podejście do kwestii: granic zewnętrznych, systemu azylowego i systemu powrotów, obszaru Schengen ze swobodnym przepływem osób i do wymiaru zewnętrznego.

Nowy pakt o migracji i azylu, przedstawiony wraz z niniejszym wnioskiem dotyczącym nowego rozporządzenia w sprawie zarządzania azylem i migracją¹, stanowi nowy start w obszarze migracji w oparciu o kompleksowe podejście do zarządzania migracją. W niniejszym wniosku ustanawia się wspólne ramy zarządzania azylem i migracją na poziomie UE jako kluczowy element kompleksowego podejścia oraz dąży się do promowania wzajemnego zaufania między państwami członkowskimi. Przyjmując za podstawę nadrzędną zasadę solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności, wzywa się w nowym pakcie do zintegrowanego kształtowania polityki polegającego na łączeniu polityk w zakresie azylu, migracji, powrotów, ochrony granic zewnętrznych, zwalczania przemytu migrantów oraz stosunków z kluczowymi państwami trzecimi odzwierciedlającego podejście przewidujące zaangażowanie całej administracji rządowej. W pakcie uznaje się, że kompleksowe podejście oznacza również silniejsze, bardziej zrównoważone i wymierne dawanie wyrazu zasadzie solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności – równowagę w tym zakresie można osiągnąć w szerszym kontekście, rozszerzając obszar zainteresowania poza kwestię, które państwo członkowskie jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. W związku z tym zasadę tę należy stosować do całości zarządzania migracją – od zapewniania dostępu do ochrony międzynarodowej po przeciwdziałanie migracji nieuregulowanej i niedozwolonemu przemieszczaniu się.

Kwestia wyzwań w zarządzaniu migracją – od zapewniania równowagi w wysiłkach związanych z rozpatrywaniem wniosków o udzielenie azylu po zagwarantowanie szybkiej identyfikacji osób wymagających ochrony międzynarodowej lub skutecznego powrotu osób, które nie wymagają ochrony – nie powinna być rozwiązywana samodzielnie przez pojedyncze państwa członkowskie, ale przez UE jako całość. Ponadto przeciążenie systemów azylowych państw członkowskich wciąż stanowi poważne obciążenie dla państw członkowskich pierwszego wjazdu, jak również dla systemów azylowych innych państw członkowskich ze względu na niedozwolone przemieszczanie się. Obecny system migracyjny jest niewystarczający, by sprostać tym realiom. Brakuje w szczególności sprawnie działającego mechanizmu solidarności oraz efektywnych przepisów dotyczących odpowiedzialności. W związku z tym niezbędne są europejskie ramy, dzięki którym można będzie zarządzać współzależnością między polityką i decyzjami państw członkowskich. W ramach tych należy uwzględnić stale zmieniające się realia migracji, które sprawiły, że sytuacja stała się bardziej złożona i wzrosła konieczność koordynacji.

Celem niniejszego wniosku dotyczącego nowego rozporządzenia w sprawie zarządzania azylem i migracją jest zastąpienie obecnego rozporządzenia dublińskiego oraz wznowienie

¹ Dz.U. L [...] z [...], s. [...].

reformy wspólnego europejskiego systemu azylowego (WESA) w drodze ustanowienia wspólnych ram przyczyniających się do kompleksowego podejścia do zarządzania migracją poprzez zintegrowane kształtowanie polityki w dziedzinie zarządzania azylem i migracją, w tym zarówno jego wewnętrznymi, jak i zewnętrznymi elementami. Dzięki temu nowemu podejściu istniejący system zostanie zakorzeniony w szerszych ramach, w których możliwe jest odzwierciedlenie podejścia przewidującego zaangażowanie całej administracji rządowej oraz zapewnienie spójności i skuteczności działań podejmowanych przez Unię i jej państwa członkowskie oraz wprowadzanych przez nie środków. Podejście to obejmuje również nowy i bardziej kompleksowy mechanizm solidarności mający na celu zagwarantowanie normalnego funkcjonowania systemu migracyjnego, a także uproszczone kryteria i bardziej skuteczne mechanizmy ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.

W niniejszym wniosku przewidziano nowy mechanizm solidarności – elastyczny i opracowany w sposób pozwalający na jego dostosowanie do indywidualnych sytuacji wynikających z poszczególnych wyzwań związanych z migracją, z jakimi mierzą się państwa członkowskie, poprzez określenie środków solidarnościowych, spośród których państwa członkowskie mogą wybrać te stanowiące ich wkład. To nowe podejście do solidarności zapewnia nieustanne i zróżnicowane wsparcie dla państw członkowskich znajdujących się pod presją lub zagrożonych znalezieniem się pod presją i obejmuje szczególnie proces odniesienia się do specyfiki sprowadzania na ląd w następstwie operacji poszukiwawczo-ratowniczych. Ponadto państwa członkowskie będą mogły zaoferować dobrowolny wkład w dowolnym momencie. Komisja zapewni ciągłą koordynację takich środków.

W niniejszym wniosku uwzględniono również przepisy służące zwiększeniu skali powrotów migrantów o nieuregulowanym statusie. W tym celu wprowadza się mechanizm ułatwiający współpracę z państwami trzecimi w zakresie powrotów i readmisji, który uzupełnia mechanizm ustanowiony w art. 25a rozporządzenia (UE) 810/2009 w sprawie kodeksu wizowego². Ten nowy mechanizm uprawnia Komisję do przedstawiania Radzie sprawozdania określającego skuteczne środki zachęcania do współpracy z państwami trzecimi na rzecz ułatwienia powrotów i readmisji oraz zacieśniania tej współpracy, jak również współpracy między państwami członkowskimi w tym samym celu, przy jednoczesnym należytym uwzględnieniu ogólnych interesów odnośnych państw trzecich i stosunków z tymi państwami. Komisja będzie opierać się na informacjach od Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych oraz delegatur Unii. Następnie Komisja i Rada rozważą w granicach swoich odpowiednich kompetencji wszelkie właściwe dalsze działania, które należy wdrożyć. Mechanizm ten wraz z nowym unijnym koordynatorem ds. powrotów, który będzie korzystał ze wsparcia ze strony sieci przedstawicieli wysokiego szczebla, ogłoszony w nowym pakcie o migracji i azylu, przyczynią się do stosowania wspólnego strategicznego i skoordynowanego podejścia do powrotów i readmisji między państwami członkowskimi, Komisją i agencjami Unii.

Ponadto środki solidarnościowe będą obejmować również nowe możliwości udzielania sobie przez państwa członkowskie wzajemnej pomocy w przeprowadzaniu powrotów – pomoc ta będzie miała formę sponsorowania powrotów. W ramach tej nowej formy środka solidarnościowego państwa członkowskie zobowiązałyby się do przeprowadzania powrotów migrantów o nieuregulowanym statusie w imieniu innego państwa członkowskiego, dokonując wszystkich niezbędnych w tym celu czynności bezpośrednio z terytorium państwa

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1155 z dnia 20 czerwca 2019 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 810/2009 ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Wizowy (kodeks wizowy), Dz.U. L 188 z 12.7.2019, s. 25.

członkowskiego będącego beneficjentem (np. doradztwo w zakresie powrotu, prowadzenie dialogu merytorycznego z państwami trzecimi, udzielanie wsparcia na rzecz wspomaganego dobrowolnego powrotu i środków reintegracyjnych). Czynności takie są działaniami dodatkowymi w stosunku do czynności, które przeprowadza Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex) w ramach swojego mandatu, i obejmują w szczególności środki, których Agencja nie może wdrożyć (np. zapewnienie państwu członkowskiemu będącemu beneficjentem wsparcia dyplomatycznego w stosunkach z państwami trzecimi). Jeżeli jednak powrót nie zakończy się w ciągu 8 miesięcy, migranci o nieuregulowanym statusie zostaną przeniesieni na terytorium sponsorującego państwa członkowskiego w celu kontynuowania stamtąd starań na rzecz wykonania decyzji nakazującej powrót.

W nowym podejściu do zarządzania migracją uwzględniono również udoskonalenie przepisów dotyczących odpowiedzialności za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, co ma przyczynić się do ograniczenia w sposób proporcjonalny i rozsądny niedozwolonego przemieszczania się.

Ponadto w niniejszym wniosku ustanawia się, w oparciu o strategię krajowe państw członkowskich, ramy sprawowania rządów, które zostaną wykorzystane w europejskiej strategii zarządzania azylem i migracją określającej strategiczne podejście do zarządzania azylem i migracją na poziomie europejskim oraz do wdrażania polityki azylowej, migracyjnej i powrotowej zgodnie z kompleksowym podejściem.

Reforma wspólnego europejskiego systemu azylowego (WESA)

Przy przygotowaniu paktu za podstawę przyjęto wnioski Komisji z 2016 r. i 2018 r. dotyczące reformy wspólnego europejskiego systemu azylowego, ale dodano do nich nowe elementy służące zapewnieniu równowagi potrzebnej do stworzenia wspólnych ram łączących wszystkie aspekty polityki azylowej i migracyjnej. Proponowana w 2016 r. reforma systemu azylowego składała się z siedmiu wniosków ustawodawczych w sprawie: przekształcenia rozporządzenia dublińskiego³, przekształcenia rozporządzenia Eurodac⁴, rozporządzenia ustanawiającego Agencję Unii Europejskiej ds. Azylu⁵, rozporządzenia w sprawie procedury azylowej⁶, rozporządzenia o kwalifikowaniu⁷, przekształcenia dyrektywy w sprawie warunków przyjmowania⁸ i rozporządzenia ustanawiającego unijne ramy przesiedleń⁹. We wrześniu 2018 r. Komisja przedstawiła również zmieniony wniosek dotyczący rozporządzenia ustanawiającego Agencję Unii Europejskiej ds. Azylu¹⁰.

Chociaż w odniesieniu do wielu z tych wniosków poczyniono znaczne postępy, a współprawodawcy osiągnęli wstępne porozumienia polityczne w kwestii wniosków dotyczących rozporządzenia o kwalifikowaniu, dyrektywy w sprawie warunków przyjmowania, rozporządzenia ustanawiającego unijne ramy przesiedleń, rozporządzenia Eurodac i pierwszego wniosku ustanawiającego Agencję Unii Europejskiej ds. Azylu, to jednak w odniesieniu do wniosków dotyczących rozporządzenia dublińskiego

³ COM(2016) 270 final.

⁴ COM(2016) 194 final.

⁵ COM(2016) 271 final.

⁶ COM(2016) 467 final.

⁷ COM(2016) 466 final.

⁸ COM(2016) 465 final.

⁹ COM(2016) 468 final.

¹⁰ COM(2018) 633 final.

i rozporządzenia w sprawie procedury azylowej osiągnięto mniejsze postępy, głównie ze względu na rozbieżne stanowiska w Radzie. Oprócz porozumienia co do pełnej reformy wystarczającego poparcia nie uzyskało także uzgodnienie jedynie niektórych wniosków odnoszących się do reformy azylowej.

Wraz z niniejszym wnioskiem Komisja przedstawia wniosek zmieniający wniosek z 2016 r. dotyczący rozporządzenia w sprawie procedury azylowej¹¹ oraz wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie wprowadzenia kontroli przesiewowej¹² obywateli państw trzecich i bezpaństwowców na granicach zewnętrznych; we wniosku tym ustanawia się spójne powiązanie między wszystkimi etapami procedury migracyjnej, takimi jak nowy etap przed wjazdem, a także szybszy powrót obywateli państw trzecich bez prawa do pozostania w Unii.

Ponadto Komisja przedstawia wniosek zmieniający wniosek z 2016 r. dotyczący przekształcenia rozporządzenia Eurodac¹³ w celu wprowadzenia wyraźnego i spójnego powiązania między konkretnymi osobami i procedurami, którym podlegają; ma to pomóc w sprawowaniu kontroli nad migracją nieuregulowaną i wykrywaniu niedozwolonego przemieszczania się oraz wesprzeć wdrożenie nowego mechanizmu solidarności.

Co więcej, Komisja przedstawia także wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie zarządzania sytuacjami kryzysowymi, aby określić narzędzia niezbędne do postępowania w sytuacjach kryzysowych i w przypadkach działania siły wyższej. Instrument ten ma na celu sprostanie wyjątkowym sytuacjom masowego napływu obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców nielegalnie przybywających do państwa członkowskiego oraz zapobiegnięcie bezpośredniemu ryzyku takiego przybywania, które przyjmuje taką skalę i ma taki charakter, że czyni system azylowy, system przyjmowania lub system powrotów państwa członkowskiego niefunkcjonalnym i grozi poważnymi konsekwencjami dla funkcjonowania wspólnego europejskiego systemu azylowego i unijnego systemu zarządzania migracją lub uniemożliwia stosowanie tych systemów, jak również zapewnienie przepisów dotyczących odstępstw w sytuacjach działania siły wyższej.

1.2. Cele wniosku

Kompleksowe podejście jest niezbędne, aby zbudować wzajemne zaufanie między państwami członkowskimi, zapewnić spójność podejścia UE do azylu, zarządzania migracją, ochrony granic zewnętrznych oraz do stosunków z odnoszonymi państwami trzecimi przy jednoczesnym uznaniu, że skuteczność ogólnego podejścia zależy od uwzględnienia wszystkich elementów łącznie i w sposób zintegrowany. Uwzględniono w nim również wyrok wydany niedawno przez Trybunał Sprawiedliwości w sprawach połączonych C-715/17, C-718/17 i C-719/17, w którym Trybunał orzekł, że „obciążenia [...] powinny [...] co do zasady zostać rozdzielone między wszystkie pozostałe państwa członkowskie, zgodnie z zasadą solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między państwa członkowskie, zważywszy że w myśl art. 80 TFUE na tej zasadzie opiera się polityka azylowa Unii”.

W 2016 r. Komisja zaproponowała system, w ramach którego, jeżeli na podstawie hierarchii kryteriów ustalania odpowiedzialności państwo członkowskie uznano by za odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, to takie państwo członkowskie pozostawałoby stale odpowiedzialne za rozpatrywanie wszelkich późniejszych

¹¹ Dz.U. L [...] z [...], s. [...].

¹² Dz.U. L [...] z [...], s. [...].

¹³ Dz.U. L [...] z [...], s. [...].

wniosek lub petycji złożonych przez tego samego wnioskodawcę. System ten uzupełniono o obowiązkowy i automatyczny korekcyjny mechanizm przydziału, który na podstawie klucza odniesień był uruchamiany w sytuacji, gdy państwo członkowskie stawało w obliczu nieproporcjonalnej presji, co zapewniało wyraźny i wiążący system podziału odpowiedzialności między państwa członkowskie. W dniu 16 listopada 2017 r. Parlament Europejski przyjął swój mandat negocjacyjny, który obejmował wniosek dotyczący zastąpienia kryterium pierwszego wjazdu i domyślne kryterium pierwszego wniosku systemem przydziału, zgodnie z którym wnioskodawca mógłby wybrać jedno z czterech państw członkowskich o najmniejszej liczbie wniosków, do którego zostałby przydzielony. Po stronie Rady państwa członkowskie nie były w stanie uzgodnić wspólnego podejścia i negocjacje się przeciągały.

Aby przełamać panujący zastój i zapewnić szersze i solidne ramy polityki migracyjnej i azylowej, Komisja zamierza wycofać wniosek z 2016 r. Niniejszy wniosek uchyla i zastępuje rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca („rozporządzenie Dublin III”).

Szczegółowe cele niniejszego wniosku to:

- ustanowienie wspólnych ram, które przyczynią się do kompleksowego podejścia do zarządzania azylem i migracją, opartych na zasadach zintegrowanego kształtowania polityki oraz solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności;
- zapewnienie podziału odpowiedzialności za pomocą nowego mechanizmu solidarności poprzez wprowadzenie systemu mającego zagwarantować solidarność w sposób ciągły w zwykłych czasach oraz pomóc państwom członkowskim za pośrednictwem skutecznych środków (sponsorowania relokacji lub powrotów oraz innych rodzajów wkładu ukierunkowanego na zwiększenie zdolności państw członkowskich w obszarze azylu, przyjmowania i powrotów oraz wymiaru zewnętrznego) w praktycznym zarządzaniu migracją, w przypadku gdy mierzą się one z presją migracyjną. W podejściu tym uwzględnia się również szczególny proces polegający na zastosowaniu zasady solidarności do przypadków przybycia w następstwie operacji poszukiwawczo-ratowniczych;
- zwiększenie zdolności systemu w zakresie ustalania – w sposób wydajny i skuteczny – jednego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. W szczególności pozwoliłoby to usunąć klauzule dotyczące wygaśnięcia odpowiedzialności, jak również wyeliminować możliwości przenoszenia odpowiedzialności między państwami członkowskimi w wyniku działań wnioskodawcy oraz znacznie skrócić terminy nadsyłania wniosków i otrzymywania odpowiedzi, tak aby wnioskodawcom szybciej wyznaczano odpowiedzialne państwo członkowskie i tym samym aby uzyskiwali oni szybszy dostęp do procedur udzielania ochrony międzynarodowej;
- zniechęcanie do nadużyć i zapobieganie niedozwolonemu przemieszczaniu się osób ubiegających się o ochronę międzynarodową na terytorium UE, w szczególności przez ustanowienie wyraźnego obowiązku, by takie osoby składały wniosek w państwie członkowskim pierwszego wjazdu lub legalnego pobytu i pozostawały w państwie członkowskim, które uznaje się za odpowiedzialne. Wymaga to także wyciągnięcia

proporcjonalnych konsekwencji materialnych w razie niewywiązywania się tych osób ze swoich obowiązków.

1.3. Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki

System ustalania, które państwo członkowskie odpowiada za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, jest podstawą wspólnego europejskiego systemu azylowego. Jest on w pełni powiązany z instrumentami prawnymi i politycznymi w obszarze azylu, w szczególności w odniesieniu do procedur udzielania azylu, norm dotyczących kwalifikowania obywateli na potrzeby ochrony międzynarodowej, warunków przyjmowania, a także przesiedleń.

Niniejszy wniosek jest również spójny z przepisami dotyczącymi kontroli granicznej na granicach zewnętrznych określonymi w kodeksie granicznym Schengen i przyczynia się do realizacji celu, jakim jest skuteczne zarządzanie granicami zewnętrznymi, jako koniecznego następstwa swobodnego przepływu osób w Unii. Dzięki rozszerzeniu zakresu środków mających na celu sprostanie wyzwaniom związanym z migracją wniosek w jeszcze większym stopniu ogranicza konieczność przywrócenia kontroli granicznych na granicach wewnętrznych.

Ponadto zapewniono spójność ze skutecznym europejskim zintegrowanym zarządzaniem granicami na poziomie unijnym i krajowym zgodnie z rozporządzeniem w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej. Europejskie zintegrowane zarządzanie granicami jest koniecznym następstwem swobodnego przepływu osób w Unii i podstawowym elementem przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Ma ono również zasadnicze znaczenie dla niniejszego wniosku i przyczynia się do wdrożenia zasady zintegrowanej polityki mającej na celu udoskonalenie przewidzianego w niniejszym wniosku kompleksowego podejścia do zarządzania migracją.

Niniejszy wniosek jest w pełni spójny z komunikatem dotyczącym nowego paktu o migracji i azylu oraz planem działania w zakresie towarzyszących mu inicjatyw, w tym wniosku dotyczącego ukierunkowanej zmiany rozporządzenia w sprawie procedury azylowej i rozporządzenia w sprawie wprowadzenia kontroli przesiewowej, które zapewniają, aby migranci podlegali kontroli przesiewowej pod kątem ich tożsamości, stanu zdrowia i bezpieczeństwa i by byli obejmowani procedurą powrotu albo procedurą azylową, w tym w stosownych przypadkach procedurą azylową lub procedurą powrotu stosowaną na granicy określoną we wniosku zmieniającym rozporządzenie w sprawie procedury azylowej. Wniosek jest również spójny z wnioskiem zmieniającym wniosek z 2016 r. dotyczący przekształcenia rozporządzenia Eurodac¹⁴.

Niniejszy wniosek jest także w pełni spójny z planem gotowości do reagowania w obszarze migracji i na wypadek kryzysu migracyjnego, który zapewnia ramy operacyjne na użytek monitorowania i przewidywania przepływów migracyjnych i sytuacji migracyjnej, budowania odporności oraz organizowania skoordynowanych działań w reakcji na kryzys migracyjny. W szczególności we wniosku w pełni wykorzystano sprawozdania wydane przez sieć utworzoną w ramach tego planu oraz prowadzone przez nią działania.

Wniosek dodatkowo wzmacnia ramy prawne dotyczące powrotów i politykę powrotową UE, zwiększając zdolność Unii do działania we współpracy z państwami trzecimi za pośrednictwem mechanizmu uprawniającego Komisję do rozważenia i przedstawienia

¹⁴ Dz.U. L [...] z [...], s. [...].

środków na rzecz usprawnienia tej współpracy wykraczających poza środki przewidziane już w kodeksie wizowym.

Zapewniono także spójność ze wstępnymi porozumieniami politycznymi, które już osiągnięto w odniesieniu do rozporządzenia o kwalifikowaniu, przekształcenia dyrektywy w sprawie warunków przyjmowania, rozporządzenia ustanawiającego unijne ramy przesiedleń oraz rozporządzenia w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Azylu, które Komisja w pełni popiera. Ponieważ cele leżące u podstaw tych wniosków nadal pozostają ważne, porozumienie w sprawie tych wniosków należy osiągnąć możliwie jak najszybciej.

Z uwagi na fakt, że jednak nie udało się dojść do porozumienia co do wniosku dotyczącego rozporządzenia dublińskiego opublikowanego w dniu 4 maja 2016 r. i ponieważ niniejszy wniosek obejmuje nowy ustrukturyzowany mechanizm solidarności, a także uwzględnia inne zmiany zaproponowane w 2016 r. mające na celu głównie uczynienie procedur prowadzących do przekazania na podstawie rozporządzenia dublińskiego bardziej skutecznymi, takie jak powiadomienia o wtórnym przejęciu i ograniczenie przenoszenia odpowiedzialności, konieczne jest wycofanie wcześniejszego wniosku.

We wrześniu 2015 r.¹⁵ Komisja proponowała również kryzysowy mechanizm relokacji w celu wypracowania strukturalnego rozwiązania pozwalającego radzić sobie z sytuacjami kryzysowymi, takimi jak sytuacje w Grecji i we Włoszech, które doprowadziły do przyjęcia przez Radę we wrześniu 2015 r.¹⁶ dwóch decyzji o relokacji. Ponieważ we wniosku dotyczącym rozporządzenia w sprawie zarządzania azylem i migracją uwzględniono przepisy służące sprostaniu realiom przepływów migracyjnych za pośrednictwem sponsorowania relokacji i powrotów w czasach presji migracyjnej i ponieważ we wniosku dotyczącym rozporządzenia w sprawie reagowania na sytuacje kryzysowe i spowodowane działaniem siły wyższej w dziedzinie migracji i azylu również przewidziano przepisy szczegółowe w zakresie sponsorowania relokacji i powrotów w celu strukturalnego rozwiązywania sytuacji kryzysowych, Komisja zamierza wycofać wniosek dotyczący kryzysowego mechanizmu relokacji z września 2015 r. i uchylić dyrektywę w sprawie tymczasowej ochrony¹⁷.

1.4. Spójność z innymi politykami Unii

Niniejszy wniosek jest spójny z kompleksowym długoterminowym podejściem do zarządzania migracją określonym w nowym pakcie o migracji i azylu, polegającym na umieszczeniu polityki migracyjnej w centrum stosunków z partnerskimi państwami trzecimi; włączeniu zarządzania granicami zewnętrznymi do szerszej unijnej polityki zarządzania migracją; opracowaniu jednolitych, sprawiedliwych i skutecznych procedur azylowych i procedur powrotu oraz wzmocnieniu obszaru Schengen ze swobodnym przepływem osób na podstawie zaufania między państwami członkowskimi. Podstawową częścią tego podejścia jest promowanie legalnych dróg migracji do UE, aby przyciągnąć utalentowane osoby na unijny rynek pracy i udzielić ochrony osobom jej wymagającym dzięki przesiedleniu i innym

¹⁵ COM(2015) 450 final.

¹⁶ Decyzja Rady 2015/1523 z dnia 14 września 2015 r. i decyzja Rady (UE) 2015/1601 z dnia 22 września 2015 r.

¹⁷ Dyrektywa Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między państwami członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami, Dz.U. L 212 z 7.8.2001, s. 12.

uzupełniającym drogom migracji, oraz opracowanie specjalnej polityki pomocy w integracji obywateli państw trzecich w europejskich społeczeństwach.

Wprowadzając ramy odnoszące się do podejścia do zarządzania migracją uwzględniającego całe szlaki migracyjne poprzez tworzenie partnerstw z państwami trzecimi, niniejsze rozporządzenie przyczynia się do realizacji celu UE, jakim jest ambitna i szeroko zakrojona polityka zewnętrzna oparta na partnerstwie z państwami trzecimi. W ten sposób zapewnia się również spójność z unijnymi celami humanitarnymi wyrażanymi poprzez wsparcie na rzecz uchodźców w państwach trzecich.

Niniejszy wniosek jest spójny z wnioskiem dotyczącym kontroli przesiewowej i w szczególności przyczynia się do silnych gwarancji praw podstawowych za pośrednictwem przewidzianego w nim mechanizmu monitorowania. We wniosku dotyczącym rozporządzenia ustanawiającego obowiązek prowadzenia kontroli przesiewowej obywateli państw trzecich na granicach zewnętrznych, którzy co do zasady nie spełniają warunków wjazdu, zaproponowano nowy mechanizm monitorowania mający na celu zapewnienie przestrzegania praw podstawowych podczas całej kontroli przesiewowej oraz należytego prowadzenia dochodzeń w sprawie wszelkich zarzutów o naruszenie praw podstawowych. Monitorowanie to jest częścią przepisów w zakresie sprawowania rządów określonych w proponowanym rozporządzeniu, które stanowią, że państwa członkowskie powinny włączyć wyniki swoich krajowych mechanizmów monitorowania ustanowionych na podstawie rozporządzenia w sprawie kontroli przesiewowej do swoich strategii krajowych przewidzianych w tym proponowanym rozporządzeniu. Ponadto roczne sprawozdanie z zarządzania migracją będzie zawierać również wyniki sprawozdawczości w zakresie monitorowania i propozycje usprawnień w stosownych przypadkach.

Aby wesprzeć środki solidarnościowe ukierunkowane na relokację i późniejsze przekazania, oprócz przekazania objętych procedurami ustalania odpowiedzialności państw członkowskich, w niniejszym wniosku przewidziano kwoty ryczałtowe należne państwom członkowskim i jest on w pełni spójny z budżetem UE na wsparcie stosowania takich środków i skuteczne stosowanie rozporządzenia.

Niniejszy wniosek dodatkowo wzmacnia politykę w obszarze bezpieczeństwa. Dzięki przepisom szczegółowym określonym w niniejszym rozporządzeniu odpowiedzialność za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej zostanie szybko ustalona, jeżeli dana osoba stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego i porządku publicznego, i zapobiegnie przekazywaniu takich osób do innych państw członkowskich. W związku z tym wniosek przyczynia się również do realizacji celu w zakresie bezpieczeństwa, przewidzianego we wniosku dotyczącym rozporządzenia w sprawie kontroli przesiewowej, na podstawie którego przeprowadzenie takiej kontroli bezpieczeństwa będzie obowiązkowe.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

2.1. Podstawa prawna

Niniejszy wniosek uchyla i zastępuje rozporządzenie (UE) nr 604/2013 i rozszerza jego zakres, aby objąć wspólne ramy przyczyniające się do kompleksowego podejścia do zarządzania migracją, a także wprowadzić szersze podejście do kwestii solidarności, dlatego powinien zostać przyjęty z właściwą podstawą prawną, tj. na podstawie art. 78 ust. 2 lit. e) i art. 79 ust. 2 lit. c) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą.

2.2. Zmienna geometria

Irlandia jest związana rozporządzeniem (UE) nr 604/2013 po zgłoszeniu zamiaru uczestnictwa w przyjęciu i stosowaniu tego rozporządzenia na podstawie Protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i TFUE¹⁸.

Zgodnie z tym Protokołem Irlandia może zdecydować o uczestniczeniu w przyjęciu niniejszego wniosku. Może również skorzystać z tej możliwości po przyjęciu niniejszego wniosku.

Zgodnie z Protokołem w sprawie stanowiska Danii załączonym do TUE i TFUE Dania nie uczestniczy w przyjmowaniu przez Radę środków na mocy tytułu V TFUE (z wyjątkiem „środków określających państwa trzecie, których obywatele muszą mieć wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich oraz środków odnoszących się do jednolitego wzorca wiz”). Biorąc jednak pod uwagę, że Dania stosuje obowiązujące rozporządzenie dublińskie na mocy umowy międzynarodowej zawartej z WE w 2006 r.¹⁹, zgodnie z art. 3 tej umowy ma ona obowiązek powiadomić Komisję, czy decyduje się wdrożyć przepisy części III, V i VII zmienionego rozporządzenia.

2.3. Wpływ wniosku na państwa nienależące do UE, stowarzyszone z systemem dublińskim

Oprócz stowarzyszenia szeregu państw nienależących do UE z dorobkiem Schengen Unia zawarła umowy o stowarzyszeniu tych państw także z dorobkiem dublińskim/Eurodac; są to:

- umowa w sprawie stowarzyszenia Islandii i Norwegii zawarta w 2001 r.;
- umowa w sprawie stowarzyszenia Szwajcarii zawarta w dniu 28 lutego 2008 r.;
- protokół dotyczący stowarzyszenia Liechtensteinu zawarty w dniu 7 marca 2011 r.

Aby ustanowić prawa i obowiązki między Danią – która, jak wyjaśniono powyżej, jest stowarzyszona z dorobkiem dublińskim/Eurodac na mocy umowy międzynarodowej – i stowarzyszonymi państwami wymienionymi powyżej, Unia i państwa stowarzyszone zawarły dwa inne akty²⁰.

Zgodnie z trzema wyżej przywołanymi umowami państwa stowarzyszone przyjmują dorobek dubliński/Eurodac wraz z jego późniejszymi zmianami bez żadnego wyjątku. Nie biorą one

¹⁸ Na podstawie umowy o wystąpieniu dotyczy to również Zjednoczonego Królestwa w okresie przejściowym.

¹⁹ Umowa pomiędzy Wspólnotą Europejską i Królestwem Danii w sprawie kryteriów i mechanizmów określania Państwa Członkowskiego właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl, wniesionego w Danii lub innym Państwie Członkowskim Unii Europejskiej, i systemu Eurodac do porównywania odcisków palców w celu skutecznego stosowania Konwencji Dublińskiej, Dz.U. L 66 z 8.3.2006, s. 38.

²⁰ Protokół między Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu do Umowy między Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej kryteriów i mechanizmów umożliwiających określanie państwa właściwego dla rozpatrywania wniosku o udzielenie azylu złożonego w państwie członkowskim lub w Szwajcarii (zawarty w dniu 24.10.2008 r., Dz.U. L 161 z 24.6.2009, s. 8) oraz Protokół do Umowy między Wspólnotą Europejską a Republiką Islandii i Królestwem Norwegii dotyczącej kryteriów i mechanizmów określania państwa właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl złożonego w Państwie Członkowskim, Islandii i Norwegii, Dz.U. L 93 z 3.4.2001.

udziału w przyjmowaniu żadnych aktów zmieniających dorobek dubliński lub opartych na tym dorobku (w tym także niniejszego wniosku), ale muszą zawiadomić Komisję w określonym terminie o tym, czy zdecydowały się przyjąć treść danego aktu, po tym jak zostanie on już zatwierdzony przez Parlament Europejski i Radę. W przypadku gdy Norwegia, Islandia, Szwajcaria lub Liechtenstein nie przyjmują aktu zmieniającego lub opartego na dorobku dublińskim/Eurodac, odpowiednie umowy zostają rozwiązane, chyba że wspólny/mieszany komitet ustanowiony na mocy tych umów jednomyślnie postanowi inaczej.

Zakres proponowanego rozporządzenia wykracza poza przedmiot wyżej przywołanych umów, określając kompleksowe podejście oparte na wspólnych ramach zarządzania migracją, jednocześnie zachowując podstawowe przepisy dotyczące ustalania odpowiedzialności za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, co w dalszym ciągu stanowi główną część rozporządzenia. Aby zapewnić utrzymanie w mocy umów z Danią i państwami stowarzyszonymi regulujących ich uczestnictwo w systemie dublińskim, w przypadku przyjęcia niniejszego aktu Dania, Norwegia, Islandia, Szwajcaria i Liechtenstein będą związane jedynie częścią III, V i VII niniejszego rozporządzenia.

2.4. Pomocniczość

Postanowienia tytułu V TFUE dotyczącego przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości powierzają Unii Europejskiej określone kompetencje w tym zakresie. Kompetencje te należy wykonywać zgodnie z art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej, tzn. tylko wówczas i tylko w takim zakresie, w jakim cele zamierzonego działania nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary lub skutki proponowanego działania możliwe jest lepsze ich osiągnięcie przez Unię Europejską.

Za pośrednictwem niniejszego wniosku usprawnia się obowiązujące przepisy określone w rozporządzeniu (UE) nr 604/2013 i dąży do zapewnienia prawidłowego stosowania tych przepisów, które ograniczą niedozwolone przemieszczanie się obywateli państw trzecich między państwami członkowskimi – problem o charakterze transgranicznym. Przepisy te uzupełnia się o nowy mechanizm solidarności, który zakłada wdrożenie systemu umożliwiającego odpowiednie postępowanie, w przypadku gdy na państwa członkowskie wywierana jest presja migracyjna. W podejściu tym przewiduje się również uwzględnienie środków solidarnościowych stosowanych do przypadków przybycia w następstwie operacji poszukiwawczo-ratowniczych, co ma służyć udzieleniu wsparcia państwom członkowskim zmagającym się z wyzwaniami wynikającymi z takich przybyć.

Osiągnięcie tych celów wymaga działania na poziomie UE, ponieważ mają one charakter transgraniczny. Nie ulega wątpliwości, że działania podejmowane przez poszczególne państwa członkowskie nie mogą stanowić satysfakcjonującej odpowiedzi na potrzebę wspólnego podejścia UE do wspólnego problemu.

2.5. Proporcjonalność

Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia założonych w nim celów.

W odniesieniu do kompleksowego podejścia opartego na wspólnych ramach w niniejszym rozporządzeniu ustanawia się kluczowe zasady takiego podejścia, którego podstawę stanowi

struktura monitorowania i sprawowania rządów niezbędna do zapewnienia jego wdrożenia. Dzięki zasadom zintegrowanego kształtowania polityki oraz zasadom związanym z solidarnością i sprawiedliwym podziałem odpowiedzialności państwa członkowskie mają wspólny interes w zapewnieniu spójnego wdrożenia zarządzania migracją na poziomie UE. Przepisy te nie wykraczają poza to, co konieczne, by osiągnąć cel, jakim jest skuteczne zaradzenie sytuacji.

Jeżeli chodzi o usprawnienie przepisów dotyczących ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, zaproponowane zmiany ograniczają się do tego, co niezbędne, by umożliwić skuteczne funkcjonowanie systemu, zarówno w odniesieniu do szybszego dostępu wnioskodawców do procedury udzielania takiej ochrony, jak i zdolności administracji państw członkowskich do stosowania takiego systemu.

Co się tyczy wprowadzenia nowego mechanizmu solidarności, rozporządzenie (UE) nr 604/2013 w swoim obecnym kształcie nie przewiduje odpowiednich rozwiązań w sytuacji, gdy państwa członkowskie mierzą się z presją migracyjną. Ponadto w obowiązującym rozporządzeniu nie odniesiono się do szczególnej sytuacji, która ma miejsce w przypadku przybycia w następstwie operacji poszukiwawczo-ratowniczych. Przepisy dotyczące solidarności wprowadzane niniejszym wnioskiem mają zniwelować tę lukę. Przepisy te nie wykraczają poza to, co konieczne, by osiągnąć cel, jakim jest skuteczne zaradzenie sytuacji.

2.6. Wybór instrumentu

Biorąc pod uwagę, że obowiązujący mechanizm dubliński został ustanowiony w drodze rozporządzenia, taki sam akt prawny stosuje się w celu wprowadzenia kompleksowego podejścia opartego na wspólnych ramach skutecznego zarządzania migracją, usprawniając mechanizm dubliński i uzupełniając go o mechanizm solidarności.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

Gromadzenie wiedzy o wdrażaniu i stosowaniu obowiązującego prawodawstwa

3.1. Kształtowanie polityki opartej na solidnych dowodach

Komisja przeprowadziła analizę sytuacji, a jej wyniki przedstawiono bardziej szczegółowo w dokumencie roboczym służb Komisji towarzyszącym nowemu paktowi o migracji i azylu oraz związanych z nim wnioskach ustawodawczych i nieustawodawczych. Podkreślono w nim najnowsze zmiany w obszarze zarządzania migracją i zwrócono uwagę na fakt, że wznowienie reformy systemu ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej oraz nowy sposób podziału obciążenia stanowią główne elementy nowego początku.

Z analizy wynika, że chociaż liczba osób nielegalnie przybywających do Unii spadła drastycznie o 92 % od czasu szczytu kryzysu w 2015 r., wciąż istnieje szereg wyzwań strukturalnych, które sprawiają, że systemy azylowe, systemy przyjmowania i systemy powrotów państw członkowskich są przeciążone. Wyzwania te obejmują coraz większy odsetek osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, którym taka ochrona nie przysługuje i w przypadku których mało prawdopodobne jest, że zostanie im udzielona, oraz wynikające z tego większe obciążenie administracyjne i opóźnienia w udzielaniu ochrony osobom, które rzeczywiście jej wymagają, jak również utrzymujące się zjawisko dalszego

przemieszczania się migrantów w UE. Ponadto należy zwrócić uwagę także na wyzwania, z jakimi mierzą się organy państw członkowskich przy zapewnianiu bezpieczeństwa wnioskodawcom i swoim pracownikom w obliczu kryzysu związanego z COVID-19.

Chociaż z czasem liczba osób przybywających nielegalnie uległa zmniejszeniu, udział migrantów przybywających z państw o wskaźniku przyznawania azylu wynoszącym poniżej 20 % wzrósł z 13 % w 2015 r. do 55 % w 2018 r. Jednocześnie wzrasta również udział złożonych spraw, których przeprowadzenie wymaga większej ilości zasobów, strumień przybywających obywateli państw trzecich wyraźnie wymagających ochrony międzynarodowej z lat 2015–2016 został częściowo zastąpiony napływami mieszanymi osobami o narodowościach, w przypadku których wskaźniki przyznawania azylu są bardziej zróżnicowane. Ponadto niezależnie od ogólnounijnego spadku liczby osób przybywających nielegalnie, liczba wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej wciąż wzrastała, czterokrotnie przekraczając liczbę przybywających osób. Tendencja ta świadczy o tym, że wnioskodawcy nie składają wniosku w pierwszym państwie członkowskim przybycia, o składaniu kilku wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej w UE oraz o konieczności przeprowadzenia reformy obecnego systemu dublińskiego. Co więcej, nadal istnieją wyzwania związane ze sprowadzaniem na ląd w następstwie operacji poszukiwawczo-ratowniczych. W 2019 r. połowa wszystkich osób przybywających nielegalnie drogą morską została sprowadzona na ląd w wyniku operacji poszukiwawczo-ratowniczych, co szczególnie obciążało niektóre państwa członkowskie wyłącznie ze względu na ich położenie geograficzne.

W ramach analizy wskazano ponadto, że obywatele państw trzecich, których wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej zostają odrzucone, przybywający do UE w liczbie około 370 000 osób rocznie²¹, muszą zostać objęci procedurą powrotu. Według danych statystycznych dostępnych Komisji stanowi to około 80 % całkowitej liczby decyzji nakazujących powrót wydawanych każdego roku²². Coraz większy odsetek osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, w przypadku których udzielenie takiej ochrony w UE jest mało prawdopodobne, skutkuje większym obciążeniem związanym nie tylko z przetwarzaniem wniosków, ale również organizowaniem powrotów migrantów o nieuregulowanym statusie, którzy nigdy nie ubiegali się o udzielenie ochrony międzynarodowej lub których wnioski zostały odrzucone, m.in. jako całkowicie nieuzasadnione lub niedopuszczalne. Ma to oczywiście wpływ na tempo przyznawania statusu osobom, które rzeczywiście wymagają ochrony międzynarodowej.

Z analizy wynika, że istnieją istotne strukturalne słabości i niedociągnięcia w opracowaniu i wdrażaniu europejskiej polityki azylowej i migracyjnej. Systemy azylowe i systemy powrotów państw członkowskich pozostają w dużym stopniu niezharmonizowane, co prowadzi do różnic w standardach ochrony, nieskuteczności procedur oraz zachęca do niedozwolonego przemieszczania się po całej Europie migrantów, którzy poszukują lepszych warunków przyjmowania i perspektyw swojego pobytu, powodując w ten sposób niepożądane skutki dla strefy Schengen. Zarządzanie migracją można postrzegać z perspektywy różnych obszarów polityki, z których każdy ma własny zakres i własne podmioty. W każdym obszarze

²¹ Średnia liczba odmownych decyzji azylowych wydanych przez organy rozstrzygające w latach 2015–2019 w UE-27.

²² Stosunek średniej liczby odmownych decyzji azylowych do średniej liczby decyzji nakazujących powrót wydanych w latach 2015–2019 (456 625) wynosi 81,6 % całkowitej liczby wydanych decyzji nakazujących powrót.

polityki dąży się do sprostania pojedynczym wyzwaniom, nie uwzględniając wpływu takiego działania na ogólne ramy zarządzania migracją ani jak przekłada się ono na kompleksowe ramy, które są niezbędne, aby można było korzystać z odpowiednio zarządzanego systemu. Ogólnie rzecz biorąc, dokument dowodowy potwierdza brak zintegrowanego kształtowania polityki, które łączyłoby poszczególne polityki w spójną całość.

W dokumencie dowodowym podkreślono ponadto, że brak zrównoważonego systemu funkcjonującego dla wszystkich państw członkowskich ma konsekwencje, jeżeli chodzi o możliwość zapewnienia natychmiastowej i rzeczywistej reakcji na czynniki zewnętrzne. Mianowicie ani w obecnym systemie dublińskim, ani ogólnie we wspólnym europejskim systemie azylowym nie istnieje ustrukturyzowany mechanizm solidarności, chociaż presja wywierana na poszczególne państwa członkowskie jest bardzo zróżnicowana oraz zmienia się nagle i w sposób trudny do przewidzenia.

Ponadto brak spójnego unijnego podejścia w zakresie powiązania między zakończeniem się legalnego pobytu ze względu na odmowną decyzję azylową a rozpoczęciem procedur powrotu, w tym zwróceniem się o readmisję do państw trzecich, zmniejsza skuteczność całego systemu zarządzania migracją. Co więcej, dane są niewystarczające lub niewiarygodne bądź źródła danych nie są na tyle efektywnie wykorzystywane, aby przedstawić całościowy obraz. Dane ilościowe przekazane w styczniu 2020 r. przez państwa członkowskie na temat intensywności niedozwolonego przemieszczania się odnotowywanego w tych państwach były znikome; w informacjach przekazanych przez dziewiętnaście państw członkowskich zwrócono uwagę na liczbę otrzymanych wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, jak również w niektórych przypadkach na liczbę odbieranych/wysyłanych wniosków o przekazanie na podstawie rozporządzenia dublińskiego.

Wyzwaniom tym będzie można sprostać tylko wówczas, gdy europejski system azylowy i migracyjny stanie się bardziej efektywny, kompleksowy i zrównoważony, zaś zarządzanie migracją w UE będzie postrzegane jako zbiór powiązanych polityk opartych na zintegrowanym kształtowaniu polityki i zasad, w którym skuteczność i niedociągnięcia każdej pojedynczej części wpływają na cały system.

Ponadto z analizy wynika, że niezbędna jest koncepcja powszechniejszej solidarności. Ta koncepcja solidarności powinna mieć charakter obowiązkowy, aby umożliwić przewidywalną i skuteczną reakcję na zmieniające się realia, z coraz większym udziałem mieszanych przepływów migracyjnych w kierunku Unii, oraz zapewnić sprawiedliwy podział odpowiedzialności zgodnie z Traktatem. Wsparcie jednego państwa członkowskiego na rzecz innego jest niezbędne nie tylko w formie relokacji wnioskodawców, którzy nie są objęci procedurą graniczną; w niektórych przypadkach powinno ono dotyczyć również innych grup, takich jak wnioskodawcy, którzy są objęci procedurą graniczną, a także osoby korzystające z ochrony międzynarodowej. Co więcej, państwa członkowskie powinny mieć możliwość korzystania z solidarności w obszarze powrotów, aby móc lepiej zarządzać coraz większym udziałem mieszanych przepływów migracyjnych. Z dowodów wynika ponadto, że solidarność między państwami członkowskimi, która przyjęła formę wkładów na rzecz budowania zdolności i innych obszarów wsparcia, okazała się skuteczna w udzielaniu pomocy państwu członkowskiemu stojącemu w obliczu presji migracyjnej. Wnioski wyciągnięte z poprzednich i obecnych programów solidarności wskazują, że solidarność powinna być stale dostępna również w kontekście sprowadzania na ląd w następstwie operacji poszukiwawczo-ratowniczych. W dokumencie dowodowym podkreślono także, że presja migracyjna wynika z różnych czynników i należy ją oceniać według wielu kryteriów, których zakres wykracza

poza obszar azylu i obejmuje sytuację migracyjną w poszczególnych państwach członkowskich oraz w całej UE (całościowa ocena jakościowa).

Ponadto w niektórych przypadkach wsparcie na rzecz właściwego funkcjonowania systemu azylowego, systemu przyjmowania i systemu powrotów, a także zarządzania granicami również okazało się skuteczne. Wzajemne wsparcie państw członkowskich oraz wsparcie na poziomie UE w zakresie poprawy i zacieśnienia stosunków z niektórymi państwami trzecimi, szczególnie w odniesieniu do readmisji, również mogłoby stanowić rzeczywistą pomoc dla pewnych państw członkowskich w określonych sytuacjach.

Co więcej, w dokumencie dowodowym podkreślono konieczność uproszczenia i zwiększenia skuteczności przepisów dotyczących procedury ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. W nowym wniosku do wyzwań związanych z przepisami dotyczącymi odpowiedzialności obowiązującymi obecnie w ramach systemu dublińskiego odniesiono się w drodze szeregu środków. Część z nich zaproponowano już w 2016 r., a część opiera się na obecnych przepisach dublińskich.

W świetle szerszych ram zarządzania migracją konieczne jest także dostosowanie odpowiedzialności państw członkowskich za migrację, z uwzględnieniem nowej sytuacji, oraz dokonanie sprawiedliwego podziału tej odpowiedzialności. Wspólne przepisy dotyczące sposobu postępowania z mieszanymi przepływami migracyjnymi albo przy przybyciu, albo w przypadku zatrzymania wewnątrz terytorium Unii obywateli państw trzecich, którzy uniknęli kontroli na granicach zewnętrznych, są niezbędne do ustalenia ich tożsamości, a także przeprowadzenia kontroli stanu zdrowia i bezpieczeństwa na podstawie praktyk, które zostały już opracowane w ramach podejścia „Hotspot”. Dalsze i rozległe wsparcie zarówno w udzielaniu pomocy państwom członkowskim we wnoszeniu wkładów solidarnościowych, co będzie ich obowiązkiem, jak i w zarządzaniu ich różnymi odpowiedzialnościami za przepływy migracyjne powinno pochodzić od agencji UE i mieć formę finansowania unijnego.

3.2. Oceny *ex post*/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa

W następstwie zobowiązania ogłoszonego w Europejskim programie w zakresie migracji Komisja zleciła w 2016 r. badanie zewnętrzne dotyczące oceny systemu dublińskiego²³. Przedmiotem oceny była skuteczność, wydajność, przydatność i spójność rozporządzenia Dublin III oraz jego wartość dodana dla UE. Oceniono również zakres, w jakim rozporządzenie ma pomóc osiągnąć cele unijne oraz zaspokoić szersze potrzeby UE w obszarze polityki i potrzeby docelowych zainteresowanych stron²⁴. W ramach oceny dokonano szczegółowej analizy praktycznego wdrożenia rozporządzenia Dublin III

²³ Sprawozdanie oceniające i sprawozdanie z wdrożenia są dostępne pod adresem: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-wedo/policies/asylum/examination-of-applicants/index_en.htm

²⁴ Ocena opierała się na badaniu źródeł wtórnych, analizie ilościowej i konsultacjach z doradcami prawnymi/politycznymi w 19 państwach członkowskich (BE, BG, CH, CY, EL, FR, HR, HU, IT, LT, LV, MT, NL, NO, PL, RO, SE, SI, SK). Pozostałych 12 państw członkowskich uczestniczących w rozporządzeniu Dublin III nie przekazało informacji odpowiednio wcześniej, by można je było ująć w sprawozdaniu.

w państwach członkowskich²⁵. Główne ustalenia podsumowano poniżej i przedstawiono bardziej szczegółowo w dokumencie roboczym służb Komisji towarzyszącym nowemu pakietowi i związanym z nim wnioskom. Ponadto w lutym 2020 r. Parlament Europejski zwrócił się do Europejskiej Rady ds. Uchodźców i Wypędzonych (ECRE) o przeprowadzenie badania „Dublin Regulation on international protection applications” [„Rozporządzenie dublińskie w odniesieniu do wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej”]²⁶.

Znaczenie rozporządzenia Dublin III

System ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej jest podstawą dorobku prawnego UE w zakresie azylu i jego cele pozostają aktualne. Unijny instrument ustanawiania kryteriów i mechanizm ustalania odpowiedzialnego państwa członkowskiego mają istotne znaczenie dopóty, dopóki w Unii istnieją oddzielne krajowe systemy azylowe. Inaczej państwa członkowskie musiałyby polegać na doraźnych porozumieniach, jak to miało miejsce przed ustanowieniem systemu dublińskiego, co bardzo utrudniłoby ustalenie odpowiedzialności między państwami członkowskimi. Z oceny wynikało, że żaden krajowy ani dwustronny instrument nie mógłby zapewnić takiego samego efektu, co mogłoby skutkować przypadkami nierozpatrzenia wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, które lądowałyby w próżni między różnymi jurysdykcjami krajowymi. Wyrażono różne poglądy na temat faktycznego wpływu rozporządzenia, które powinno zapewnić wnioskodawcom szybki dostęp do procedur azylowych i prowadzić do długoterminowej strategii zniechęcającej do składania kilku wniosków. Jeszcze bardziej poprawiłoby to wydajność systemu azylowego, gdyż zapobiegłoby jego nadużyciom i obniżyłoby ogólne koszty.

W przeprowadzonym niedawno badaniu Parlamentu Europejskiego potwierdzono również, że system, w ramach którego jedno państwo członkowskie jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie wspólnych kryteriów i związanych z nimi wymogów dowodowych, jest niezbędny pomimo jego obecnych słabości.

Wykonanie rozporządzenia

Najistotniejszym problemem, na który zwrócono uwagę w badaniu zewnętrznym zleconym przez Komisję, co potwierdziły również państwa członkowskie i zainteresowane strony w konsultacjach przeprowadzanych od czasu przyjęcia wniosku przez Komisję w 2016 r., był brak spójnego i prawidłowego wdrażania w państwach członkowskich. Stwierdzono ponadto, że koncepcja rozporządzenia Dublin III miała wiele niedociągnięć i dlatego tym trudniej było osiągnąć jego główne cele. Hierarchia kryteriów określonych w rozporządzeniu Dublin III nie uwzględnia realiów, w jakich funkcjonują systemy migracyjne państw członkowskich, ani nie

²⁵ Odbyto konsultacje z szeroką grupą zainteresowanych stron, w tym z: zespołami ds. postępowań dublińskich w krajowych administracjach ds. azylu, doradcami prawnymi/politycznymi, organizacjami pozarządowymi, prawnikami/przedstawicielami prawnymi, organami ds. odwołań i ponownego rozpoznania, organami ścigania, organami ds. zatrzymań, wnioskodawcami lub osobami korzystającymi z ochrony międzynarodowej. Przeprowadzono łącznie 142 konsultacje. W 15 państwach członkowskich zorganizowano wizyty w terenie (AT, BE, DE, EL, FR, HU, LU, IT, MT, NL, NO, PL, SE, UK, CH), natomiast w 16 (BG, CY, CZ, DK, EE, ES, FI, HR, IE, LT, LV, PT, RO, SI, SK, LI) przeprowadzono rozmowy telefoniczne.

²⁶ Sprawozdanie oceniające dostępne jest pod adresem:
[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/642813/EPRS_STU\(2020\)642813_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/642813/EPRS_STU(2020)642813_EN.pdf)

ma na celu równoważenia ich wysiłków. Metoda podziału odpowiedzialności opóźnia dostęp do procedury azylowej. W ramach obecnego systemu wnioskodawcy mogą czekać do 10 miesięcy (w przypadku wniosków o wtórne przejście) lub 11 miesięcy (w przypadku wniosków o przejście), zanim rozpocznie się procedura rozpatrywania wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. Utrudnia to osiągnięcie celu realizowanego w ramach systemu, jakim jest zapewnienie wnioskodawcom szybkiego dostępu do procedury azylowej. Ponadto powszechnym problemem w UE w dalszym ciągu jest składanie kilku wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej. W 2019 r. 32 % wnioskodawców złożyło już wcześniej wnioski w innych państwach członkowskich. Wynika z tego, że rozporządzenie miało niewielki wpływ albo wręcz nie miało żadnego wpływu na realizację celu polegającego na uniemożliwieniu składania kilku wniosków i tym samym na ograniczeniu niedozwolonego przemieszczania się.

Oczywiste jest również, że rozporządzenie Dublin III nie zostało opracowane w celu rozwiązania sytuacji presji migracyjnej ani dokonywania sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi. Nie uwzględniono w nim także kwestii zarządzania migracją w przypadku mieszanych przepływów migracyjnych ani też presji, jaką przepływy te wywierają na systemy migracyjne państw członkowskich.

3.3. Konsultacje z zainteresowanymi stronami

Polityczny profil migracji w ostatnich latach oraz negocjacje w sprawie wniosków z 2016 r. oznaczają, że prowadzono już intensywne i szczegółowe debaty na temat kwestii objętych zakresem niniejszego rozporządzenia. Ponadto Komisja wielokrotnie konsultowała się z Parlamentem Europejskim, państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, aby zebrać ich opinie na temat nowego paktu o migracji i azylu.

Szczególną uwagę poświęcono współpracy z Parlamentem Europejskim, który wielokrotnie wskazywał na wagę całościowego podejścia do zrównoważonej polityki azylowej i migracyjnej. Konieczność stosowania takiego podejścia do migracji poparto również w stanowiskach negocjacyjnych przedstawionych przez kilka grup politycznych w Parlamencie Europejskim i wystosowano ogólne wezwanie do szybkiego przeprowadzenia prac nad wnioskami dotyczącymi migracji i azylu. Parlament Europejski wyraził opinię, że w całościowym podejściu do migracji należy uwzględnić wymiar zewnętrzny UE, zdolność do zwalczania podstawowych przyczyn migracji i do nawiązywania nowych partnerstw z państwami trzecimi, stabilny mechanizm poszukiwawczo-ratowniczy oraz środki wsparcia przesiedleń, legalnych dróg migracji i integracji.

Parlament Europejski wezwał również do stworzenia systemu obowiązkowej solidarności obejmującego relokację oraz konieczność wprowadzenia długoterminowych rozwiązań i daleko idącej solidarności w zakresie środków azylowych. Kwestię tę przywołano także w kontekście pandemii koronawirusa, w celu uniknięcia kryzysów humanitarnych.

Przed rozpoczęciem prac nad nowym paktem o migracji i azylu Komisja prowadziła ciągłe rozmowy ze wszystkimi państwami członkowskimi, które to rozmowy kontynuowano przez cały proces przygotowywania paktu. Państwa członkowskie rozumiały konieczność osiągania postępów w eliminowaniu słabości obecnego systemu, konieczność wprowadzenia nowego systemu sprawiedliwego podziału odpowiedzialności, do którego wszystkie państwa członkowskie będą miały obowiązek się przyczyniać, silnej ochrony granic, znaczenie zewnętrznego wymiaru migracji oraz usprawnienia powrotów. Na etapie konsultacji z ogólnym zadowoleniem przyjmowano dążenie Komisji do określenia nowych form okazywania solidarności, na przykład poprzez sponsorowanie powrotów.

Równocześnie prezydencje: rumuńska, fińska, chorwacka i niemiecka prowadziły wymianę poglądów o charakterze strategicznym i technicznym na temat przyszłości różnych aspektów polityki migracyjnej, w ramach której zwracano szczególną uwagę na te kwestie.

Na kilku forach Rady zorganizowanych w ramach prezydencji fińskiej, w tym na konferencji Tampere 2.0 przeprowadzonej w dniach 24–25 października 2019 r. w Helsinkach i Forum Salzburskim, które odbyło się w Wiedniu w dniach 6–7 listopada 2019 r., państwa członkowskie z zadowoleniem przyjęły zamiar wznowienia przez Komisję Europejską reformy rozporządzenia dublińskiego w celu znalezienia nowych form solidarności, do której wszystkie państwa członkowskie mogą przyczynić się w znaczący sposób. Państwa członkowskie podkreśliły, że równolegle ze środkami solidarnościowymi można stosować środki odpowiedzialności. Zwróciły ponadto uwagę na pilną potrzebę zwalczania niedozwolonego przemieszczania się w UE, jak również wykonywania decyzji nakazujących powrót osób, które nie wymagają ochrony międzynarodowej.

Komisja uwzględniła również wiele zaleceń organów krajowych i lokalnych²⁷, organizacji pozarządowych i międzynarodowych, takich jak UNHCR²⁸, IOM²⁹, a także ośrodków analitycznych i środowisk akademickich dotyczących sposobu zaplanowania nowego początku i sprostania obecnym wyzwaniom związanym z migracją z poszanowaniem standardów praw człowieka. Ich zdaniem w ramach nowego początku należy zmienić niektóre przepisy dotyczące ustalania odpowiedzialności oraz zapewnić mechanizm obowiązkowej solidarności, w tym w odniesieniu do osób sprowadzonych na ląd w następstwie operacji poszukiwawczo-ratowniczych. Organizacje pozarządowe opowiadają się również za wspólnym rozumieniem odpowiedzialności wśród państw członkowskich i wezwały do takiej zmiany przepisów dublińskich, aby uwzględniały one mechanizm trwalszej relokacji³⁰.

Komisja uwzględniła również opinie zainteresowanych stron na temat konieczności opracowania kompleksowego podejścia do zarządzania migracją poprzez całościowe podejście do kwestii migracji i azylu. Zainteresowane strony, z którymi się konsultowano, wyraziły swoje opinie na temat sposobu opracowania nowej zasady solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności i z ogólnym zadowoleniem przyjęły zamiar wznowienia przez Komisję reformy rozporządzenia dublińskiego w celu znalezienia nowych form solidarności.

Komisarz Ylva Johansson również przeprowadziła kilkakrotnie ukierunkowane konsultacje z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, odpowiednimi lokalnymi organizacjami pozarządowymi w państwach członkowskich, a także partnerami społecznymi i gospodarczymi. W tym procesie konsultacji w szczegółowych zaleceniach koncentrowano się na wspólnym podejściu do norm dostosowanych do potrzeb dzieci w związku

²⁷ Na przykład Plan działania z Berlina w zakresie nowej europejskiej polityki azylowej, z dnia 25 listopada 2019 r. podpisany przez 33 organizacje i gminy.

²⁸ Zalecenia UNHCR w sprawie nowego paktu o migracji i azylu proponowanego przez Komisję Europejską, styczeń 2020 r.

²⁹ Zalecenia IOM w sprawie nowego paktu Unii Europejskiej o migracji i azylu, luty 2020 r.

³⁰ Sprawozdanie Centrum Studiów nad Polityką Europejską, *Search and rescue, disembarkation and relocation arrangements in the Mediterranean. Sailing Away from Responsibility?* [Ustalenia w regionie Morza Śródziemnego dotyczące operacji poszukiwawczo-ratowniczych, sprowadzania na ląd i relokacji. Ucieczka od odpowiedzialności?], czerwiec 2019 r.

z komunikatem z 2017 r. w sprawie migrujących dzieci³¹ oraz na konieczności stworzenia sprawiedliwego systemu zapewniającego ochronę praw podstawowych.

Komisja wzięła pod uwagę również wkład i badania Europejskiej Sieci Migracyjnej³², które przeprowadzono z inicjatywy KE i w ramach których przez ostatnie lata opracowano kilka specjalistycznych badań i zapytań ad hoc.

3.4. Prawa podstawowe

Niniejszy wniosek jest w pełni zgodny z prawami podstawowymi i zasadami ogólnymi prawa unijnego, a także prawa międzynarodowego i został przygotowany z poszanowaniem tychże praw i zasad.

Lepsze informowanie osób ubiegających się o azyl o stosowaniu niniejszego rozporządzenia oraz o ich prawach i obowiązkach przewidzianych w tym rozporządzeniu z jednej strony pozwoli im skuteczniej bronić przysługujących im praw, a z drugiej strony przyczyni się do ograniczenia zjawiska niedozwolonego przemieszczania się, ponieważ osoby ubiegające się o azyl będą bardziej skłonne do przestrzegania wymogów systemu. Skuteczność prawa do sądowego środka odwoławczego zostanie zwiększona dzięki doprecyzowaniu zakresu odwołania i wyznaczeniu celu dla sądów lub trybunałów polegającego na podejmowaniu decyzji w ujednoliconym terminie. Decyzje w sprawie wniosku o zastosowanie skutku zawieszającego należy podejmować w ujednoliconym terminie.

Prawo do wolności i swobodnego przemieszczania się zostanie wzmocnione wskutek skrócenia terminów, w jakich osoba może zostać zatrzymana w wyjątkowym przypadku przewidzianym w rozporządzeniu i tylko wówczas, gdy będzie to zgodne z zasadami konieczności i proporcjonalności.

Poszanowanie życia prywatnego i rodzinnego zostanie wzmocnione, w szczególności przez rozszerzenie zakresu rozporządzenia, tak by obejmowało ono rodzeństwo, jak również rodziny powstałe w krajach tranzytowych.

Prawa małoletnich bez opieki zostały również wzmocnione przez lepsze zdefiniowanie wykonania zasady najlepszego interesu dziecka oraz ustanowienie mechanizmu podejmowania decyzji z uwzględnieniem najlepszego interesu dziecka w każdych okolicznościach, które zakładają przekazanie osoby małoletniej. Dostosowano również termin na wysłanie wniosku o przejęcie, aby uwzględnić złożony charakter spraw dotyczących poszukiwania i łączenia rodzin. Uproszczono przepisy w zakresie dowodów w celu zapewnienia szybszego ustalenia odpowiedzialności i dalszego wzmocnienia prawa do jedności rodziny. Podobnie relokacja małoletnich bez opieki zawsze będzie musiała być traktowana priorytetowo, a państwa członkowskie otrzymają wyższą zachętę finansową w tym zakresie w formie odpowiedniego wkładu.

³¹ W ramach inicjatywy na rzecz migrujących dzieci wezwano do stosowania wspólnego podejścia w celu rozwiązania problemu zaginionych dzieci (bez opieki i odseparowanych od rodziców), ustanowienia skutecznych mechanizmów zwalczania ryzyka handlu dziećmi oraz przyjęcia norm dostosowanych do potrzeb dzieci w odniesieniu do procedur azylowych.

³² Wszystkie badania i sprawozdania Europejskiej Sieci Migracyjnej są dostępne pod adresem: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network_en

Aby zapobiec niedozwolonemu przemieszczaniu się, we wniosku ograniczono prawo do materialnych warunków przyjmowania tylko w państwie członkowskim, w którym wnioskodawca ma obowiązek przebywać, z wyjątkiem zobowiązania wszystkich państw członkowskich do zapewnienia poziomu życia zgodnego z prawem Unii, w tym z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej, i zobowiązaniami międzynarodowymi.

4. WPLYW NA BUDŻET

Środki finansowe niezbędne do wsparcia wdrożenia niniejszego wniosku wynoszą łącznie 1 113,500 mln EUR i są przewidziane na lata 2021–2027. Pokryłoby to koszty operacyjne, w tym koszty przekazania w formie kwot ryczałtowych dotyczące przekazania dokonywanych na podstawie niniejszego proponowanego rozporządzenia oraz przekazania dokonywanych w związku z relokacją w ramach przepisów dotyczących solidarności, odnoszących się do relokacji osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, osób korzystających z ochrony międzynarodowej i nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich. Wyższe zachęty finansowe przewidziano w przypadku relokacji małoletnich bez opieki.

Potrzeby finansowe są zgodne z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi i wiążą się z wykorzystaniem specjalnych instrumentów określonych w rozporządzeniu Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013³³.

5. SZCZEGÓŁOWE OBJAŚNIENIE POSZCZEGÓLNYCH PRZEPISÓW WNIOSKU

W niniejszym rozporządzeniu określono wspólne ramy służące uznaniu, że wyzwanie związane z migrantami nielegalnie przybywającymi do Unii nie powinno być podejmowane samodzielnie przez poszczególne państwa członkowskie, ale przez Unię jako całość. Rozporządzenie przyczynia się do zastosowania kompleksowego podejścia, ponieważ sprzyja zintegrowanemu kształtowaniu polityki w jego zakresie stosowania.

We wniosku zachowano związek między odpowiedzialnością w obszarze azylu i wypełnianiem przez państwa członkowskie ich obowiązków w zakresie ochrony granicy zewnętrznej, przy uwzględnieniu zobowiązań międzynarodowych w zakresie prowadzenia operacji poszukiwawczo-ratowniczych, z zastrzeżeniem wyjątków mających chronić życie rodzinne i najlepszy interes dziecka. Obecne kryteria ustalania odpowiedzialności są zasadniczo zachowane, ale proponuje się ukierunkowane zmiany, służące przede wszystkim wzmocnieniu zasady jedności rodziny przez rozszerzenie definicji członka rodziny, doprecyzowujące odpowiedzialność państwa członkowskiego w następstwie operacji poszukiwawczo-ratowniczych i wprowadzające nowe kryterium dotyczące posiadania dyplomów edukacyjnych.

Główne zmiany mają z jednej strony poprawić skuteczność systemu, w szczególności przez zwiększenie odpowiedzialności danego państwa członkowskiego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, gdy taka odpowiedzialność została ustanowiona. Z drugiej strony zmiany te służą ograniczeniu zjawiska niedozwolonego przemieszczania się, w szczególności przez usunięcie niektórych przepisów dotyczących wygaśnięcia odpowiedzialności lub przenoszenia jej między państwami członkowskimi.

³³ Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020, Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 884.

System uzupełnia się o nowe podejście do sprawiedliwości oparte na ramach umożliwiających ocenę sytuacji w państwie członkowskim i w UE w czasie rzeczywistym. Ponadto określono przepisy proceduralne, aby ułatwić sponsorowanie relokacji i powrotów jako formy okazywania solidarności.

5.1. Ustanowienie wspólnych ram opartych na kompleksowym podejściu do zarządzania migracją

Na potrzeby wdrożenia wspólnych ram we wniosku określono szereg zasad, którymi należy się kierować przy wdrażaniu zarządzania migracją, w tym konieczność zintegrowanego kształtowania polityki i stosowania zasady solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności. Przewidziano strukturę sprawowania rządów, zgodnie z którą w państwach członkowskich będą istniały strategie krajowe odnoszące się do wdrażania wspomnianych ram, w tym strategie dotyczące planowania ewentualnościowego mającego na celu zapobieganie narastaniu presji migracyjnej, a także strategie monitorowania przestrzegania praw podstawowych.

Strategie te zostaną uwzględnione przy opracowaniu nowej europejskiej strategii na rzecz wdrożenia poszczególnych elementów składających się na kompleksowe podejście i będą określać strategiczne podejście do zarządzania migracją na poziomie Unii, umożliwiając przyszłościowe spojrzenie na ryzyko i możliwości związane z zarządzaniem migracją oraz na najlepszy sposób postępowania. Komisja będzie publikować coroczne sprawozdania z zarządzania migracją, które będą zawierać krótkoterminowe prognozy rozwoju sytuacji migracyjnej i umożliwiać odpowiednio szybką reakcję na zmieniające się tendencje w zakresie migracji oraz reakcje na wyniki uzyskane za pomocą ram monitorowania. Ramy te będzie uzupełniał system regularnego monitorowania sytuacji migracyjnej wykorzystujący sprawozdawczość sytuacyjną Komisji. Prace te będą wspierane działaniami prowadzonymi na podstawie planu gotowości do reagowania w obszarze migracji i na wypadek kryzysu migracyjnego, a w szczególności przewidzianymi w nim działaniami z zakresu monitorowania i sprawozdawczości.

5.2. Mechanizm solidarności

- **Środki solidarnościowe, które państwa członkowskie będą miały obowiązek zagwarantować w sytuacjach występowania presji migracyjnej**

Wprowadzany jest nowy mechanizm, który może zapewnić solidarność umożliwiającą sprostanie presji migracyjnej. Mechanizm solidarności zaprojektowano w sposób elastyczny, tak aby możliwe było zastosowanie go w sytuacjach różnych przepływów migracyjnych i w różnych warunkach. Wkłady solidarnościowe, które państwa członkowskie będą miały obowiązek wnieść, będą polegały na sponsorowaniu relokacji lub powrotów, przy czym istnieje także możliwość wniesienia wkładu w środki mające na celu zwiększenie zdolności państw członkowskich w obszarze azylu, przyjmowania i powrotów oraz w wymiarze zewnętrznym. Państwa członkowskie będą zobowiązane do wniesienia wkładu w ramach udziału obliczanego na podstawie klucza podziału opartego na 50 % PKB i 50 % populacji. Udział państwa członkowskiego będącego beneficjentem uwzględnia się w kluczu podziału, tak aby zapewnić, że wszystkie państwa członkowskie realizują zasadę sprawiedliwego podziału odpowiedzialności.

Relokacja

Proponowany zakres relokacji obejmuje osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową, które nie zostały objęte procedurą graniczną na podstawie rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie w sprawie procedury azylowej*]. Każde znaczące powiązanie między osobą, która ma być relokowana, a państwem członkowskim dokonującym relokacji jest zintegrowane jako element proceduralny. W przypadkach występowania presji migracyjnej relokacja będzie obejmować również osoby korzystające z ochrony międzynarodowej przez okres do trzech lat od czasu udzielenia takim osobom ochrony międzynarodowej.

Sponsorowanie powrotów

W proponowanym rozporządzeniu uwzględniono możliwość wyboru przez państwa członkowskie, że wniesie ono swój wkład solidarnościowy w formie sponsorowania powrotów. W ramach sponsorowania powrotów państwo członkowskie zobowiązuje się do wsparcia państwa członkowskiego znajdującego się pod presją migracyjną przez dokonanie, przy ścisłej koordynacji, niezbędnych czynności mających na celu przeprowadzenie powrotu indywidualnie zidentyfikowanych nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich z terytorium państwa członkowskiego będącego beneficjentem obowiązkowego środka solidarnościowego. W tym celu sponsorujące państwo członkowskie na przykład udzielałoby porad nielegalnie przebywającym obywatelom państw trzecich w zakresie powrotu i reintegracji, pomagałoby w dobrowolnym powrocie i reintegracji migrantów o nieuregulowanym statusie, wykorzystując swój program i swoje zasoby, prowadziłoby lub wspierało dialog merytoryczny z państwami trzecimi, aby ułatwić readmisję migrantów o nieuregulowanym statusie przebywających w państwie członkowskim będącym beneficjentem, i zapewniałoby dostarczenie ważnego dokumentu podróży. Jeżeli jednak po 8 miesiącach starania te okazałyby się nieskuteczne, sponsorujące państwo członkowskie dokonałoby przekazania zainteresowanych osób i nadal starałoby się doprowadzić do ich powrotu zgodnie z dyrektywą powrotową 2008/115/WE³⁴.

Czynności objęte sponsorowaniem powrotów są działaniami dodatkowymi w stosunku do czynności, które przeprowadza Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej, i obejmują w szczególności działania, których Agencja nie może wykonać w drodze swojego mandatu (np. zapewnienie państwu członkowskiemu będącemu beneficjentem wsparcia dyplomatycznego w stosunkach z państwami trzecimi). W przypadku wskazania przez państwa członkowskie, że zobowiążą się do sponsorowania powrotów, wskazują one również narodowości obywateli państw trzecich, w odniesieniu do których są gotowe wesprzeć powrót: ma to na celu zapewnienie, aby sponsorowanie zostało wykorzystane do przeprowadzenia powrotu obywateli państw trzecich, na rzecz których odnośne państwa członkowskie mogą wnieść wartość dodaną.

- **Środki solidarnościowe w następstwie sprowadzenia na ląd w wyniku operacji poszukiwawczo-ratowniczych**

W rocznym sprawozdaniu z zarządzania migracją określane będą krótkoterminowe prognozy przewidywane na wszystkich szlakach sprowadzania na ląd w następstwie takich operacji oraz reagowanie solidarnościowe, które byłoby wymagane, aby wnieść wkład na potrzeby państwa członkowskiego sprowadzania na ląd w związku z relokacją wnioskodawców, którzy

³⁴

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich, Dz.U. L 348 z 24.12.2008, s. 98.

nie są objęci procedurą graniczną, jak i zdolnościami niezbędnymi w danych państwach członkowskich. W sprawozdaniu wskaże się również udział wymaganych środków solidarnościowych dla każdego państwa członkowskiego oraz poda łączną liczbę obywateli państw trzecich objętych środkami solidarnościowymi. Inne państwa członkowskie wskazują wówczas, jaki rodzaj środków solidarnościowych zamierzają wprowadzić albo za pośrednictwem relokacji wnioskodawców, albo działań w obszarze zwiększania zdolności lub wymiaru zewnętrznego.

Jeżeli wkłady państw członkowskich są wystarczające, Komisja przyjmuje akt wykonawczy, w którym ustanawia się pulę solidarnościową służącą udzielaniu wsparcia na rzecz zwalczania wyzwań, w obliczu których stoi państwo członkowskie sprowadzania na ląd.

W przypadku gdy wskazania państw członkowskich nie zaspokoją potrzeb zidentyfikowanych w sprawozdaniu z zarządzania migracją, Komisja przyjmie akt wykonawczy określający udział każdego państwa członkowskiego według klucza podziału relokacji. Jeśli państwa członkowskie wskazały zamiar wprowadzenia środków w obszarze zdolności lub wymiaru zewnętrznego, Komisja ustanowi te środki w akcie wykonawczym. Jeżeli jednak wskazania państw członkowskich dotyczące wprowadzenia środków w obszarze zdolności lub wymiaru zewnętrznego odpowiadają ponad 30 % wymaganej liczby osób, które należy relokować, Komisja zapewni, aby państwa członkowskie miały obowiązek wniesienia połowy swojego udziału na relokację. W takich przypadkach państwa członkowskie mogą zdecydować się również na wniesienie wkładu w drodze sponsorowania powrotów.

Przez cały rok w miarę odbywania się sprowadzania na ląd Komisja będzie wykorzystywać pulę i sporządzać wykazy, aby dokonać rozdziału osób, które mają być relokowane do państw członkowskich wnoszących wkład, z każdej operacji sprowadzania na ląd lub grupy takich operacji. W przypadku pojawienia się ryzyka, że pule solidarnościowe będą niewystarczające ze względu na coraz większą liczbę operacji sprowadzania na ląd, Komisja zmieni akt wykonawczy, określając dodatkową ilość przewidywanych środków relokacji dla konkretnego państwa członkowskiego będącego beneficjentem lub państw członkowskich będących beneficjentami, której górny próg powinien wynosić 50 % ilości określonej w aktach wykonawczych. Ponadto, jeżeli państwo członkowskie sprowadzania na ląd jest zagrożone wystąpieniem presji migracyjnej, można wykorzystać jego pulę solidarnościową w celu szybkiego relokowania osób do czasu przyjęcia aktu wykonawczego przewidzianego na sytuacje występowania presji. Pule innych państw członkowskich dotyczące sprowadzania na ląd również można wykorzystywać w tym celu, o ile nie zagraża to funkcjonowaniu ich pul.

Jeżeli w sprawozdaniu z zarządzania migracją stwierdzono, że państwa członkowskie mierzą się ze szczególnymi wyzwaniami ze względu na obecność na ich terytorium obywateli państw trzecich ubiegających się o ochronę międzynarodową oraz wymagających szczególnego traktowania, niezależnie od sposobu, w jaki przekroczyli granice zewnętrzne, pulę solidarnościową można wykorzystać również w celu szybkiej relokacji takich osób.

Obowiązkowa solidarność w sytuacjach występowania presji migracyjnej

Ocena presji migracyjnej i reagowanie solidarnościowe

W przypadku gdy państwo członkowskie poinformuje Komisję, że uważa, iż znajduje się pod presją migracyjną, w tym jest zagrożone presją z powodu dużej liczby przybywających osób, między innymi wskutek operacji poszukiwawczo-ratowniczych, Komisja przeprowadzi ocenę sytuacji, biorąc pod uwagę szczególną sytuację panującą w danym państwie członkowskim, na podstawie szeregu kryteriów oraz dostępnych informacji, takich jak informacje

zgrupowane w ramach planu gotowości do reagowania w obszarze migracji i na wypadek kryzysu migracyjnego. Jeżeli z oceny będzie wynikać, że państwo członkowskie znajduje się pod presją migracyjną, zostaną w niej określone ogólne potrzeby państwa członkowskiego oraz wskazane odpowiednie środki niezbędne do rozwiązania sytuacji i wszystkie pozostałe państwa członkowskie muszą wnieść wkład za pośrednictwem środków polegających na sponsorowaniu relokacji lub powrotów lub za pomocą połączenia tych środków. W sytuacji, w której dane państwo członkowskie samo jest państwem członkowskim będącym beneficjentem, nie ma ono obowiązku wniesienia wkładu na rzecz solidarności. Państwa członkowskie wskazują rodzaj wkładów, jakie wniosą, w planach reagowania solidarnościowego, które przesyła się Komisji.

Ponadto, jeżeli w sprawozdaniu na temat presji migracyjnej stwierdzi się, że konieczne jest zastosowanie innych środków solidarnościowych ukierunkowanych na zwiększenie zdolności państwa w dziedzinie azylu, przyjmowania lub powrotów lub środków w obszarze wymiaru zewnętrznego w celu zniwelowania przepływów migracyjnych, państwo członkowskie wnoszące wkład może wskazać takie środki w swoich planach reagowania solidarnościowego zamiast sponsorowania relokacji lub powrotów. Środki takie mogą przyjąć różne formy – od udzielania pomocy we wprowadzaniu większej zdolności przyjmowania, w tym infrastruktury lub innych systemów, po poprawę warunków przyjmowania osób ubiegających się o azyl. Mogłoby to obejmować również finansowanie przeznaczone na zarządzanie sytuacją w zakresie azylu i migracji w konkretnym państwie trzecim, które generuje szczególne przepływy migracyjne do danego państwa członkowskiego. W obszarze powrotów takimi środkami mogłyby być na przykład pomoc finansowa lub inny rodzaj pomocy ukierunkowanej na infrastrukturę i sprzęt, które mogą być niezbędne do poprawy wykonywania decyzji nakazujących powrót, bądź zapewnianie materiałów lub środków transportu na prowadzenie operacji. Jeżeli Komisja uzna, że są one proporcjonalne do udziału państwa członkowskiego i zgodne z celami ustanowionymi w Funduszu Azylu i Migracji, wkłady te zostaną określone w akcie wykonawczym.

Jeżeli jednak wskazania państw członkowskich dotyczące wprowadzenia środków w obszarze zdolności lub wymiaru zewnętrznego odpowiadają ponad 30 % wymaganej liczby osób, które należy relokować lub które podlegają sponsorowaniu powrotów, Komisja zapewni, aby państwa członkowskie miały obowiązek wniesienia połowy swojego udziału w tych środkach.

Państwo członkowskie może również zwrócić się o zmniejszenie swojego udziału, jeżeli jest w stanie wykazać, że przez 5 poprzednich lat odpowiadało za liczbę wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej ponad dwukrotnie przewyższającą średnią UE na mieszkańca i może wnioskować o odliczenie 10 % od swojego udziału. Odliczenie to zostanie wówczas rozdzielone proporcjonalnie między pozostałe państwa członkowskie.

Akty wykonawcze Komisji dotyczące środków solidarnościowych

W ciągu dwóch tygodni od przedłożenia planów reagowania solidarnościowego Komisja przyjmie akt wykonawczy określający środki solidarnościowe, które zostaną wprowadzone przez państwa członkowskie na rzecz państwa członkowskiego znajdującego się pod presją migracyjną.

W akcie wykonawczym określa się całkowitą liczbę osób, które mają zostać relokowane lub podlegać sponsorowaniu powrotów, biorąc pod uwagę zidentyfikowane w ocenie zdolności i potrzeby w obszarze azylu i powrotów występujące w państwie członkowskim będącym beneficjentem, oraz przewiduje się udział każdego państwa członkowskiego na podstawie klucza podziału dostosowanego zgodnie z wnioskami złożonymi przez państwa

członkowskie, które wykazały, że kwalifikują się do odliczenia. W akcie tym ustanawia się również środki w dziedzinie budowania zdolności, wsparcia operacyjnego lub środki w wymiarze zewnętrznym, które mają zostać wprowadzone przez państwo członkowskie wnoszące wkład w miejsce sponsorowania relokacji lub powrotów.

Akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z art. 8 rozporządzenia (UE) nr 182/2011, który stanowi, że w przypadku należycie uzasadnionej szczególnie pilnej potrzeby spowodowanej sytuacją występowania presji migracyjnej w państwie członkowskim będącym beneficjentem, Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów wykonawczych mających natychmiastowe zastosowanie, które pozostają w mocy przez okres nieprzekraczający 1 roku.

- **Przepisy ogólne dotyczące solidarności**

Forum solidarności

W sytuacjach występowania presji migracyjnej, w których wkłady solidarnościowe wskazane przez państwa członkowskie w planach reagowania solidarnościowego nie odpowiadają potrzebom zidentyfikowanym w ocenie presji migracyjnej, Komisja zwołuje posiedzenie forum solidarności, które zapewni państwom członkowskim możliwość dostosowania kategorii wkładów w ich planach reagowania solidarnościowego.

Jeżeli planowane wkłady solidarnościowe będą niewystarczające, aby zapewnić skuteczne funkcjonowanie wsparcia solidarnościowego na rzecz sprowadzania na ląd w następstwie operacji poszukiwawczo-ratowniczych, Komisja zwoła posiedzenie forum solidarności przed przyjęciem dodatkowego aktu wykonawczego przewidzianego w tym artykule.

Inne formy solidarności

Państwo członkowskie może w dowolnym momencie zwrócić się o dobrowolne wsparcie solidarnościowe ze strony innych państw członkowskich. Każde państwo członkowskie może wnieść dobrowolny wkład na rzecz tego państwa członkowskiego, w tym poprzez relokację osób ubiegających się o ochronę międzynarodową podlegających procedurze granicznej zgodnie z rozporządzeniem (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie w sprawie procedury azylowej*] lub nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich. Ponadto państwa członkowskie mogą, na zasadzie dobrowolności, wnieść wkłady mające na celu zwiększenie zdolności państw członkowskich w obszarze azylu, przyjmowania i powrotów oraz wymiaru zewnętrznego. Państwa członkowskie, które wniosły wkład lub planują wnieść wkład w postaci środków solidarnościowych, informują o tym Komisję przez złożenie planu wsparcia solidarnościowego stanowiącego załącznik do niniejszego wniosku. Jeżeli takie dobrowolne wkłady odpowiadają środkom określonym w akcie wykonawczym w sprawie presji migracyjnej, poziom wkładów wniesionych przez państwa członkowskie zostanie odliczony od udziału wskazanego w akcie wykonawczym.

Procedura relokacji

W proponowanym rozporządzeniu określa się procedury, których należy przestrzegać przed dokonaniem relokacji i po jej dokonaniu, oraz obowiązki zarówno państwa członkowskiego będącego beneficjentem, jak i państwa członkowskiego relokacji. W obowiązkach państwa członkowskiego będącego beneficjentem uwzględniono przepisy dotyczące identyfikacji i rejestracji zainteresowanych osób do celów relokacji oraz obowiązek zapewnienia, aby zainteresowana osoba nie stanowiła zagrożenia dla bezpieczeństwa narodowego lub porządku publicznego. W przypadku gdy państwo członkowskie będące beneficjentem stwierdzi, że

zainteresowana osoba stwarza takie zagrożenie dla bezpieczeństwa, nie dokonuje się relokacji tej osoby. Jeżeli osoba, która ma być relokowana, jest wnioskodawcą, przed zastosowaniem procedury relokacji państwo członkowskie będące beneficjentem musi również ustalić przede wszystkim, czy ono samo nie może zostać uznane za odpowiedzialne państwo członkowskie na podstawie kryteriów związanych z łączeniem rodzin lub pobytem/wizą, ponieważ osoby te łączyłoby silne powiązanie z państwem członkowskim będącym beneficjentem i nie powinny one być relokowane w inne miejsce. Obowiązki państwa członkowskiego relokacji obejmują obowiązek dokonania relokacji osoby, która nie stanowi zagrożenia dla bezpieczeństwa narodowego ani porządku publicznego oraz – w przypadku gdy osoba ta jest wnioskodawcą – przeprowadzenie procedury ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego, jeżeli nie uczyniono tego w państwie członkowskim będącym beneficjentem. Jeśli osoba ta korzysta z ochrony międzynarodowej, państwo członkowskie relokacji musi automatycznie przyznać jej odpowiedni status przyznany przez państwo członkowskie będące beneficjentem w celu zapewnienia, aby osoba korzystająca z ochrony międzynarodowej zachowała swój status i odpowiadające mu prawa, chociaż została relokowana do innego państwa członkowskiego.

Procedura sponsorowania powrotów

Państwo członkowskie zobowiązujące się do zapewnienia sponsorowania powrotów musi nawiązać współpracę z państwem członkowskim będącym beneficjentem i prowadzić z nim ścisłą koordynację w celu określenia konkretnych środków wsparcia niezbędnych do przeprowadzenia powrotu indywidualnie zidentyfikowanych nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich z terytorium państwa członkowskiego będącego beneficjentem. Na podstawie wyniku koordynacji między zainteresowanymi państwami członkowskimi sponsorujące państwo członkowskie zastosowałoby niezbędne środki, aby ułatwić i pomyślnie zakończyć procedury powrotu, na przykład udzielając wsparcia na rzecz wspomaganego dobrowolnego powrotu i reintegracji, prowadząc lub wspierając dialog merytoryczny z określonymi państwami trzecimi, zapewniając identyfikację i dostarczenie ważnych dokumentów podróży lub organizując uzgodnienia praktyczne dotyczące operacji powrotowych, takie jak lot czarterowy lub rejsowy. Na tym etapie państwo członkowskie będące beneficjentem pozostaje jednak odpowiedzialne za przeprowadzenie procedury powrotu (np. za wydanie decyzji nakazującej powrót, odwołania) w odniesieniu do zainteresowanych osób i stosuje dyrektywę powrotową.

Sponsorujące państwo członkowskie będzie wdrażać środki wsparcia we wcześniej określonym czasie przez 8 miesięcy. Bieg tego okresu rozpocznie się od dnia, w którym Komisja przyjmie akt wykonawczy w sprawie solidarności w sytuacjach presji migracyjnej. Jeżeli w czasie przyjęcia aktu wykonawczego obywatele państw trzecich korzystający ze sponsorowania nie podlegają jeszcze decyzji nakazującej powrót, okres ten będzie liczony, począwszy od chwili wydania decyzji nakazujących powrót lub – w przypadku gdy osoby te bezskutecznie ubiegały się o udzielenie azylu i w konsekwencji otrzymały decyzje nakazujące powrót – od momentu, w którym obywatelom państw trzecich nie przysługuje już prawo do pozostania i nie wolno im pozostać.

W przypadku gdy pomimo wspólnych starań zainteresowanych państw członkowskich powroty nie zostaną skutecznie przeprowadzone przed upływem 8-miesięcznego okresu, obywatele państw trzecich zostaną przekazani na terytorium sponsorującego państwa członkowskiego. W tym celu procedura opisana w poprzedniej sekcji będzie miała zastosowanie *mutatis mutandis*.

- **Wsparcie finansowe**

We wniosku przewidziano zachęty finansowe w zakresie relokacji. Za każdą osobę relokowaną zostanie wniesiony wkład finansowy w wysokości 10 000 EUR (w tym po

sponsorowaniu powrotów, jeśli powrót nie był skuteczny). W przypadku gdy osobą relokowaną jest małoletni bez opieki, wkład finansowy wyniesie 12 000 EUR. Wniesiony zostanie ponadto wkład w wysokości 500 EUR na pokrycie kosztów przekazania osób w związku z relokacją oraz z procedurami określonymi w niniejszym rozporządzeniu.

- **Zmiany w innych aktach prawnych**

Wniosek obejmuje zmianę rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*Fundusz Azylu i Migracji*] mającą na celu wprowadzenie przepisów finansowych leżących u podstaw niniejszego proponowanego rozporządzenia.

Wniosek dotyczy również zmiany dyrektywy 2003/109/WE (dyrektywy dotyczącej rezydentów długoterminowych). W przypadku osób wymagających ochrony możliwość uzyskania statusu rezydenta długoterminowego w krótszym czasie będzie istotnym wkładem w ułatwienie pełnej i szybkiej integracji osób korzystających z ochrony międzynarodowej w państwie członkowskim zamieszkania. Osoby korzystające z ochrony międzynarodowej powinny mieć możliwość uzyskania statusu rezydenta długoterminowego w państwie członkowskim, które przyznało im ochronę międzynarodową, po trzech latach legalnego i nieprzerwanego pobytu w tym państwie członkowskim, przy jednoczesnym zapewnieniu, aby w odniesieniu do warunków uzyskania tego statusu osoby korzystające z ochrony międzynarodowej podlegały takim samym warunkom jak inni obywatele państw trzecich.

5.3. Usprawnienie procedury ustalania odpowiedzialności i poprawa jej skuteczności

W celu zapewnienia, by procedura ustalania odpowiedzialności za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej działała w sposób bezproblemowy i zrównoważony i spełniała cel, jakim jest szybki dostęp do procedury rozpatrywania wniosków oraz do ochrony w przypadku osób, które jej potrzebują, a także w celu zniechęcania do niedozwolonego przemieszczania się, proponuje się szereg usprawnień systemu, w szczególności:

- Obowiązek złożenia wniosku w państwie członkowskim pierwszego nielegalnego wjazdu albo w państwie członkowskim legalnego pobytu, jak zaproponowano w 2016 r. Wówczas wymaga się, aby w czasie trwania procedury ustalania wnioskodawca przebywał w tym państwie członkowskim, a po dokonaniu tego ustalenia – w odpowiedzialnym państwie członkowskim. Celem jest zapewnienie uporządkowanego zarządzania przepływami migracyjnymi, aby ułatwić ustalenie odpowiedzialnego państwa członkowskiego, a tym samym umożliwić szybszy dostęp do procedury udzielania ochrony międzynarodowej, oraz zapobiegać niedozwolonemu przemieszczaniu się. Powyższa zmiana służy doprecyzowaniu, że wnioskodawcy nie przysługuje prawo wyboru ani państwa członkowskiego złożenia wniosku, ani państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie takiego wniosku. W przypadku niedopełnienia tego obowiązku wnioskodawcy będzie przysługiwać prawo korzystania z materialnych warunków przyjmowania tylko w miejscu, w którym jest on zobowiązany przebywać.
- Osoby, którym udzielono natychmiastowej ochrony na podstawie rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie w sprawie reagowania na sytuacje kryzysowe i spowodowane działaniem siły wyższej w dziedzinie migracji i azylu*], uwzględniono w definicji osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową w celu zapewnienia, aby nawet w przypadku, gdy rozpatrywanie ich wniosków zostanie zawieszone (wstrzymane), państwo członkowskie, które przyznało status ochrony, nie było zwolnione z obowiązku ustalenia państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku oraz przestrzegania kryteriów i stosowania mechanizmów

określonych w niniejszym rozporządzeniu. W przypadku gdy inne państwo członkowskie zostanie uznane za odpowiedzialne, natychmiastowa ochrona powinna ustać z chwilą przeprowadzenia przekazania. Jeżeli zainteresowane osoby przeniosą się do innego państwa członkowskiego i będą ubiegać się w nim o udzielenie ochrony międzynarodowej, odpowiedzialne państwo członkowskie będzie również zobowiązane przyjąć je z powrotem na podstawie procedur określonych w niniejszym rozporządzeniu.

- Jak zaproponowano w 2016 r., zanim zastosowane zostaną kryteria ustalania odpowiedzialnego państwa członkowskiego, w rozporządzeniu wprowadza się obowiązek zapewnienia przez państwa członkowskie przed przeprowadzeniem przekazania, że dana osoba nie stanowi zagrożenia dla bezpieczeństwa narodowego ani porządku publicznego państwa członkowskiego. Obowiązek ten ma zastosowanie do każdej osoby objętej procedurami określonymi w rozporządzeniu, nawet jeżeli osoba ta nie została poddana kontroli przesiewowej lub z dowolnego innego powodu nie przeszła kontroli bezpieczeństwa. Pierwsze państwo członkowskie, w którym zarejestrowano wniosek, ma obowiązek ocenić, przed zastosowaniem kryteriów ustalania odpowiedzialności, czy istnieją uzasadnione podstawy do uznania wnioskodawcy za zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego lub porządku publicznego państwa członkowskiego. Jeżeli z oceny wynika, że wnioskodawca stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa, dane państwo członkowskie staje się odpowiedzialnym państwem członkowskim. W sytuacji, w której osoba taka stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa już po ustaleniu odpowiedzialności, przekazanie może się odbyć pod warunkiem przestrzegania przepisu szczegółowego odnoszącego się do wymiany informacji związanych z bezpieczeństwem.
- Zaostrzono wymóg współpracy ze strony wnioskodawców w celu zapewnienia, aby właściwe organy posiadały wszystkie informacje niezbędne do ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego i określenia, czy wnioskodawca kwalifikuje się do udzielenia ochrony międzynarodowej, jak również zapobiegania obchodzeniu przepisów, w szczególności ucieczkom. W rozporządzeniu określono proporcjonalne obowiązki wnioskodawców dotyczące terminowego dostarczania wszystkich danych i informacji mających znaczenie dla ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego, a także obowiązki dotyczące współpracy z właściwymi organami państw członkowskich. Ponadto wyraźnie stwierdzono, że wnioskodawcy mają być obecni i dostępni dla władz danego państwa członkowskiego i przestrzegać decyzji o przekazaniu. Niewypełnienie obowiązków prawnych określonych w rozporządzeniu będzie miało proporcjonalne konsekwencje proceduralne dla wnioskodawcy, takie jak uniemożliwienie dostarczenia informacji po upływie wyznaczonego terminu bez należytego uzasadnienia takiej zwłoki.
- Rozporządzenie rozszerza zakres informacji, jakie należy dostarczyć wnioskodawcom. Indywidualna rozmowa ma ułatwić proces ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego, gdyż pomaga zgromadzić wszystkie niezbędne informacje. Nie powinna ona jednak skutkować opóźnieniem procedury, w sytuacji gdy wnioskodawca uciekł lub gdy przekazane już zostały wystarczające informacje.
- Przepis, zgodnie z którym kryteria są ustalane na podstawie stanu istniejącego w chwili, w której wniosek został zarejestrowany po raz pierwszy w państwie członkowskim, ma zastosowanie do wszystkich kryteriów, również do tych, które dotyczą członków rodziny i małoletnich. Wyraźnie określony ostateczny termin dostarczania istotnych informacji umożliwi szybką ocenę i decyzję.
- W rozporządzeniu zachowuje się definicję członka rodziny zaproponowaną w 2016 r. rozszerzoną w dwojaki sposób przez uwzględnienie: 1) rodzeństwa wnioskodawcy

oraz 2) więzi rodzinnych powstałych po opuszczeniu kraju pochodzenia, ale przed przybyciem na terytorium państwa członkowskiego. Rodzeństwo jest ukierunkowaną, lecz istotną kategorią, w przypadku której stosunkowo łatwo jest udowodnić i skontrolować relacje rodzinne, istnieje zatem niskie ryzyko nadużyć. Rozszerzenie zakresu definicji, tak by obejmowała ona rodziny powstałe podczas tranzytu, odzwierciedla najnowsze zjawiska migracyjne, takie jak dłuższy pobyt poza granicami kraju pochodzenia przed dotarciem do UE, między innymi w obozach dla uchodźców. Takie ukierunkowane rozszerzenie zakresu definicji rodziny służy uwzględnieniu znaczącego powiązania między zainteresowaną osobą a odpowiedzialnym państwem członkowskim, biorąc pod uwagę szerzej ujmowane skutki dla takich rodzin; w związku z tym oczekuje się, że w ten sposób zmniejszy się ryzyko niedozwolonego przemieszczania się lub ucieczki osób objętych rozszerzonymi przepisami.

- Zwiększono elastyczność przepisów dotyczących dowodów niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności, w szczególności aby ułatwić skuteczne łączenie rodzin. W przepisach tych doprecyzowano, że nie powinno się wymagać dowodu formalnego, takiego jak oryginalne dowody w postaci dokumentów i wyniki badań DNA, w przypadku gdy poszlaki są spójne, nadające się do zweryfikowania i wystarczająco szczegółowe dla ustalenia odpowiedzialności.
- Proponuje się szereg zmian w celu usprawnienia i wzmocnienia kryteriów ustalania odpowiedzialności określonych w art. 19, 21 i 22. Aby zwiększyć stabilność systemu, w art. 19 doprecyzowano kryteria odpowiedzialności dotyczące wiz i dokumentów pobytu, a ich zastosowanie rozszerzono odpowiednio do 3 lat. Podobnie w art. 21 dotyczącym nielegalnego wjazdu, klauzulę przewidującą ustanie odpowiedzialności po 12 miesiącach od daty nielegalnego wjazdu wydłużono do 3 lat, a klauzulę w odniesieniu do nielegalnego pobytu skreślono, ponieważ przepis ten okazał się skomplikowany do zastosowania w praktyce ze względu na trudności w dostarczeniu niezbędnego dowodu. W odniesieniu do kryterium wjazdu bezwizowego skreślono również wyjątek dotyczący kolejnych wjazdów do państw członkowskich, w których zniesiono obowiązek posiadania wizy wjazdowej, zgodnie z podejściem, że państwo członkowskie pierwszego wjazdu powinno, co do zasady, być państwem odpowiedzialnym, a także aby uniknąć niedozwolonego przemieszczania się po wjeździe.
- Dodaje się ponadto nowe kryterium dotyczące posiadania dyplomu lub dokumentu poświadczającego kwalifikacje wydane przez instytucję edukacyjną utworzoną przez państwo członkowskie; kryterium to ma zapewnić wnioskodawcy możliwość rozpatrzenia jego wniosku przez państwo członkowskie, z którym ma on znaczące powiązania. Taki dyplom lub dokument poświadczający kwalifikacje powinien odpowiadać co najmniej programowi kształcenia średniego równoważnego poziomowi 2 Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Kształcenia prowadzonemu przez instytucję edukacyjną lub instytucję szkolnictwa wyższego określoną w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/801³⁵ zgodnie z prawem krajowym lub praktyką administracyjną państw członkowskich.
- Rozporządzenie przewiduje krótsze terminy dla poszczególnych etapów procedury, by przyspieszyć procedurę ustalania w celu przyznania wnioskodawcy szybszego dostępu do procedury azylowej. Dotyczy to terminów składania wniosków o przejęcie

³⁵

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/801 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu prowadzenia badań naukowych, odbycia studiów, szkoleń, udziału w wolontariacie, programach wymiany młodzieży szkolnej lub projektach edukacyjnych oraz podjęcia pracy w charakterze *au pair*, Dz.U. L 132 z 21.5.2016, s. 21.

i odpowiadania na nie, z wyjątkiem małoletnich bez opieki, składania powiadomień o wtórnym przejęciu i podejmowania decyzji o przekazaniu.

- Upływ terminów będzie powodować przenoszenie odpowiedzialności między państwami członkowskimi jedynie w niektórych przypadkach. Wydaje się, że przenoszenie odpowiedzialności zachęcało do obchodzenia przepisów i utrudniało wykonywanie procedury. W związku z tym skreślono przepisy prowadzące do przenoszenia odpowiedzialności w przypadku upływu terminu na przesłanie powiadomienia o wtórnym przejęciu, jak również przepisy prowadzące do wygaśnięcia lub przenoszenia odpowiedzialności ze względu na zachowanie wnioskodawcy. Jeżeli wnioskodawca ucieknie z państwa członkowskiego, aby uniknąć przekazania do odpowiedzialnego państwa członkowskiego, przekazujące państwo członkowskie będzie mogło wykorzystać pozostały czas 6-miesięcznego terminu na przeprowadzenie przekazania od momentu, w którym wnioskodawca stanie się ponownie dostępny dla organów.
- Jak zaproponowano w 2016 r., wnioski o wtórne przejęcie zostały przekształcone w zwykłe powiadomienia o wtórnym przejęciu, ponieważ dzięki trafieniu w systemie Eurodac będzie wiadomo, które państwo członkowskie jest odpowiedzialne. Obecnie powiadomione państwo członkowskie będzie miało możliwość szybkiego zgłoszenia zastrzeżeń wobec powiadomienia ze względu na obowiązywanie ograniczonych przepisów dotyczących przenoszenia i wygaśnięcia odpowiedzialności, tj. w przypadku gdy inne państwo członkowskie nie dokonało przekazania danej osoby do odpowiedzialnego państwa członkowskiego w terminie, zastosowało klauzulę dyskrecyjną lub gdy zainteresowana osoba opuściła terytorium państwa członkowskiego zgodnie z decyzją nakazującą powrót. Będzie to istotne narzędzie służące wyeliminowaniu zjawiska niedozwolonego przemieszczania się, biorąc pod uwagę fakt, że obecnie dominują wnioski o wtórne przejęcie, nie zaś wnioski o przejęcie.
- Na odpowiedzialne państwo członkowskie nałożono dodatkowy obowiązek wtórnego przejęcia osób korzystających z ochrony międzynarodowej lub osób przesiedlonych, które złożyły wniosek lub nielegalnie przebywają w innym państwie członkowskim. Obowiązek ten da państwom członkowskim niezbędne narzędzie prawne pozwalające egzekwować wtórne przekazanie, co jest istotne dla ograniczenia niedozwolonego przemieszczania się.
- Dostosowano przepisy dotyczące środków odwoławczych w celu znacznego przyspieszenia i harmonizacji procesu odwoławczego. Oprócz doprecyzowania prawa wnioskodawcy do zwrócenia się o zastosowanie skutku zawieszającego wobec decyzji o przekazaniu do czasu rozpatrzenia odwołania lub wniosku o ponowne rozpoznanie we wniosku ustanowiono określony, krótki termin na podjęcie takich decyzji przez sądy lub trybunały.
- W procedurze pojednawczej jako mechanizmie rozstrzygania sporów, z której nie korzystano oficjalnie, od kiedy została ona przewidziana w konwencji dublińskiej z 1990 r. (choć w nieco innej formie), wprowadzono zmiany, aby uczynić ją bardziej funkcjonalną i ułatwić jej stosowanie.
- Cele istniejącego mechanizmu wczesnego ostrzegania i gotowości przejmie nowa Agencja Unii Europejskiej ds. Azylu, jak określono we wniosku w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Azylu, a w szczególności w jego rozdziale 5, dotyczącym monitorowania i oceny, oraz rozdziale 6, dotyczącym pomocy operacyjnej i technicznej. W związku z tym w niniejszym rozporządzeniu utrzymano skreślenie tego mechanizmu proponowane w 2016 r.

- Agencja Unii Europejskiej ds. Azylu ustanawia i wspiera sieć odpowiedzialnych zespołów, aby usprawnić praktyczną współpracę i wymianę informacji dotyczących wszelkich kwestii związanych ze stosowaniem niniejszego rozporządzenia, w tym z opracowywaniem praktycznych narzędzi i wytycznych.
- W odniesieniu do małoletnich bez opieki, wniosek precyzuje, że odpowiedzialnym państwem członkowskim będzie to państwo, w którym małoletni po raz pierwszy złożył wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, chyba że zostanie wykazane, iż nie służy to najlepszemu interesowi małoletniego. Powyższy przepis pozwoli w krótkim czasie ustalić odpowiedzialne państwo członkowskie i tym samym umożliwi wnioskodawcom należącym do grup szczególnie wrażliwych szybkie skorzystanie z tej procedury.
- Przepis dotyczący gwarancji dla małoletnich bez opieki jest dostosowany, tak by ocena najlepszego interesu dziecka była bardziej funkcjonalna. Dlatego przed przekazaniem małoletniego bez opieki do innego państwa członkowskiego państwo członkowskie dokonujące przekazania dopilnowuje, aby tamto drugie państwo członkowskie bezzwłocznie podjęło niezbędne kroki na podstawie rozporządzenia w sprawie procedury azylowej i dyrektywy w sprawie warunków przyjmowania. Stanowi się również, że każda decyzja o przekazaniu małoletniego bez opieki musi być poprzedzona oceną jego najlepszego interesu, przeprowadzoną jak najszybciej przez wykwalifikowany personel.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**w sprawie zarządzania azylem i migracją oraz zmieniające dyrektywę Rady 2003/109/WE i proponowane rozporządzenie (UE) XXX/XXX [Fundusz Azylu i Migracji]**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 78 ust. 2 lit. e) i art. 79 ust. 2 lit. a), b) oraz c),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego³⁶,uwzględniając opinię Komitetu Regionów³⁷,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Unia, stanowiąc przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, powinna zapewniać brak kontroli osób na granicach wewnętrznych i rozwijać wspólną politykę w dziedzinie azylu, imigracji i zarządzania granicami zewnętrznymi Unii, opartą na solidarności między państwami członkowskimi i sprawiedliwą wobec obywateli państw trzecich.
- (2) W tym celu niezbędne jest kompleksowe podejście, aby wzmocnić wzajemne zaufanie między państwami członkowskimi, które powinno łączyć politykę w obszarach zarządzania azylem i migracją oraz w stosunkach z odpowiednimi państwami trzecimi przy jednoczesnym uznaniu, że skuteczność takiego podejścia zależy od wspólnego uwzględnienia wszystkich elementów w sposób zintegrowany.
- (3) Niniejsze rozporządzenie powinno przyczyniać się do tego kompleksowego podejścia poprzez określenie wspólnych ram działań Unii i państw członkowskich w dziedzinie polityki zarządzania azylem i migracją oraz w oparciu o zasadę solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności zgodnie z art. 80 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). W związku z tym państwa członkowskie powinny wprowadzić wszystkie środki niezbędne między innymi do zapewnienia osobom, które tego potrzebują, dostępu do ochrony międzynarodowej i odpowiednich

³⁶ Dz.U. C , , s. .³⁷ Dz.U. C , , s. .

warunków przyjmowania, do umożliwienia skutecznego stosowania przepisów dotyczących ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, do przeprowadzenia powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich, do zapobiegania migracji nieuregulowanej i niedozwolonemu przemieszczaniu się między tymi państwami oraz do udzielenia wsparcia innym państwom członkowskim w formie wkładów solidarnościowych w ramach swojego wkładu w kompleksowe podejście.

- (4) Wspólne ramy powinny łączyć zarządzanie wspólnym europejskim systemem azylowym i zarządzanie polityką migracyjną. Celem polityki migracyjnej powinno być zapewnienie skutecznego zarządzania przepływami migracyjnymi, sprawiedliwego traktowania obywateli państw trzecich przebywających legalnie w państwach członkowskich, a także zapobieganie nielegalnej migracji i przemytowi migrantów oraz wzmocnione ich zwalczanie.
- (5) Wspólne ramy są konieczne w celu skutecznego zwalczania coraz powszechniejszego zjawiska mieszanych napływów osób wymagających ochrony międzynarodowej i osób, które jej nie wymagają, oraz uznania, że wyzwanie związane z migrantami nielegalnie przybywającymi do Unii nie powinno być podejmowane samodzielnie przez poszczególne państwa członkowskie, lecz przez Unię jako całość. W celu zapewnienia, aby państwa członkowskie posiadały niezbędne narzędzia do sprostania temu wyzwaniu, oprócz osób ubiegających się o ochronę międzynarodową zakres niniejszego rozporządzenia powinien obejmować również migrantów o nieuregulowanym statusie. W zakresie niniejszego rozporządzenia należy uwzględnić także osoby korzystające z ochrony międzynarodowej, osoby przesiedlone lub przyjęte, jak również osoby, którym udzielono natychmiastowej ochrony.
- (6) Aby odzwierciedlić podejście przewidujące zaangażowanie całej administracji rządowej oraz zapewnić spójność i skuteczność działań podejmowanych przez Unię i jej państwa członkowskie postępujące w ramach swoich odpowiednich kompetencji oraz środków wprowadzanych przez Unię i te państwa członkowskie, konieczne jest zintegrowane kształtowanie polityki w dziedzinie zarządzania azylem i migracją, w tym jego elementami wewnętrznymi, jak i zewnętrznymi, w ramach kompleksowego podejścia.
- (7) Państwa członkowskie powinny posiadać zasoby ludzkie i finansowe oraz infrastrukturę wystarczającą do skutecznego wdrożenia polityki zarządzania azylem i migracją i powinny zapewnić odpowiednią koordynację między właściwymi organami krajowymi, jak również z organami krajowymi pozostałych państw członkowskich.
- (8) Stosując podejście strategiczne, Komisja powinna w odniesieniu do wdrażania polityki zarządzania azylem i migracją przyjąć Europejską strategię zarządzania azylem i migracją. Podstawę strategii powinny stanowić odpowiednie sprawozdania i analizy opracowane przez agencje Unii oraz strategie krajowe państw członkowskich.
- (9) Strategie krajowe państw członkowskich powinny zawierać informacje na temat planowania ewentualnościowego i wdrażania zasad zintegrowanego kształtowania polityki oraz solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności określonych w niniejszym rozporządzeniu oraz wynikających z niego zobowiązań prawnych na poziomie krajowym.
- (10) Aby zapewnić istnienie skutecznego systemu monitorowania i zagwarantować stosowanie dorobku prawnego UE w zakresie azylu, w strategiach tych należy

uwzględnić również wyniki monitorowania prowadzonego przez Agencję Unii Europejskiej ds. Azylu i Frontex, oceny dokonywanej zgodnie z rozporządzeniem Rady nr 1053/2013, a także ocen dokonywanych zgodnie z art. 7 rozporządzenia (UE) XXX/XXX [rozporządzenie w sprawie kontroli przesiewowej].

- (11) Mając na uwadze, jak ważne jest zapewnienie, aby Unia była przygotowana na dostosowanie się do rozwoju i zmian realiów zarządzania azylem i migracją i by była w stanie się do tych zmian dostosować, Komisja powinna co roku przyjmować sprawozdanie z zarządzania migracją, w którym będzie określać prawdopodobne zmiany sytuacji migracyjnej oraz gotowość Unii i państw członkowskich do reagowania na nie i przystosowania się do nich. Sprawozdanie to powinno zawierać również wyniki sprawozdawczości w zakresie monitorowania przewidzianej w strategiach krajowych oraz propozycje usprawnień w przypadkach, w których występują oczywiste niedociągnięcia.
- (12) Aby zapewnić istnienie narzędzi niezbędnych do udzielenia pomocy państwom członkowskim w zwalczaniu wyzwań, które mogą wystąpić ze względu na obecność na ich terytorium obywateli państw trzecich, którzy są osobami ubiegającymi się o ochronę międzynarodową wymagającymi szczególnego traktowania, niezależnie od sposobu, w jaki przekroczyli granice zewnętrzne, w sprawozdaniu należy wskazać również, czy wspomniane państwo członkowskie stoi w obliczu takich wyzwań. Te państwa członkowskie powinny mieć także możliwość polegania na wykorzystaniu „puli solidarnościowej” do celów relokacji osób wymagających szczególnego traktowania.
- (13) Na potrzeby skutecznego wdrożenia wspólnych ram oraz zidentyfikowania luk, sprostania wyzwaniom i zapobiegania narastaniu presji migracyjnej Komisja powinna monitorować sytuację migracyjną i regularnie sporządzać sprawozdania na jej temat.
- (14) Skuteczna polityka powrotowa jest podstawowym elementem właściwie funkcjonującego systemu zarządzania azylem i migracją przez Unię, zgodnie z którym osoby niemające prawa do pobytu na terytorium Unii, powinny podlegać powrotowi. Biorąc pod uwagę, że znaczna część wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej może zostać uznanych za nieuzasadnione, należy poprawić skuteczność polityki powrotowej. Dzięki zwiększeniu efektywności powrotów i zniwelowaniu luk między procedurą azylową i procedurą powrotu zmniejszyłaby się presja wywierana na system azylowy, co ułatwiłoby stosowanie przepisów dotyczących ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrywanie tych wniosków, jak również przyczyniłoby się do zapewnienia skutecznego dostępu do ochrony międzynarodowej dla osób, które jej wymagają.
- (15) Aby zacieśnić współpracę z państwami trzecimi w dziedzinie powrotów i readmisji nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich, należy opracować nowy mechanizm, łącznie z wszystkimi stosownymi unijnymi politykami i narzędziami, w celu usprawnienia koordynacji poszczególnych działań w różnych obszarach polityki innych niż migracja, które Unia i państwa członkowskie mogą podjąć w tym celu. Mechanizm ten powinien opierać się na analizie przeprowadzonej zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 810/2009³⁸ lub dotyczącej wszelkich innych dostępnych informacji i uwzględnić ogólne stosunki Unii

³⁸

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Wizowy (kodeks wizowy), Dz.U. L 243 z 15.9.2009, s. 1.

z państwem trzecim. Wspomniany mechanizm powinien służyć również wsparciu wdrożenia sponsorowania powrotów.

- (16) W celu zapewnienia sprawiedliwego podziału odpowiedzialności i równowagi starań między państwami członkowskimi należy ustanowić skuteczny mechanizm solidarności, który zapewni osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową szybki dostęp do procedur udzielania ochrony międzynarodowej. Mechanizm taki powinien umożliwiać zastosowanie różnego rodzaju środków solidarnościowych i powinien być elastyczny oraz możliwy do dostosowania do zmieniającego się charakteru wyzwań związanych z migracją, z którymi mierzy się państwo członkowskie.
- (17) Biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnego funkcjonowania mechanizmu solidarności ustanowionego w niniejszym rozporządzeniu, należy utworzyć forum solidarności składające się z przedstawicieli wszystkich państw członkowskich i zwoływane przez Komisję.
- (18) Uwzględniając specyficzne cechy sprowadzania na ląd w ramach operacji poszukiwawczo-ratowniczych prowadzonych przez państwa członkowskie lub organizacje prywatne działające na zlecenie państw członkowskich bądź niezależnie w kontekście migracji, w niniejszym rozporządzeniu należy ustanowić szczególny proces mający zastosowanie do osób sprowadzonych na ląd w następstwie takich operacji niezależnie od tego, czy występuje presja migracyjna.
- (19) Z uwagi na powtarzalny charakter sprowadzania na ląd w wyniku operacji poszukiwawczo-ratowniczych na poszczególnych szlakach migracyjnych w rocznym sprawozdaniu z zarządzania migracją należy określić krótkoterminowe prognozy sprowadzania na ląd przewidywane dla takich operacji oraz reagowanie solidarnościowe, które byłoby wymagane, aby wnieść wkład na potrzeby państwa członkowskiego sprowadzania na ląd. Komisja powinna przyjąć akt wykonawczy ustanawiający pulę środków solidarnościowych („pula solidarnościowa”) służącą udzielaniu pomocy państwu członkowskiemu sprowadzania na ląd w sprostaniu wyzwaniom związanym z takim sprowadzaniem na ląd. Środki takie powinny obejmować relokację osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, które nie są objęte procedurą graniczną, lub środki z dziedziny zwiększania zdolności w obszarze azylu, przyjmowania i powrotów, lub wsparcie operacyjne, lub środki w wymiarze zewnętrznym.
- (20) Aby zapewnić odpowiednio szybką reakcję na konkretną sytuację będącą następstwem sprowadzania na ląd w wyniku operacji poszukiwawczo-ratowniczych, Komisja, korzystając z pomocy ze strony agencji Unii, powinna ułatwić szybką relokację osób ubiegających się o ochronę międzynarodową kwalifikujących się do takiej ochrony, które nie są objęte procedurą graniczną. Agencja Unii Europejskiej ds. Azylu i Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej, koordynowane przez Komisję, powinny sporządzić wykaz osób kwalifikujących się do relokacji, wskazując podział tych osób między państwa członkowskie wnoszące wkład.
- (21) Podziału osób sprowadzonych na ląd między państwa członkowskie należy dokonać w sposób proporcjonalny.
- (22) Całkowity wkład każdego państwa członkowskiego w pulę solidarnościową należy ustalić na podstawie środków wskazanych przez państwa członkowskie, za pomocą których chcą one wnieść swój wkład. W przypadku gdy wkłady państw członkowskich są niewystarczające, aby zapewnić zrównoważone reagowanie

solidarnościowe, Komisja powinna być uprawniona do przyjęcia aktu wykonawczego określającego całkowitą liczbę obywateli państw trzecich, których należy objąć relokacją, oraz odsetek tej liczby dla każdego państwa członkowskiego obliczony według klucza podziału opartego na populacji i PKB każdego państwa członkowskiego. Jeżeli wskazania państw członkowskich dotyczące wyboru środków w obszarze zdolności lub wymiaru zewnętrznego doprowadziłyby do niedoboru przekraczającego 30 % całkowitej liczby koniecznych relokacji podanej w sprawozdaniu z zarządzania migracją, Komisja powinna mieć możliwość dostosowania wkładów tych państw członkowskich, które następnie powinny wnieść połowę swojego udziału określonego według klucza podziału albo w drodze relokacji, albo – jeżeli tak wskazano – poprzez sponsorowanie powrotów.

- (23) W celu zapewnienia, aby środki wsparcia były dostępne przez cały czas na potrzeby rozwiązania konkretnej sytuacji związanej ze sprowadzeniem na ląd w wyniku operacji poszukiwawczo-ratowniczych, w której liczba przypadków sprowadzenia na ląd w następstwie operacji poszukiwawczo-ratowniczych osiągnęła 80 % puli solidarnościowej w odniesieniu do co najmniej jednego państwa członkowskiego będącego beneficjentem, Komisja powinna przyjąć zmieniony akt wykonawczy zwiększający całkowitą liczbę wkładów o 50 %.
- (24) Mechanizm solidarności powinien odnosić się również do sytuacji występowania presji migracyjnej, w szczególności w przypadku tych państw członkowskich, które ze względu na swoje położenie geograficzne są lub mogą być narażone na presję migracyjną. W tym celu Komisja powinna przyjąć sprawozdanie określające, czy państwo członkowskie znajduje się pod presją migracyjną, i przewidujące środki, które mogłyby wesprzeć to państwo członkowskie w rozwiązaniu sytuacji występowania presji migracyjnej.
- (25) Oceniając, czy państwo członkowskie znajduje się pod presją migracyjną, Komisja powinna – na podstawie obszernej oceny jakościowej – wziąć pod uwagę szeroki zakres czynników, w tym liczbę osób ubiegających się o azyl, przypadki nielegalnego przekroczenia granicy, wydane i wykonane decyzje nakazujące powrót oraz stosunki z odnośnymi państwami trzecimi. Reagowanie solidarnościowe należy opracować odrębnie w każdym przypadku, aby było dostosowane do potrzeb określonego państwa członkowskiego.
- (26) Należy relokować wyłącznie osoby, w przypadku których istnieje większe prawdopodobieństwo, że będą miały prawo do pobytu w Unii. W związku z tym zakres relokacji osób ubiegających się o ochronę międzynarodową należy ograniczyć do tych osób, które nie podlegają procedurze granicznej określonej w rozporządzeniu (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie w sprawie procedury azylowej*].
- (27) Mechanizm solidarności powinien obejmować środki wspierające sprawiedliwy podział odpowiedzialności i równowagę wysiłków między państwami członkowskimi, również w obszarze powrotów. Za pośrednictwem sponsorowania powrotów państwo członkowskie powinno zobowiązać się do wsparcia państwa członkowskiego znajdującego się pod presją migracyjną w przeprowadzeniu niezbędnych czynności mających na celu doprowadzenie do powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich, mając na uwadze, że państwo członkowskie będące beneficjentem pozostaje odpowiedzialne za przeprowadzenie powrotu, dopóki osoby te są obecne na jego terytorium. Jeżeli po okresie 8 miesięcy działania te są bezskuteczne, sponsorujące państwa członkowskie powinny dokonać przekazania tych osób zgodnie z procedurami określonymi w niniejszym rozporządzeniu i zastosować dyrektywę

2008/115/WE; w stosownych przypadkach państwa członkowskie mogą uznać decyzję nakazującą powrót wydaną przez państwo członkowskie będące beneficjentem zgodnie z dyrektywą Rady 2001/40³⁹. Sponsorowanie powrotów powinno stanowić część wspólnego unijnego systemu powrotów, w tym wsparcia operacyjnego udzielanego za pośrednictwem Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz stosowania mechanizmu koordynacji służącego skutecznej współpracy z państwami trzecimi w obszarze powrotów i readmisji.

- (28) Państwa członkowskie powinny powiadomić o rodzaju wkładów solidarnościowych, które wniosą w ramach wykonania planu reagowania solidarnościowego. Państwa członkowskie będące beneficjentami nie powinny być zobowiązane do wniesienia wkładu solidarnościowego na rzecz innych państw członkowskich. Jednocześnie jeżeli w poprzednich latach państwo członkowskie doświadczyło znacznego obciążenia migracją ze względu na dużą liczbę wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, dane państwo członkowskie powinno mieć możliwość zwrócenia się o obniżenie swojego udziału we wkładzie solidarnościowym na rzecz państw członkowskich znajdujących się pod presją migracyjną, jeśli wkład taki polega na sponsorowaniu relokacji lub powrotów. Obniżenie to należy podzielić proporcjonalnie między pozostałe państwa członkowskie stosując takie środki.
- (29) Jeżeli w sprawozdaniu z zarządzania migracją ustali się, że w państwie członkowskim znajdującym się pod presją migracyjną występują potrzeby dotyczące budowania zdolności w zakresie azylu, przyjmowania i powrotów lub wymiaru zewnętrznego, państwa członkowskie wnoszące wkład powinny mieć możliwość wniesienia wkładów służących zaspokojeniu tych potrzeb zamiast sponsorowania relokacji lub powrotów. W celu zapewnienia, aby wkłady takie były proporcjonalne do udziału państwa członkowskiego wnoszącego wkład, Komisja powinna mieć możliwość zwiększenia lub zmniejszenia takich wkładów w drodze aktu wykonawczego. W przypadku gdy wskazania państw członkowskich dotyczące wprowadzenia środków w obszarze zdolności lub wymiaru zewnętrznego doprowadziłyby do niedoboru przekraczającego 30 % wymaganej liczby osób, które należy relokować lub objąć sponsorowaniem powrotów, Komisja powinna mieć możliwość dostosowania wkładów tych państw członkowskich w celu zapewnienia, aby wniosły one połowę swojego udziału w sponsorowanie relokacji lub powrotów.
- (30) Aby zagwarantować kompleksowe i skuteczne reagowanie solidarnościowe oraz zapewnić przejrzystość państwom członkowskim otrzymującym wsparcie, Komisja powinna przyjąć akt wykonawczy określający wkłady, które mają wnieść poszczególne państwa członkowskie. Podstawą takich wkładów powinien być zawsze rodzaj wkładów wskazany przez zainteresowane państwo członkowskie w planie reagowania solidarnościowego, z wyjątkiem przypadków, w których to państwo członkowskie nie przedłożyło takiego planu. W takich sytuacjach środki na rzecz zainteresowanego państwa członkowskiego przewidziane w akcie wykonawczym powinna określić Komisja.
- (31) Jako punkt odniesienia dla funkcjonowania mechanizmu solidarności umożliwiający ustalenie ogólnego wkładu każdego państwa członkowskiego należy stosować klucz podziału, określony na podstawie liczby ludności i wielkości gospodarki państw członkowskich.

³⁹

Dyrektywa Rady 2001/40/WE z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie wzajemnego uznawania decyzji o wydaleniu obywateli państw trzecich, Dz.U. L 149 z 2.6.2001, s. 34.

- (32) Państwo członkowskie powinno mieć możliwość zastosowania z własnej inicjatywy lub na wniosek innego państwa członkowskiego innych środków solidarnościowych na zasadzie dobrowolności, aby pomóc temu państwu członkowskiemu w sprostaniu sytuacji migracyjnej lub zapobiegnięciu presji migracyjnej. We wkładach tych należy uwzględnić środki mające na celu zwiększenie zdolności państwa członkowskiego znajdującego się pod presją lub reagowanie na trendy migracyjne poprzez współpracę z państwami trzecimi. Ponadto takie środki solidarnościowe powinny obejmować relokację obywateli państw trzecich, którzy podlegają procedurze granicznej, jak również nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich. Aby zachęcić do dobrowolnej solidarności, w ramach której państwa członkowskie wnoszą dobrowolne wkłady w formie sponsorowania relokacji lub powrotów, wkłady te należy uwzględnić w akcie wykonawczym przewidzianym w odniesieniu do sytuacji występowania presji migracyjnej.
- (33) Wspólny europejski system azylowy (WESA) powstawał stopniowo jako wspólny obszar ochrony oparty na pełnym i integralnym stosowaniu Konwencji genewskiej dotyczącej statusu uchodźców z dnia 28 lipca 1951 r., uzupełnionej protokołem nowojorskim z dnia 31 stycznia 1967 r. („konwencja genewska”), zapewniając tym samym, by żadna osoba nie została odesłana z powrotem tam, gdzie czekają ją prześladowania, zgodnie z zasadą *non-refoulement*. W odniesieniu do tej kwestii, bez uszczerbku dla kryteriów odpowiedzialności ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu, państwa członkowskie są uważane za kraje bezpieczne dla obywateli państw trzecich, ponieważ wszystkie przestrzegają zasady *non-refoulement*.
- (34) Wskazane jest, aby precyzyjna i sprawna metoda ustalania, które państwo członkowskie jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, została uwzględniona we wspólnym europejskim systemie azylowym⁴⁰. Metoda ta powinna być oparta na kryteriach obiektywnych i sprawiedliwych, zarówno dla państw członkowskich, jak i dla zainteresowanych osób. W szczególności powinna ona umożliwiać szybkie ustalenie odpowiedzialnego państwa członkowskiego, tak by zagwarantować skuteczny dostęp do procedur udzielania ochrony międzynarodowej i nie powinna zagrażać celowi, jakim jest szybkie rozpatrywanie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej.
- (35) Niniejsze rozporządzenie powinno opierać się na zasadach leżących u podstaw rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013⁴¹, a równocześnie powinno rozwijać zasadę solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności jako część wspólnych ram. W tym celu nowy mechanizm solidarności powinien umożliwiać poprawę gotowości państw członkowskich do zarządzania migracją, odpowiedniego postępowania, w sytuacjach gdy państwo członkowskie znajdzie się w obliczu presji migracyjnej, oraz do ułatwiania regularnego wsparcia solidarnościowego między państwami członkowskimi.
- (36) Niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie do osób ubiegających się o ochronę uzupełniającą oraz osób kwalifikujących się do objęcia ochroną

⁴⁰ Jak określiła Rada Europejska na swoim nadzwyczajnym posiedzeniu w Tampere w dniach 15 i 16 października 1999 r.

⁴¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 31.

uzupełniającą w celu zapewnienia równego traktowania wszystkich osób ubiegających się o ochronę międzynarodową oraz osób korzystających z ochrony międzynarodowej, jak również w celu zagwarantowania spójności z obecnym dorobkiem prawnym Unii w dziedzinie azylu, w szczególności z rozporządzeniem (UE) XXX/XXX [rozporządzenie o kwalifikowaniu].

- (37) Osoby, którym udzielono natychmiastowej ochrony na podstawie rozporządzenia (UE) XXX/XXX [rozporządzenie w sprawie reagowania na sytuacje kryzysowe i spowodowane działaniem siły wyższej w dziedzinie azylu i migracji], nadal należy uznawać za osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową w świetle zawieszenia (wstrzymania) rozpatrywania ich wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej w rozumieniu rozporządzenia (UE) XXX/XXX [rozporządzenie w sprawie procedury azylowej]. W związku z tym powinny one być objęte zakresem niniejszego rozporządzenia i uznawane za osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową do celów stosowania kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie ich wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej lub procedury dotyczącej relokacji określonej w niniejszym rozporządzeniu.
- (38) W celu ograniczenia niedozwolonego przemieszczania się i zapewnienia, aby państwa członkowskie posiadały narzędzia niezbędne do zagwarantowania przekazania osób korzystających z ochrony międzynarodowej, które wjechały na teren państwa członkowskiego innego niż odpowiedzialne państwo członkowskie i nie dotrzymały warunków pobytu w tym innym państwie członkowskim, do odpowiedzialnego państwa członkowskiego, oraz w celu zapewnienia rzeczywistej solidarności między państwami członkowskimi niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie również do osób korzystających z ochrony międzynarodowej. Niniejsze rozporządzenie powinno także mieć zastosowanie do osób, które zostały przesiedlone lub przyjęte przez państwo członkowskie zgodnie z rozporządzeniem (UE) XXX/XXX [rozporządzenie ustanawiające unijne ramy przesiedleń] lub którym przyznano ochronę międzynarodową lub status humanitarny na podstawie krajowego programu przesiedleń.
- (39) Jednocześnie, biorąc pod uwagę znaczenie ułatwienia pełnej integracji osób korzystających z ochrony międzynarodowej w państwie członkowskim zamieszkania, należy przewidzieć możliwość uzyskania statusu rezydenta długoterminowego w krótszym czasie. Osoby korzystające z ochrony międzynarodowej powinny mieć możliwość uzyskania statusu rezydenta długoterminowego w państwie członkowskim, które przyznało im ochronę międzynarodową, po trzech latach legalnego i nieprzerwanego pobytu w tym państwie członkowskim. Jeżeli chodzi o inne warunki uzyskania tego statusu, od osób korzystających z ochrony międzynarodowej należy wymagać spełnienia takich samych warunków jak od innych obywateli państw trzecich. Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywę Rady 2003/109/WE⁴².
- (40) W celu zapewnienia efektywności i pewności prawa istotne jest, aby rozporządzenie opierało się na zasadzie, że odpowiedzialność ustala się wyłącznie jeden raz, chyba że zainteresowana osoba opuściła terytorium państwa członkowskiego zgodnie z decyzją nakazującą powrót lub nakazem wydalenia.

⁴²

Dyrektywa Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotycząca statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi, Dz.U. L 16 z 23.1.2004, s. 44.

- (41) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady XXX/XXX/UE [*dyrektywa w sprawie warunków przyjmowania*]⁴³ powinna mieć zastosowanie do postępowania w sprawie ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego, uregulowanego w niniejszym rozporządzeniu, z zastrzeżeniem ograniczeń w stosowaniu tej dyrektywy.
- (42) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie w sprawie procedury azylowej*]⁴⁴ powinno mieć zastosowanie dodatkowo i bez uszczerbku dla przepisów dotyczących gwarancji proceduralnych uregulowanych w niniejszym rozporządzeniu, z zastrzeżeniem ograniczeń w stosowaniu tego rozporządzenia.
- (43) Zgodnie z Konwencją o prawach dziecka z 1989 r. oraz Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej, w stosowaniu niniejszego rozporządzenia jednym z priorytetów powinno być dla państw członkowskich zabezpieczenie najlepszego interesu dziecka. Przy ocenie najlepszego interesu dziecka państwa członkowskie powinny brać w szczególności pod uwagę dobrostan i rozwój społeczny małoletniego, względy bezpieczeństwa oraz opinię małoletniego, stosownie do jego wieku i stopnia dojrzałości, przy uwzględnieniu jego pochodzenia. Należy ponadto określić specjalne gwarancje proceduralne dla małoletnich bez opieki, ze względu na ich szczególnie stopień narażenia.
- (44) Zgodnie z europejską Konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej w stosowaniu niniejszego rozporządzenia jednym z priorytetów państw członkowskich powinno być poszanowanie życia rodzinnego.
- (45) Aby zapobiec przekazywaniu między państwami członkowskimi osób, które stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa, należy zapewnić, by państwo członkowskie, w którym zarejestrowano wniosek, nie stosowało kryteriów ustalania odpowiedzialności lub by państwo członkowskie będące beneficjentem nie przeprowadzało procedury relokacji, jeżeli istnieją uzasadnione podstawy, aby uznać zainteresowaną osobę za stwarzającą zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego lub porządku publicznego.
- (46) Łączne rozpatrywanie przez jedno państwo członkowskie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonych przez członków jednej rodziny powinno umożliwiać zapewnienie, by wnioski były rozpatrywane dokładnie, decyzje podejmowane w odniesieniu do nich były spójne oraz by członkowie jednej rodziny nie byli rozdzielani.
- (47) Definicja członka rodziny w niniejszym rozporządzeniu powinna obejmować rodzeństwo osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową. Łączenie rodzeństwa ma szczególne znaczenie dla poprawy możliwości integracji osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, a zatem dla ograniczenia niedozwolonego przemieszczania się takich osób. Zakres definicji członka rodziny powinien również odzwierciedlać rzeczywistość obecnych trendów migracyjnych, zgodnie z którymi osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową często przybywają na terytorium państwa członkowskiego po długim okresie tranzytu. Definicja powinna więc uwzględniać rodziny stworzone poza państwem pochodzenia, ale przed przybyciem na terytorium państwa członkowskiego. Oczekuje się, że to niewielkie i ukierunkowane

⁴³ Dyrektywa XXX/XXX/UE (pełny tekst).

⁴⁴ Rozporządzenie XXX/XXX/UE (pełny tekst).

rozszerzenie zakresu definicji ograniczy zachętę do niedozwolonego przemieszczania się w obrębie UE niektórych osób ubiegających się o azyl.

- (48) W celu zapewnienia pełnego poszanowania zasady jedności rodziny oraz najlepszego interesu dziecka wiążącym kryterium ustalania odpowiedzialności powinno być istnienie stosunku zależności między osobą ubiegającą się o ochronę międzynarodową a jej dzieckiem, rodzeństwem lub jednym z rodziców, wynikającego z ciąży lub macierzyństwa osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, jej stanu zdrowia lub podeszłego wieku. Jeżeli osobą ubiegającą się o ochronę międzynarodową jest małoletni bez opieki, również fakt przebywania na terytorium innego państwa członkowskiego członka rodziny lub krewnego, który może się nim zaopiekować, powinien stać się wiążącym kryterium ustalania odpowiedzialności. Aby zniechęcić do niedozwolonego przemieszczania się małoletnich bez opieki, które nie leży w ich najlepszym interesie, w przypadku braku członka rodziny lub krewnego odpowiedzialnym państwem członkowskim powinno być to państwo, w którym zarejestrowano wniosek małoletniego bez opieki o udzielenie ochrony międzynarodowej, chyba że wykazano, iż nie służy to najlepszemu interesowi dziecka. Przed przekazaniem małoletniego bez opieki do innego państwa członkowskiego przekazujące państwo członkowskie powinno się upewnić, że to drugie państwo członkowskie zastosuje wszelkie niezbędne i właściwe środki w celu zapewnienia odpowiedniej ochrony dziecka, w szczególności szybko wyznaczy przedstawiciela lub przedstawicieli odpowiedzialnych za zagwarantowanie poszanowania wszystkich praw przysługujących dziecku. Decyzję o przekazaniu małoletniego bez opieki należy poprzedzić oceną najlepszego interesu dziecka dokonaną przez personel posiadający niezbędne kwalifikacje i wiedzę specjalistyczną.
- (49) Zasady dotyczące dowodów powinny umożliwiać sprawniejsze łączenie rodzin, niż miało to miejsce dotychczas. Należy zatem wyjaśnić, że dowody formalne, takie jak oryginalne dokumenty i wyniki badań DNA, nie powinny być wymagane, jeżeli poszlaki są spójne, możliwe do zweryfikowania i wystarczająco szczegółowe dla ustalenia odpowiedzialności za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.
- (50) W przypadku osób posiadających dyplom lub inny dokument poświadczający zdobyte kwalifikacje za rozpatrzenie wniosku powinno być odpowiedzialne państwo członkowskie, w którym taki dyplom został wydany. Zapewniłoby to sprawne rozpatrzenie wniosku w państwie członkowskim, z którym osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest w sposób znaczący powiązana na podstawie dyplomu.
- (51) Biorąc pod uwagę fakt, że państwo członkowskie powinno pozostać odpowiedzialne za osobę, która przybyła na jego terytorium nielegalnie, należy również uwzględnić sytuację, w której osoba dostaje się na to terytorium w następstwie operacji poszukiwawczo-ratowniczej. Należy przewidzieć odstępstwo od tego kryterium ustalania odpowiedzialności, w sytuacji gdy państwo członkowskie objęło relokacją osoby, które przekroczyły granicę zewnętrzną innego państwa członkowskiego nielegalnie lub w następstwie operacji poszukiwawczo-ratowniczej. W takiej sytuacji państwo członkowskie relokacji powinno być państwem odpowiedzialnym, jeżeli osoba wystąpi z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej.
- (52) Każde państwo członkowskie powinno mieć możliwość odstąpienia od kryteriów ustalania odpowiedzialności, w szczególności ze względów humanitarnych i ze względu na trudne położenie osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, tak aby umożliwić połączenie członków rodziny, krewnych lub innych osób należących

do rodziny oraz rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w tym lub innym państwie członkowskim, nawet jeżeli zgodnie z wiążącymi kryteriami określonymi w niniejszym rozporządzeniu nie ma obowiązku rozpatrzenia tego wniosku.

- (53) Aby zapewnić przestrzeganie procedur określonych w niniejszym rozporządzeniu i zapobiec przeszkodom w jego skutecznym stosowaniu, w szczególności aby uniknąć ucieczek i niedozwolonego przemieszczania się między państwami członkowskimi, należy ustanowić jasne obowiązki osób ubiegających się o ochronę międzynarodową w ramach tej procedury oraz należyte i terminowe informowanie ich o tych obowiązkach. Nieprzestrzeganie tych obowiązków prawnych powinno prowadzić do odpowiednich i proporcjonalnych konsekwencji proceduralnych dla osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową oraz do odpowiednich i proporcjonalnych konsekwencji w zakresie warunków przyjmowania tej osoby. Zgodnie z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej państwo członkowskie, w którym przebywa osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową, powinno w każdym razie zapewnić, aby zaspokojone zostały najpilniejsze potrzeby materialne takiej osoby.
- (54) Aby ograniczyć możliwość wygaśnięcia lub przeniesienia odpowiedzialności na inne państwo członkowskie w związku z postępowaniem osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, należy skreślić przepisy umożliwiające wygaśnięcie lub przeniesienie odpowiedzialności, w przypadku gdy osoba taka opuści terytorium państw członkowskich na co najmniej trzy miesiące na etapie rozpatrywania wniosku lub ucieknie na ponad 18 miesięcy, aby uniknąć przekazania jej odpowiedzialnemu państwu członkowskiemu. Aby zniechęcić do obchodzenia przepisów i utrudniania wykonywania procedur, należy także usunąć przenoszenie odpowiedzialności, jeżeli powiadamiające państwo członkowskie nie dotrzymało terminów wysłania powiadomienia o wtórnym przejściu. W przypadku osób, które przybyły na terytorium państwa członkowskiego nielegalnie bez ubiegania się o azyl, należy wydłużyć okres, po upływie którego odpowiedzialność tego państwa członkowskiego wygasa i odpowiedzialne staje się inne państwo członkowskie, w którym osoba ta następnie składa wniosek, w celu dalszego zachęcenia osób do przestrzegania przepisów i składania wniosku w pierwszym państwie członkowskim wjazdu, a tym samym ograniczenia niedozwolonego przemieszczania się i zwiększenia ogólnej skuteczności WESA.
- (55) Należy organizować indywidualne rozmowy z osobami ubiegającymi się o ochronę międzynarodową, by ułatwić ustalenie państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, chyba że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową uciekła, nie stawiała się na rozmowę, nie podając uzasadnionej przyczyny, lub gdy informacje podane przez tę osobę są wystarczające, aby określić odpowiedzialne państwo członkowskie. Natychmiast po zarejestrowaniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej należy poinformować osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową o niniejszym rozporządzeniu, o fakcie, że państwo członkowskie odpowiedzialne za rozpatrzenie jej wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej jest ustalane na podstawie obiektywnych kryteriów, a także o obowiązkach wynikających z niniejszego rozporządzenia oraz konsekwencjach ich nieprzestrzegania.
- (56) W celu zapewnienia skutecznej ochrony praw zainteresowanych osób, należy określić gwarancje prawne oraz prawo do skutecznego środka prawnego w odniesieniu do decyzji dotyczących przekazania do odpowiedzialnego państwa członkowskiego, zgodnie w szczególności z art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

W celu zapewnienia przestrzegania prawa międzynarodowego skuteczny środek prawny w odniesieniu do takich decyzji powinien obejmować zbadanie zarówno stosowania niniejszego rozporządzenia, jak i sytuacji prawnej oraz faktycznej w państwie członkowskim, do którego osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest przekazywana. Zakres skutecznego środka prawnego powinien być ograniczony do oceny ryzyka naruszenia podstawowych praw do poszanowania życia rodzinnego osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, praw dziecka lub zakazu niehumanitarnego i poniżającego traktowania.

- (57) Aby ułatwić właściwe stosowanie niniejszego rozporządzenia, państwa członkowskie powinny we wszystkich przypadkach wskazywać odpowiedzialne państwo członkowskie w Eurodac po zakończeniu procedur określenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego, także w przypadkach, w których odpowiedzialność wynika z nieprzestrzegania terminów wysłania wniosku o przejęcie lub udzielenia odpowiedzi na ten wniosek, przeprowadzenia przekazania, jak również w sytuacjach, w których odpowiedzialne staje się państwo członkowskie, w którym złożono pierwszy wniosek, lub gdy przekazanie na rzecz głównego odpowiedzialnego państwa członkowskiego nie jest możliwe ze względu na problemy systemowe prowadzące do ryzyka niehumanitarnego lub poniżającego traktowania, co w efekcie prowadzi do wyznaczenia innego odpowiedzialnego państwa członkowskiego.
- (58) Aby zapewnić szybkie ustalenie odpowiedzialności, terminy składania wniosków o przejęcie i udzielenia odpowiedzi na te wnioski, składania powiadomień o wtórnym przejęciu, a także składania odwołań i podejmowania decyzji w ich sprawie powinny zostać usprawnione i skrócone.
- (59) Zatrzymanie osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową powinno być stosowane zgodnie z podstawową zasadą, według której osoba nie powinna być zatrzymana wyłącznie z powodu starań o uzyskanie ochrony międzynarodowej. Zatrzymanie powinno być jak najkrótsze i powinno podlegać zasadom konieczności i proporcjonalności, a zatem być dozwolone wyłącznie jako środek ostateczny. W szczególności zatrzymywanie osób ubiegających się o ochronę międzynarodową musi być zgodne z art. 31 Konwencji genewskiej. Postępowanie przewidziane w niniejszym rozporządzeniu w odniesieniu do osoby zatrzymanej powinno mieć charakter priorytetowy i odbywać się w jak najkrótszym terminie. W odniesieniu do ogólnych gwarancji dotyczących zatrzymania oraz warunków zatrzymania, w stosownych przypadkach państwa członkowskie powinny stosować przepisy dyrektywy XXX/XXX/UE [*dyrektywa w sprawie warunków przyjmowania*] również w odniesieniu do osób zatrzymanych na podstawie niniejszego rozporządzenia.
- (60) Niedoskonałości lub załamanie się systemów azylowych – na które często negatywnie wpływa lub do których przyczynia się szczególne obciążenie systemów azylowych – mogą zagrozić właściwemu funkcjonowaniu systemu ustanowionego na podstawie niniejszego rozporządzenia, co może doprowadzić do pojawienia się ryzyka naruszenia praw osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, określonych w unijnym dorobku prawnym dotyczącym azylu, Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej oraz innych aktach międzynarodowych dotyczących praw człowieka i praw uchodźców.

- (61) Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1560/2003⁴⁵, przekazanie do państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej może nastąpić na zasadzie dobrowolności, przez wyjazd pod nadzorem lub wyjazd pod eskortą. Państwa członkowskie powinny wspierać przekazywanie na zasadzie dobrowolności przez udostępnienie danej osobie odpowiednich informacji oraz zapewnienie, by wyjazdy pod nadzorem lub eskortą odbywały się w sposób humanitarny, w pełni zgodny z prawami podstawowymi i z poszanowaniem godności ludzkiej, a także najlepszego interesu dziecka i z pełnym uwzględnieniem odpowiedniego aktualnego orzecznictwa, w szczególności w odniesieniu do przekazania ze względów humanitarnych.
- (62) Aby zapewnić jasną i skuteczną procedurę relokacji, należy określić przepisy szczegółowe dotyczące państwa członkowskiego będącego beneficjentem i państwa członkowskiego wnoszącego wkład. Przepisy i zabezpieczenia związane z przekazaniem, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu, powinny mieć zastosowanie do przekazania na potrzeby relokacji, z wyjątkiem sytuacji, w których nie mają znaczenia dla takiej procedury.
- (63) Jako środek solidarnościowy należy przewidzieć wsparcie finansowe z budżetu Unii przeznaczone na wspieranie państw członkowskich, które dokonują relokacji. Aby zachęcić państwa członkowskie do priorytetowego traktowania relokacji małoletnich bez opieki, należy zapewnić większy wkład motywacyjny.
- (64) Stosowanie niniejszego rozporządzenia może zostać ułatwione, a jego skuteczność zwiększona w drodze uzgodnień dwustronnych między państwami członkowskimi służących poprawie komunikacji między właściwymi departamentami, skracaniu terminów przeprowadzania postępowań lub uproszczeniu rozpatrywania wniosków o przejęcie lub powiadomień o wtórnym przejęciu, lub też ustanawianiu procedur w odniesieniu do wykonania przekazania.
- (65) Należy zapewnić ciągłość między systemem ustalania odpowiedzialnego państwa członkowskiego ustanowionym rozporządzeniem (UE) nr 604/2013 a systemem ustanowionym niniejszym rozporządzeniem. Podobnie należy zapewnić spójność między niniejszym rozporządzeniem a rozporządzeniem (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie Eurodac*].
- (66) Agencja Unii Europejskiej ds. Azylu powinna utworzyć i wspierać sieć właściwych organów państw członkowskich, aby usprawnić praktyczną współpracę i wymianę informacji dotyczących wszystkich kwestii związanych ze stosowaniem niniejszego rozporządzenia, w tym w zakresie opracowywania praktycznych narzędzi i wytycznych.
- (67) Działanie systemu Eurodac ustanowionego rozporządzeniem (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie Eurodac*] powinno ułatwić stosowanie niniejszego rozporządzenia.

⁴⁵

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1560/2003 z dnia 2 września 2003 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 343/2003 ustanawiającego kryteria i mechanizmy określania państwa członkowskiego właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl, złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego, Dz.U. L 222 z 5.9.2003, s. 3.

- (68) Działanie wizowego systemu informacyjnego ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008⁴⁶, a w szczególności wykonanie jego art. 21 i 22, powinno ułatwić stosowanie niniejszego rozporządzenia.
- (69) W odniesieniu do traktowania osób objętych zakresem zastosowania niniejszego rozporządzenia państwa członkowskie związane są swoimi zobowiązaniami powstałymi na mocy instrumentów prawa międzynarodowego, w tym odpowiedniego orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.
- (70) Do przetwarzania danych osobowych przez państwa członkowskie w ramach stosowania niniejszego rozporządzenia ma zastosowanie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁴⁷. Państwa członkowskie powinny wprowadzić odpowiednie środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia, aby przetwarzanie danych odbywało się zgodnie ze wspomnianym rozporządzeniem o ochronie danych oraz przepisami niniejszego rozporządzenia określającymi wymogi dotyczące przetwarzania danych, a także w celu wykazania tej zgodności. W szczególności środki te powinny zapewnić bezpieczeństwo danych osobowych przetwarzanych na mocy niniejszego rozporządzenia, a zwłaszcza zapobiegać niezgodnemu z prawem i nieuprawnionemu dostępowi do przetwarzanych danych osobowych oraz ich ujawnianiu, zmianie lub utracie. Właściwy organ lub organy nadzorcze każdego państwa członkowskiego powinny monitorować zgodność z prawem przetwarzania danych osobowych przez właściwe organy, w tym zgodność z prawem przekazywania danych właściwym organom na potrzeby kontroli bezpieczeństwa.
- (71) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia uprawnienia wykonawcze należy powierzyć Komisji. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁴⁸.
- (72) Procedura sprawdzająca powinna być stosowana do przyjęcia: standardowego formularza wymiany odpowiednich informacji dotyczących małoletnich bez opieki; jednolitych warunków konsultacji i wymiany informacji na temat małoletnich i osób zależnych; jednolitych warunków sporządzania i wnoszenia wniosków o przejęcie lub powiadomień o wtórnym przejęciu; dwóch wykazów odpowiednich środków dowodowych lub poszlak oraz ich okresowych zmian; wzoru przepustki; jednolitych warunków konsultacji i wymiany informacji na temat przekazania; standardowego formularza służącego do wymiany danych przed przekazaniem; wspólnego świadectwa zdrowia; jednolitych warunków i uzgodnień praktycznych w zakresie wymiany informacji dotyczących stanu zdrowia danej osoby przed przekazaniem oraz bezpiecznych kanałów elektronicznych służących do przekazywania wniosków.
- (73) W przypadku należycie uzasadnionej szczególnie pilnej potrzeby spowodowanej sytuacją związaną z presją migracyjną występującą w państwie członkowskim

⁴⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie Wizowego Systemu Informacyjnego (VIS) oraz wymiany danych pomiędzy państwami członkowskimi na temat wiz krótkoterminowych, Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 60.

⁴⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Tekst mający znaczenie dla EOG), Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1.

⁴⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję, Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13.

Komisja powinna przyjmować akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie.

- (74) Aby umożliwić wprowadzenie dodatkowych przepisów, należy przekazać Komisji uprawnienie do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE dotyczących identyfikowania członków rodziny lub krewnych małoletniego bez opieki, kryteriów służących ustaleniu, czy istnieją udowodnione więzi rodzinne; kryteriów, które należy uwzględnić przy ocenie zdolności krewnego do zaopiekowania się małoletnim bez opieki, w tym w przypadku gdy członkowie rodziny, rodzeństwo lub krewni małoletniego bez opieki przebywają w więcej niż jednym państwie członkowskim; elementów, które należy uwzględnić przy ocenie stosunku zależności; kryteriów, które należy uwzględnić przy ocenie zdolności danej osoby do zaopiekowania się osobą zależną oraz elementów, które należy uwzględnić przy ocenie długotrwałej niezdolności do podróży. Wykonując uprawnienia w zakresie przyjmowania aktów delegowanych, Komisja nie wykracza poza zakres najlepszego interesu dziecka określony w niniejszym rozporządzeniu. Szczególnie ważne jest, by Komisja podczas prac przygotowawczych przeprowadzała stosowne konsultacje, w tym na szczeblu ekspertów, i by konsultacje te były przeprowadzane zgodnie z zasadami określonymi w porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. W szczególności, aby zapewnić równe uczestnictwo w przygotowaniu aktów delegowanych, Parlament Europejski i Rada otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich i eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (75) W rozporządzeniu (UE) nr 604/2013 wprowadzony zostanie szereg istotnych zmian. Dla zachowania przejrzystości, rozporządzenie to powinno zostać uchylone.
- (76) Warunkiem skutecznego monitorowania stosowania niniejszego rozporządzenia jest poddawanie go ocenie w regularnych odstępach czasu.
- (77) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych i jest zgodne z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. W szczególności niniejsze rozporządzenie zmierza do zapewnienia pełnego przestrzegania prawa do azylu gwarantowanego przez art. 18 Karty praw podstawowych, a także praw uznanych w jej art. 1, 4, 7, 24 i 47. Niniejsze rozporządzenie powinno w związku z tym być odpowiednio stosowane.
- (78) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, którym jest ustanowienie kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej wniesionego w jednym państwie członkowskim przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, a także ustanowienie mechanizmu solidarności w celu wspierania państw członkowskich w radzeniu sobie z presją migracyjną, nie może być w wystarczającym stopniu osiągnięty przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki niniejszego rozporządzenia może zostać w lepszym stopniu osiągnięty na poziomie unijnym, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tego celu.
- (79) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do TUE i TFUE, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia, nie jest nim związana ani go nie stosuje. Biorąc pod uwagę, że części III, V i VII niniejszego

rozporządzenia stanowią zmiany w rozumieniu art. 3 Umowy pomiędzy Wspólnotą Europejską i Królestwem Danii w sprawie kryteriów i mechanizmów określania Państwa Członkowskiego właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl, wniesionego w Danii lub innym Państwie Członkowskim Unii Europejskiej, i systemu Eurodac do porównywania odcisków palców w celu skutecznego stosowania Konwencji Dublińskiej⁴⁹, Dania ma obowiązek poinformować Komisję o swojej decyzji w zakresie wdrażania treści takich zmian lub ich niewdrażania na etapie przyjmowania zmian lub w terminie 30 dni od ich przyjęcia.

- (80) [Zgodnie z art. 3 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do TUE oraz do TFUE Irlandia powiadomiła o chęci uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu niniejszego rozporządzenia.]

LUB

- (81) [Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do TUE i do TFUE, oraz bez uszczerbku dla art. 4 tego protokołu, Irlandia nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana ani go nie stosuje.]
- (82) W odniesieniu do Islandii i Norwegii części III, V i VII niniejszego rozporządzenia stanowią nowe prawodawstwo dotyczące obszaru omówionego w załączniku do Umowy między Wspólnotą Europejską a Republiką Islandii i Królestwem Norwegii dotyczącej kryteriów i mechanizmów określania państwa właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl złożonego w Państwie Członkowskim lub w Islandii lub Norwegii⁵⁰.
- (83) W odniesieniu do Szwajcarii części III, V i VII niniejszego rozporządzenia stanowią akty prawne lub środki zmieniające lub rozwijające postanowienia art. 1 Umowy między Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską dotyczącej kryteriów i mechanizmów umożliwiających określanie państwa właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl złożonego w państwie członkowskim lub w Szwajcarii⁵¹.
- (84) W odniesieniu do Liechtensteinu części III, V i VII niniejszego rozporządzenia stanowią akty prawne lub środki zmieniające lub rozwijające postanowienia art. 1 Umowy pomiędzy Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej kryteriów i mechanizmów umożliwiających określanie państwa właściwego dla rozpatrywania wniosku o udzielenie azylu złożonego w państwie członkowskim lub w Szwajcarii, o którym mowa w art. 3 Protokołu między Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu o przystąpieniu Księstwa Liechtensteinu do Umowy pomiędzy Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej kryteriów i mechanizmów umożliwiających określanie państwa właściwego dla rozpatrywania wniosku o udzielenie azylu złożonego w państwie członkowskim lub w Szwajcarii⁵²,

⁴⁹ Dz.U. L 66 z 8.3.2006, s. 38.

⁵⁰ Dz.U. L 93 z 3.4.2001, s. 40.

⁵¹ Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 5.

⁵² Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 37.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

CZEŚĆ I

ZAKRES I DEFINICJE

Artykuł 1

Cel i przedmiot

Zgodnie z zasadą solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności oraz mając na celu zwiększenie wzajemnego zaufania, w niniejszym rozporządzeniu:

- a) określa się wspólne ramy w zakresie zarządzania azylem i migracją w Unii;
- b) ustanawia się mechanizm solidarności;
- c) określa się kryteria i mechanizmy ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia:

- a) „obywatel państwa trzeciego” oznacza każdą osobę niebędącą obywatelem Unii w znaczeniu art. 20 ust. 1 Traktatu i niekorzystającą z unijnego prawa do swobodnego przemieszczania się, określoną w art. 2 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399⁵³;
- b) „wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej” lub „wniosek” oznacza wniosek o ochronę skierowany do państwa członkowskiego, z którym występuje obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec, którego można uznać za osobę ubiegającą się o status uchodźcy lub status ochrony uzupełniającej;
- c) „osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową” oznacza obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, który złożył wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, w odniesieniu do którego nie podjęto jeszcze decyzji lub podjęto decyzję, która podlega albo może podlegać zastosowaniu środka odwoławczego w danym państwie członkowskim niezależnie od tego, czy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową ma prawo do pozostania lub czy zezwala się jej na pozostanie zgodnie z rozporządzeniem (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie w sprawie procedury azylowej*], w tym osoba, której udzielono natychmiastowej ochrony zgodnie z rozporządzeniem (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie w sprawie reagowania na sytuacje kryzysowe i spowodowane działaniem siły wyższej w dziedzinie azylu i migracji*];
- d) „rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej” oznacza rozpatrzenie dopuszczalności lub zasadności wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej zgodnie z rozporządzeniem (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie w sprawie procedury*

⁵³

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen), Dz.U. L 77 z 23.3.2016, s. 1.

azyłowej] i rozporządzeniem (UE) XXX/XXX [rozporządzenie o kwalifikowaniu], z wyjątkiem postępowań w sprawie ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;

- e) „wycofanie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej” oznacza wyraźne albo dorozumiane wycofanie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej zgodnie z rozporządzeniem (UE) XXX/XXX [rozporządzenie w sprawie procedury azyłowej];
- f) „osoba korzystająca z ochrony międzynarodowej” oznacza obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, któremu przyznano prawo do międzynarodowej ochrony zdefiniowanej w art. 2 ust. 2 rozporządzenia (UE) XXX/XXX [rozporządzenie o kwalifikowaniu];
- g) „członkowie rodziny” oznaczają – o ile rodzina istniała już, zanim osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową lub członek rodziny przybyli na terytorium państw członkowskich – następujących członków rodziny osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, którzy przebywają na terytorium państw członkowskich:
 - (i) małżonka osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub jej partnera/partnerki stanu wolnego, z którym/którą pozostaje ona w stałym związku, w przypadku gdy zgodnie z prawem lub praktyką zainteresowanego państwa członkowskiego związki niemałżeńskie traktowane są w sposób porównywalny z małżeństwami na mocy przepisów tego państwa członkowskiego odnoszących się do obywateli państw trzecich,
 - (ii) małoletnie dzieci pochodzące ze związków, o których mowa w ppkt (i), lub małoletnie dzieci osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, pod warunkiem że nie pozostają one w związku małżeńskim, oraz bez względu na to, czy urodziły się one w związku małżeńskim czy poza nim, lub czy zostały przysposobione zgodnie z przepisami prawa krajowego,
 - (iii) jeżeli osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest małoletnim i nie pozostaje w związku małżeńskim – ojca, matkę lub inną dorosłą osobę odpowiedzialną za osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową z mocy prawa lub zgodnie z praktyką państwa członkowskiego, w którym ta dorosła osoba przebywa,
 - (iv) jeżeli osoba korzystająca z ochrony międzynarodowej jest małoletnim i nie pozostaje w związku małżeńskim – ojca, matkę lub inną dorosłą osobę odpowiedzialną za niego z mocy prawa lub zgodnie z praktyką krajową państwa członkowskiego, w którym przebywa beneficjent ochrony międzynarodowej;
 - (v) rodzeństwo osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową;
- h) „krewny” oznacza dorosłego wstępnego osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową trzeciego stopnia w linii bocznej lub wstępnego drugiego stopnia w linii prostej, który przebywa na terytorium państw członkowskich, niezależnie od tego, czy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową urodziła się w małżeństwie czy poza małżeństwem lub została adoptowana, zgodnie z definicją w prawie krajowym;
- i) „małoletni” oznacza obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca w wieku poniżej 18 lat;

- j) „małoletni bez opieki” oznacza małoletniego, który przybywa na terytorium państw członkowskich bez opieki osoby dorosłej, odpowiedzialnej za niego z mocy prawa lub zgodnie z praktyką zainteresowanego państwa członkowskiego, i dopóki nie zostanie faktycznie objęty opieką takiej osoby dorosłej; obejmuje to małoletnich, którzy zostali pozostawieni bez opieki po wjeździe na terytorium państw członkowskich;
- k) „przedstawiciel” oznacza osobę lub organizację wyznaczoną przez właściwe organy, mającą pomagać małoletniemu bez opieki i reprezentować go w postępowaniach przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, w celu zabezpieczenia najlepszego interesu dziecka, jak również wykonywania w razie potrzeby czynności prawnych w jego imieniu;
- l) „dokument pobytu” oznacza każde zezwolenie wydane przez organy państwa członkowskiego zezwalające obywatelowi państwa trzeciego lub bezpaństwowcowi na pozostanie na jego terytorium, włącznie z dokumentami potwierdzającymi zezwolenie na pozostanie na jego terytorium na podstawie ustaleń dotyczących ochrony czasowej lub tak długo, jak długo istnieją okoliczności uniemożliwiające wykonanie nakazu wydalenia, z wyjątkiem wiz i zezwoleń na pobyt wydanych w okresie niezbędnym do ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego na mocy niniejszego rozporządzenia lub podczas rozpatrywania wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej lub wniosku o wydanie zezwolenia na pobyt;
- m) „wiza” oznacza zezwolenie lub decyzję państwa członkowskiego, wymagane do tranzytu lub wjazdu w celu zamierzonego pobytu w tym państwie członkowskim lub w wielu państwach członkowskich, w tym:
 - (i) zezwolenie lub decyzję wydane zgodnie z prawem krajowym lub prawem Unii, wymagane do wjazdu w celu zamierzonego pobytu w tym państwie członkowskim dłuższego niż 90 dni,
 - (ii) zezwolenie lub decyzję wydane zgodnie z jego prawem krajowym lub prawem Unii, wymagane do celów tranzytu przez terytorium państwa członkowskiego lub zamierzonego pobytu w tym państwie członkowskim nieprzekraczającego 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu,
 - (iii) zezwolenie lub decyzję ważne na czas tranzytu przez międzynarodowe strefy tranzytowe jednego lub kilku portów lotniczych państw członkowskich;
- n) „dyplom lub dokument poświadczający kwalifikacje” oznacza dyplom lub dokument poświadczający kwalifikacje uzyskane po co najmniej trzymiesięcznym okresie nauki w ramach uznanego, krajowego lub regionalnego programu kształcenia lub szkolenia zawodowego równoważnego co najmniej poziomowi 2 Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Kształcenia, prowadzonego przez placówkę edukacyjną zgodnie z prawem krajowym lub praktyką administracyjną państw członkowskich;
- o) „placówka edukacyjna” oznacza dowolnego rodzaju publiczną lub prywatną instytucję kształcenia lub szkolenia zawodowego zarejestrowaną w państwie członkowskim lub uznaną przez to państwo członkowskie lub uznaną za taką zgodnie z prawem krajowym, lub w której kształcenie lub szkolenie jest uznawane zgodnie z prawem krajowym lub praktyką administracyjną;
- p) „ucieczka” oznacza działanie, w wyniku którego osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie pozostaje do dyspozycji właściwych organów administracyjnych lub sądowych, na przykład na skutek opuszczenia terytorium

państwa członkowskiego bez pozwolenia właściwych organów z powodów zależnych od osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową;

- q) „ryzyko ucieczki” oznacza istnienie w indywidualnym przypadku szczególnych przesłanek i okoliczności, opartych na obiektywnych kryteriach określonych zgodnie z prawem krajowym, wskazujących na to, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową, która podlega procedurze przekazania, może zbiec;
- r) „państwo członkowskie będące beneficjentem” oznacza państwo członkowskie, które jest beneficjentem środków solidarnościowych w sytuacjach presji migracyjnej lub sprowadzenia na ląd w następstwie operacji poszukiwawczo-ratowniczych, jak określono w części IV rozdział I–III niniejszego rozporządzenia;
- s) „państwo członkowskie wnoszące wkład” oznacza państwo członkowskie, które wnosi lub ma obowiązek wnieść wkład w środki solidarnościowe na rzecz państwa członkowskiego będącego beneficjentem określonego w części IV rozdział I–III niniejszego rozporządzenia;
- t) „sponsoring państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, które zobowiązuje się do przeprowadzenia powrotu nielegalnie przebywających obywateli państwa trzeciego z korzyścią dla innego państwa członkowskiego, zapewniając sponsorowanie powrotów, o którym mowa w art. 55 niniejszego rozporządzenia;
- u) „relokacja” oznacza przekazanie obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca z terytorium państwa członkowskiego będącego beneficjentem na terytorium państwa członkowskiego wnoszącego wkład;
- v) „operacje poszukiwawczo-ratownicze” oznaczają operacje obejmujące poszukiwania i ratownictwo, o których mowa w Międzynarodowej konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim z 1979 r. przyjętej w Hamburgu, w Niemczech w dniu 27 kwietnia 1979 r.;
- w) „presja migracyjna” oznacza sytuację, w której do państwa przybywa duża liczba obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców, bądź ryzyko zaistnienia takiej sytuacji, m.in. w przypadku gdy jest to następstwem operacji poszukiwawczo-ratowniczych, w związku z geograficznym położeniem państwa członkowskiego oraz szczególnym rozwojem sytuacji w państwach trzecich, który prowadzi do ruchów migracyjnych obciążających nawet dobrze przygotowane systemy udzielania azylu i przyjmowania oraz wymaga natychmiastowego podjęcia działań;
- x) „osoba przesiedlona lub przyjęta” oznacza osobę, która została dopuszczona przez państwo członkowskie w celu jej przyjęcia zgodnie z rozporządzeniem (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie ustanawiające unijne ramy przesiedleń*] lub krajowym programem przesiedleń wykraczającym poza ramy niniejszego rozporządzenia;
- y) „Agencja ds. Azylu” oznacza Agencję Unii Europejskiej ds. Azylu ustanowioną rozporządzeniem (UE) XXX/XXX [*Agencja Unii Europejskiej ds. Azylu*];
- z) „decyzja nakazująca powrót” oznacza decyzję administracyjną lub orzeczenie sądowe, w których stwierdza się lub uznaje, że obywatel państwa trzeciego przebywa

w państwie członkowskim nielegalnie, oraz nakłada się lub stwierdza zobowiązanie do powrotu zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE⁵⁴;

- aa) „nielegalnie przebywający obywatel państwa trzeciego” oznacza obywatela państwa trzeciego, który nie spełnia lub już nie spełnia warunków wjazdu określonych w art. 6 rozporządzenia (UE) 2016/399 lub innych warunków wjazdu lub pobytu w państwie członkowskim.

CZEŚĆ II

WSPÓLNE RAMY ZARZĄDZANIA AZYLEM I MIGRACJĄ

Artykuł 3

Kompleksowe podejście do zarządzania azylem i migracją

Unia i państwa członkowskie podejmują działania w obszarze zarządzania azylem i migracją na podstawie kompleksowego podejścia. To kompleksowe podejście dotyczy wszystkich szlaków migracyjnych, które mają wpływ na zarządzanie azylem i migracją, oraz obejmuje następujące elementy:

- a) wzajemnie korzystne partnerstwa i ścisłą współpracę z odpowiednimi państwami trzecimi, między innymi w zakresie legalnych dróg migracji dla obywateli państw trzecich wymagających ochrony międzynarodowej oraz tych, którym wydano pozwolenie na legalny pobyt w państwach członkowskich, eliminowanie pierwotnych przyczyn migracji nieuregulowanej, wspieranie partnerów przyjmujących duże liczby migrantów i uchodźców wymagających ochrony, a także budowanie ich zdolności w zakresie zarządzania granicami, azylem i migracją w celu zapobiegania migracji nieuregulowanej i przemytowi migrantów oraz zwalczania tych zjawisk, jak również zacieśniania współpracy w zakresie readmisji;
- b) bliską współpracę oraz wzajemne partnerstwo między instytucjami i organami Unii, państwami członkowskimi i organizacjami międzynarodowymi;
- c) pełne wdrożenie wspólnej polityki wizowej;
- d) skuteczne zarządzanie migracją nieuregulowaną i zapobieganie jej;
- e) skuteczne zarządzanie granicami zewnętrznymi Unii w oparciu o zintegrowane zarządzanie granicami Europy;
- f) pełne respektowanie zobowiązań w ramach międzynarodowego i europejskiego prawa dotyczącego osób uratowanych na morzu;
- g) dostęp do procedur udzielania i wycofywania ochrony międzynarodowej na terytorium Unii oraz uznawania statusu uchodźców lub beneficjentów ochrony uzupełniającej obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców;
- h) określenie państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie wspólnej odpowiedzialności i zasad oraz mechanizmów solidarności;

⁵⁴

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich, Dz.U. L 348 z 24.12.2008, s. 98.

- i) dostęp osób ubiegających się o ochronę międzynarodową do odpowiednich warunków przyjęcia;
- j) skuteczne zarządzanie powrotami nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich;
- k) skuteczne środki zachęcające do integracji osób korzystających z ochrony międzynarodowej w państwach członkowskich oraz służące wspieraniu tej integracji;
- l) środki mające na celu ograniczanie i zwalczanie czynników umożliwiających migrację nieuregulowaną do Unii oraz nielegalny pobyt w niej, między innymi nielegalnego zatrudnienia;
- m) pełne wdrożenie i wykorzystanie narzędzi operacyjnych ustanowionych na szczeblu Unii, w szczególności Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, Agencji ds. Azylu, eu-LISA i Europolu, a także unijnych wielkoskalowych systemów informatycznych;
- n) pełne wdrożenie europejskich ram dotyczących gotowości i zarządzania w sytuacji kryzysowej.

Artykuł 4

Zasada zintegrowanego kształtowania polityki

1. Unia i państwa członkowskie zapewniają spójność strategii politycznych w zakresie zarządzania azylem i migracją, w tym zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych elementów tych strategii.
2. Unia i państwa członkowskie, działając w ramach swoich odpowiednich kompetencji, odpowiadają za wdrożenie polityki w zakresie zarządzania azylem i migracją.
3. Przy wsparciu agencji unijnych państwa członkowskie zapewniają swoją zdolność do skutecznego realizowania polityki w zakresie zarządzania azylem i migracją, uwzględniając kompleksowe podejście, o którym mowa w art. 3, w tym niezbędne zasoby ludzkie i finansowe oraz infrastrukturę.

Artykuł 5

Zasada solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności

1. Realizując swoje zobowiązania, państwa członkowskie przestrzegają zasady solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności i biorą pod uwagę wspólny interes w zakresie skutecznego działania strategii politycznych Unii dotyczących zarządzania azylem i migracją. Państwa członkowskie:
 - a) ustanawiają i utrzymują krajowe systemy zarządzania azylem i migracją, które umożliwiają dostęp do procedur ochrony międzynarodowej, udzielają takiej ochrony tym, którzy jej potrzebują i zapewniają powroty tych osób, które przebywają nielegalnie na ich terytorium;
 - b) w ramach ścisłej współpracy i partnerstwa z odpowiednimi państwami trzecimi wprowadzają wszelkie niezbędne i proporcjonalne środki mające na celu ograniczenie i zapobieganie migracji nieuregulowanej na terytoria państw

- członkowskich, także w odniesieniu do zapobiegania i zwalczania przemytu migrantów;
- c) prawidłowo i sprawnie stosują zasady dotyczące określania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej oraz, w stosownych przypadkach, przekazanie osób odpowiedzialnemu państwu członkowskiemu zgodnie z częścią III rozdział I–VI;
 - d) zapewniają innym państwom członkowskim wsparcie w postaci wkładów solidarnościowych na podstawie potrzeb określonych w części IV rozdział I–III;
 - e) wprowadzają wszelkie uzasadnione i proporcjonalne środki mające na celu zapobieganie niedozwolonemu przemieszczaniu się między państwami członkowskimi oraz zarządzanie mu.
2. Finansowego i operacyjnego wsparcia ze strony Unii na rzecz wywiązania się z zobowiązań udziela się zgodnie z rozporządzeniem (UE) XXX/XXX [*Fundusz Azylu i Migracji*] oraz rozporządzeniem (UE) XXX/XXX [*Fundusz Zintegrowanego Zarządzania Granicami*].

Artykuł 6

Sprawowanie rządów i monitorowanie sytuacji migracyjnej

1. Komisja przyjmuje Europejską strategię zarządzania azylem i migracją wyznaczającą strategiczne podejście do zarządzania azylem i migracją na poziomie Unii i dotyczącą wdrażania strategii politycznych w zakresie zarządzania azylem i migracją zgodnie z zasadami określonymi w niniejszej części. Komisja przekazuje strategię Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
2. Europejska strategia zarządzania azylem i migracją uwzględnia:
 - a) krajowe strategie państw członkowskich, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu;
 - b) informacje zebrane przez Komisję na podstawie zalecenia Komisji nr XXX w sprawie unijnego mechanizmu na potrzeby zapewnienia gotowości i zarządzania kryzysami związanymi z migracją zwanego dalej planem gotowości do reagowania w obszarze migracji i na wypadek kryzysu migracyjnego; sprawozdania sporządzone w ramach tego zalecenia, a także działania sieci ds. reagowania w obszarze migracji i na wypadek kryzysu migracyjnego;
 - c) odpowiednie sprawozdania i analizy agencji unijnych;
 - d) informacje zebrane w toku prowadzenia ocen w ramach mechanizmu oceny i monitorowania Schengen zgodnie z art. 4 rozporządzenia (UE) nr 1053/2013⁵⁵.

⁵⁵

Rozporządzenie Rady (UE) nr 1053/2013 z dnia 7 października 2013 r. w sprawie ustanowienia mechanizmu oceny i monitorowania w celu weryfikacji stosowania dorobku Schengen oraz uchylenia decyzji komitetu wykonawczego z dnia 16 września 1998 r. dotyczącej utworzenia Stałego Komitetu ds. Oceny i Wprowadzania w Życie Dorobku Schengen, Dz.U. L 295 z 6.11.2013, s. 27.

3. Państwa członkowskie posiadają krajowe strategie mające na celu zapewnienie wystarczającej zdolności do wdrożenia skutecznego systemu zarządzania azylem i migracją zgodnie z zasadami określonymi w niniejszej części. Strategie te obejmują również planowanie ewentualnościowe na szczeblu krajowym, z uwzględnieniem planowania ewentualnościowego na podstawie rozporządzenia (UE) XXX/XXX [Agencja Unii Europejskiej ds. Azylu], rozporządzenia (UE) 2019/1896⁵⁶ (Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej) i dyrektywy XXX/XXX/UE [dyrektywa w sprawie warunków przyjmowania] oraz sprawozdań Komisji opublikowanych w ramach planu gotowości do reagowania w obszarze migracji i na wypadek kryzysu migracyjnego. Przedmiotowe krajowe strategie obejmują informacje na temat sposobu, w jaki państwo członkowskie realizuje zasady określone w niniejszej części oraz wypełnia zobowiązania prawne, które z nich wynikają na szczeblu krajowym. Uwzględniają one inne istotne strategie oraz istniejące środki wsparcia, zwłaszcza wprowadzone rozporządzeniem (UE) XXX/XXX [Fundusz Azylu i Migracji] i rozporządzeniem (UE) XXX/XXX [Agencja Unii Europejskiej ds. Azylu], oraz są spójne z krajowymi strategiami dotyczącymi zintegrowanego zarządzania granicami, ustanowionymi zgodnie z art. 8 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2019/1896, i stanowią ich uzupełnienie. W przedmiotowych strategiach należy uwzględnić również wyniki monitorowania prowadzonego przez Agencję ds. Azylu oraz Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej, wyniki oceny przeprowadzonej zgodnie z rozporządzeniem Rady nr 1053/2013, a także ocen przeprowadzanych zgodnie z art. 7 rozporządzenia (UE) XXX/XXX [rozporządzenie w sprawie kontroli przesiewowej].
4. Komisja będzie co roku przyjmowała sprawozdanie z zarządzania migracją, w którym będzie określała przewidywany rozwój sytuacji migracyjnej oraz gotowość Unii i państw członkowskich. W przypadku przepływów migracyjnych wynikających z operacji poszukiwawczo-ratowniczych Komisja prowadzi konsultacje z zainteresowanymi państwami członkowskimi i określa w sprawozdaniu całkowitą liczbę przewidywanych sprowadzeń na ląd w krótkim okresie oraz reagowanie solidarnościowe, które będzie potrzebne, aby przyczynić się do zaspokojenia potrzeb państw członkowskich, w których dochodzi do sprowadzenia na ląd, poprzez relokację oraz środki z obszaru budowania zdolności, wsparcia operacyjnego, a także działań w wymiarze zewnętrznym. Sprawozdanie zawiera także informację na temat tego, czy poszczególne państwa członkowskie mierzą się z wyzwaniami w zakresie zdolności wynikającymi z obecności obywateli państw trzecich wymagających szczególnego traktowania, oraz wyniki w zakresie sprawozdawczości dotyczącej monitorowania wymienione w ust. 3, w tym informacje zebrane w ramach planu gotowości do reagowania w obszarze migracji i na wypadek kryzysu migracyjnego i, w stosownych przypadkach, propozycje usprawnień.
5. Państwa członkowskie ustalają krajowe strategie najpóźniej do dnia [rok od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]. Pierwsza Europejska strategia zarządzania azylem i migracją zostaje przyjęta najpóźniej do dnia [18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia], a pierwsze sprawozdanie z zarządzania

⁵⁶

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylenia rozporządzeń (UE) nr 1052/2013 i (UE) 2016/1624, Dz.U. L 295 z 14.11.2019, s. 1.

migracją zostaje wydane do dnia [rok od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

6. Komisja monitoruje sytuację związaną z migracją i przekazuje na jej temat informacje za pośrednictwem regularnych sprawozdań sytuacyjnych opartych na dobrej jakości danych oraz informacjach przekazanych przez państwa członkowskie, Europejską Służbę Działań Zewnętrznych, Agencję ds. Azylu, Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej, Europol i Agencję Praw Podstawowych; są to w szczególności informacje zebrane w ramach planu gotowości do reagowania w obszarze migracji i na wypadek kryzysu migracyjnego oraz jego sieci.

Artykuł 7

Współpraca z państwami trzecimi w celu ułatwienia powrotów i readmisji

1. Jeżeli na podstawie analizy przeprowadzonej zgodnie z art. 25a ust. 2 lub 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 810/2009⁵⁷ oraz na podstawie wszelkich innych dostępnych informacji Komisja uzna, że państwo trzecie nie współpracuje w wystarczającym stopniu w zakresie readmisji nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich, bez uszczerbku dla art. 25a ust. 5 tego rozporządzenia przedkłada Radzie sprawozdanie zawierające w stosownych przypadkach wskazanie wszelkich środków, które można wprowadzić w celu poprawy współpracy ze strony tego państwa trzeciego w zakresie readmisji z uwzględnieniem ogólnych stosunków Unii z przedmiotowym państwem trzecim.
2. Jeżeli Komisja uzna to za stosowne, określa również w swoim sprawozdaniu środki mające promować współpracę wśród państw członkowskich w celu ułatwienia powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich.
3. Na podstawie sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, w ramach swoich właściwych kompetencji Komisja i Rada rozważają odpowiednie działania, uwzględniając ogólne relacje Unii z danym państwem trzecim.
4. Komisja regularnie informuje Parlament Europejski o stosowaniu niniejszego artykułu.

⁵⁷

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 z 13 lipca 2009 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Wizowy, Dz.U. L 243 z 15.9.2009, s. 1.

CZĘŚĆ III

KRYTERIA I MECHANIZMY OKREŚLANIA ODPOWIEDZIALNEGO PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO

ROZDZIAŁ I

ZASADY OGÓLNE I ZABEZPIECZENIA

Artykuł 8

Dostęp do procedury rozpatrywania wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej

1. Państwa członkowskie rozpatrują każdy wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej złożony przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, który składa taki wniosek na terytorium jednego z nich, w tym na granicy lub w strefach tranzytowych. Wniosek jest rozpatrywany przez jedno państwo członkowskie – to, które kryteria wymienione w części III rozdział II wskazują jako odpowiedzialne.
2. W przypadku gdy nie można wyznaczyć odpowiedzialnego państwa członkowskiego na podstawie kryteriów wymienionych w niniejszym rozporządzeniu, odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej jest pierwsze państwo członkowskie, w którym wniosek ten został złożony.
3. Jeżeli przekazanie osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową przez państwo członkowskie do państwa członkowskiego pierwotnie wyznaczonego jako państwo odpowiedzialne jest niemożliwe, gdyż istnieją istotne powody, by przypuszczać, że w procedurze azylowej i w warunkach przyjmowania osób ubiegających się o ochronę międzynarodową w tym państwie członkowskim występują wady systemowe, z powodu których istnieje ryzyko niehumanitarnego lub poniżającego traktowania w rozumieniu art. 4 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, państwo członkowskie dokonujące ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego dalej prowadzi ocenę kryteriów określonych w części III rozdział II w celu stwierdzenia, czy inne państwo członkowskie może zostać wyznaczone jako odpowiedzialne.

Jeżeli na mocy akapitu pierwszego państwo członkowskie nie może przeprowadzić przekazania do żadnego z państw członkowskich wyznaczonych na podstawie kryteriów określonych w części III rozdział II ani do pierwszego państwa członkowskiego, w którym zarejestrowano wniosek, państwo to staje się odpowiedzialnym państwem członkowskim.

4. Jeżeli nie przeprowadzono kontroli bezpieczeństwa przewidzianej w art. 11 rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie w sprawie kontroli przesiewowej*], to do pierwszego państwa członkowskiego, w którym zarejestrowano wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, należy zbadać, czy istnieją uzasadnione podstawy do uznania osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową za zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego lub porządku publicznego danego państwa członkowskiego, i należy to zbadać jak najszybciej po zarejestrowaniu wniosku, przed zastosowaniem kryteriów ustalania odpowiedzialnego państwa

członkowskiego zgodnie z częścią III rozdział II lub klauzulami określonymi w rozdziale III.

W przypadku gdy przeprowadzono kontrolę bezpieczeństwa przewidzianą w art. 11 rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie w sprawie kontroli przesiewowej*], ale pierwsze państwo członkowskie, w którym zarejestrowano wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, ma uzasadnione powody, aby zbadać, czy istnieją uzasadnione podstawy do uznania osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową za zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego lub porządku publicznego danego państwa członkowskiego, to państwo członkowskie prowadzi takie badanie jak najszybciej po zarejestrowaniu wniosku, przed zastosowaniem kryteriów ustalania odpowiedzialnego państwa członkowskiego zgodnie z częścią III rozdział II lub klauzulami określonymi w rozdziale III.

W przypadku gdy kontrola bezpieczeństwa przeprowadzona zgodnie z art. 11 rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie w sprawie kontroli przesiewowej*] lub zgodnie z akapitem pierwszym i drugim niniejszego ustępu wykazuje, że istnieją uzasadnione podstawy do uznania osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową za zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego lub porządku publicznego państwa członkowskiego przeprowadzającego kontrolę bezpieczeństwa, wspomniane państwo członkowskie staje się odpowiedzialnym państwem członkowskim.

5. Każde państwo członkowskie zachowuje prawo do wysłania osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową do bezpiecznego państwa trzeciego, z zastrzeżeniem przepisów i zabezpieczeń ustanowionych w rozporządzeniu (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie w sprawie procedury azylowej*].

Artykuł 9

Obowiązki osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową

1. Jeżeli obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec zamierza złożyć wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, wniosek zostaje złożony i zarejestrowany w państwie członkowskim pierwszego wjazdu.
2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1, jeżeli obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec posiada ważny dokument pobytowy lub ważną wizę, wniosek zostaje złożony i zarejestrowany w państwie członkowskim, które wydało dokument pobytowy lub wizę.

Jeżeli obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec, który zamierza złożyć wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej posiada dokument pobytowy lub wizę, których termin ważności już upłynął, wniosek zostaje złożony i zarejestrowany w państwie członkowskim, w którym przebywa.

3. Osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową w pełni współpracuje z właściwymi organami państw członkowskich w sprawach objętych niniejszym rozporządzeniem, w szczególności przedstawia jak najszybciej i nie później niż podczas indywidualnej rozmowy, o której mowa w art. 12, wszystkie dostępne dane i informacje, które są istotne dla ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego. Jeżeli w czasie indywidualnej rozmowy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie ma możliwości przedstawienia dowodów na poparcie dostarczonych danych i informacji, właściwy organ może wyznaczyć termin na

przedstawienie takich dowodów przypadający w okresie, o którym mowa w art. 29 ust. 1.

4. Osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową ma obowiązek pozostawać w:
 - a) państwie członkowskim, o którym mowa w ust. 1 i 2, do czasu określenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego oraz, w stosownych przypadkach, wdrożenia procedury przekazania;
 - b) odpowiedzialnym państwie członkowskim;
 - c) państwie członkowskim relokacji w następstwie przekazania zgodnie z art. 57 ust. 9.
5. Z chwilą gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową zostanie poinformowana o decyzji o przekazaniu zgodnie z art. 32 ust. 2 i art. 57 ust. 8, ma ona obowiązek zastosować się do tej decyzji.

Artykuł 10

Konsekwencje nieprzestrzegania obowiązków

1. Zgodnie z art. 17a dyrektywy XXX/XXX/UE [dyrektywa w sprawie warunków przyjmowania] osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie jest uprawniona do korzystania z warunków przyjmowania określonych w art. 15–17 tej dyrektywy w żadnym innym państwie członkowskim niż państwo członkowskie, w którym ma ona obowiązek przebywać zgodnie z art. 9 ust. 4 niniejszego rozporządzenia od chwili powiadomienia jej o decyzji o przekazaniu jej do odpowiedzialnego państwa członkowskiego, pod warunkiem że została ona poinformowana o takiej konsekwencji zgodnie z art. 8 ust. 2 lit b) rozporządzenia (UE) XXX/XXX [rozporządzenie w sprawie kontroli przesiewowej]. Powyższe pozostaje bez uszczerbku dla konieczności zapewnienia poziomu życia zgodnego z prawem Unii, w tym z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej i zobowiązaniami międzynarodowymi.
2. Właściwe organy nie uwzględniają danych i informacji istotnych dla ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego, jeżeli dostarczono je po upływie terminu, o którym mowa w art. 9 ust. 3.

Artykuł 11

Prawo do informacji

1. Niezwłocznie oraz nie później niż z chwilą rejestracji wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej w państwie członkowskim jego właściwe organy informują osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową o stosowaniu niniejszego rozporządzenia oraz o obowiązkach określonych w art. 9, a także o konsekwencjach ich nieprzestrzegania określonych w art. 10, a w szczególności:
 - a) że prawo do ubiegania się o ochronę międzynarodową nie obejmuje prawa do wyboru państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej ani państwa członkowskiego relokacji;
 - b) o celach niniejszego rozporządzenia oraz konsekwencjach złożenia kolejnego wniosku w innym państwie członkowskim, a także o konsekwencjach opuszczenia państwa członkowskiego, w którym osoba ta ma obowiązek

przebywać zgodnie z art. 9 ust. 4, w szczególności że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest uprawniona wyłącznie do korzystania z warunków przyjmowania określonych w art. 10 ust. 1;

- c) o kryteriach i procedurach ustalania odpowiedzialnego państwa członkowskiego, o hierarchii tych kryteriów na poszczególnych etapach postępowania oraz o czasie ich trwania;
- d) o celu indywidualnej rozmowy przewidzianej w art. 12 oraz obowiązku przedstawienia oraz uzasadnienia na jak najwcześniejszym etapie postępowania – ustnie lub przez dostarczenie dokumentów – wszelkich istotnych informacji, które mogłyby być pomocne w ustaleniu przebywania w państwach członkowskich członków rodziny, krewnych lub innych osób należących do rodziny, w tym o możliwym sposobie przedstawienia przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową takich informacji, a także o wszelkiej pomocy, której państwa członkowskie mogą udzielić w związku z poszukiwaniem członków rodziny lub krewnych;
- e) o spoczywającym na osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową obowiązku ujawnienia na jak najwcześniejszym etapie postępowania wszelkich istotnych informacji, które mogłyby być pomocne w ustaleniu jakichkolwiek wcześniejszych dokumentów pobytowych, wiz lub dyplomów ukończenia edukacji;
- f) o możliwości odwołania się od decyzji o przekazaniu w terminie określonym w art. 33 ust. 2 oraz o fakcie, iż zakres takiego odwołania jest ograniczony zgodnie z art. 33 ust. 1;
- g) o prawie do uzyskania, na wniosek, bezpłatnej pomocy prawnej, jeżeli osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie jest w stanie ponieść kosztów takiej pomocy;
- h) że właściwe organy państw członkowskich oraz Agencja ds. Azylu przetwarzają dane osobowe osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, w tym do celów wymiany danych na jej temat, wyłącznie w celu wypełnienia swoich obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia;
- i) o odnośnych kategoriach danych osobowych;
- j) o prawie do uzyskania dostępu do swoich danych oraz prawie do żądania poprawienia takich danych, jeżeli są nieprawidłowe, lub ich usunięcia, w przypadku gdy przetwarzano je niezgodnie z prawem, oraz o procedurach wykonywania tych praw, w tym o danych kontaktowych organów, o których mowa w art. 41, oraz krajowych organów ochrony danych rozpatrujących skargi dotyczące ochrony danych osobowych, a także o danych kontaktowych inspektora ochrony danych;
- k) w przypadku małoletniego bez opieki: o roli i obowiązkach przedstawiciela oraz o procedurze składania skarg na przedstawiciela z zachowaniem dyskrecji i bezpieczeństwa oraz w pełnym poszanowaniu przysługującego dziecku prawa do bycia wysłuchanym w tym względzie;
- l) w stosownych przypadkach o procedurze relokacji określonej w art. 57 i 58.

2. Informacji, o których mowa w ust. 1, udziela się na piśmie w języku zrozumiałym dla osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub co do którego można zasadnie przypuszczać, że jest dla niej zrozumiały. Państwa członkowskie

wykorzystują do tego celu wspólne materiały informacyjne sporządzone jasnym i przystępnym językiem zgodnie z ust. 3.

Jeżeli jest to konieczne do właściwego zrozumienia informacji przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową, informacji udziela się także ustnie, w stosownych przypadkach w związku z indywidualną rozmową, o której mowa w art. 12.

3. Agencja ds. Azylu w ścisłej współpracy z odpowiedzialnymi organami krajowymi sporządza wspólne materiały informacyjne oraz specjalną ulotkę dla małoletnich bez opieki zawierające co najmniej informacje, o których mowa w ust. 1. Wspólne materiały informacyjne zawierają także informacje dotyczące stosowania rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie Eurodac*], a w szczególności celu, w jakim dane osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową mogą być przetwarzane w systemie Eurodac. Wspólne materiały informacyjne przygotowuje się w taki sposób, aby państwa członkowskie mogły je uzupełniać dodatkowymi informacjami, właściwymi dla danego państwa członkowskiego.

Artykuł 12

Indywidualna rozmowa

1. Aby ułatwić ustalenie odpowiedzialnego państwa członkowskiego, państwo członkowskie dokonujące takiego ustalenia przeprowadza indywidualną rozmowę z osobą ubiegającą się o ochronę międzynarodową. Rozmowa umożliwia również osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową właściwe zrozumienie informacji przekazanych jej na podstawie art. 11.
2. Od przeprowadzania indywidualnej rozmowy można odstąpić, jeżeli:
 - a) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową uciekła;
 - b) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie stawiała się na indywidualną rozmowę i nie przedstawiła uzasadnionej przyczyny swojej nieobecności;
 - c) po otrzymaniu informacji, o których mowa w art. 11, osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową przedstawiła już w inny sposób informacje mające znaczenie dla ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego. Państwo członkowskie, które odstępuje od przeprowadzenia rozmowy, daje osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową możliwość przedstawienia wszystkich dodatkowych informacji mających znaczenie dla prawidłowego ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego w terminie określonym w art. 29 ust. 1.
3. Indywidualną rozmowę przeprowadza się w odpowiednim czasie, a w każdym razie przed złożeniem jakiegokolwiek wniosku o przejęcie na podstawie art. 29.
4. Indywidualną rozmowę przeprowadza się w języku zrozumiałym dla osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub co do którego można zasadnie przypuszczać, że jest dla niej zrozumiały, i w którym jest ona w stanie się porozumiewać. Rozmowy z małoletnimi bez opieki są przeprowadzane w sposób przyjazny dziecku przez pracowników odpowiednio przeszkolonych i wykwalifikowanych zgodnie z prawem krajowym, w obecności przedstawiciela, a w stosownych przypadkach także doradcy prawnego małoletniego. W razie

potrzeby państwa członkowskie korzystają z tłumacza ustnego, a w stosownych przypadkach z mediatora kulturowego, który jest w stanie zapewnić właściwą komunikację między osobą ubiegającą się o ochronę międzynarodową a osobą przeprowadzającą indywidualną rozmowę. Osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową może wnieść o powierzenie przeprowadzenia rozmowy oraz udzielenia jej wsparcia osobie tej samej płci.

5. Indywidualną rozmowę przeprowadza się w warunkach zapewniających odpowiedni poziom poufności. Rozmowę przeprowadza osoba, która zgodnie z prawem krajowym ma odpowiednie kwalifikacje. Osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową, w przypadku których stwierdzono potrzebę szczególnych gwarancji proceduralnych zgodnie z rozporządzeniem (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie w sprawie procedury azylowej*], zapewnia się odpowiednie wsparcie w celu stworzenia warunków niezbędnych do skutecznego przedstawienia wszystkich danych pozwalających na ustalenie odpowiedzialnego państwa członkowskiego.
6. Państwo członkowskie przeprowadzające indywidualną rozmowę sporządza jej pisemne podsumowanie zawierające co najmniej najważniejsze informacje udzielone przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową podczas rozmowy. Podsumowanie może zostać sporządzone w formie protokołu albo przy użyciu standardowego formularza. Państwo członkowskie zapewnia, aby osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową lub doradca prawny lub inny reprezentujący ją doradca miał w odpowiednim czasie dostęp do tego podsumowania.

Artykuł 13

Gwarancje dla małoletnich

1. W toku wszelkich postępowań przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu priorytetem państw członkowskich jest zabezpieczenie najlepszego interesu dziecka.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w toku wszelkich postępowań przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu małoletniego bez opieki reprezentował lub wspomagał przedstawiciel. Przedstawiciel posiada kwalifikacje, przeszkolenie i wiedzę fachową pozwalające na uwzględnienie najlepszego interesu małoletniego w toku postępowań przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu. Przedstawiciel taki ma dostęp do treści stosownych dokumentów w aktach osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, w tym do specjalnych materiałów informacyjnych dla małoletnich bez opieki.

Jeżeli na przedstawiciela powołano organizację, wskazuje ona osobę odpowiedzialną za wypełnianie jej obowiązków wobec małoletniego. Akapit pierwszy stosuje się do takiej osoby.

Przedstawicielem, o którym mowa w akapicie pierwszym, może być ta sama osoba lub organizacja, o której mowa w art. 22 rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie w sprawie procedury azylowej*].

3. Przedstawiciel małoletniego bez opieki bierze udział w procesie ustalania odpowiedzialnego państwa członkowskiego zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. Przedstawiciel wspomaga małoletniego bez opieki w przekazywaniu informacji mających znaczenie dla oceny jego najlepszego interesu zgodnie z ust. 4, w tym wykonania prawa do bycia wysłuchanym, i wspiera go podczas kontaktów z innymi

podmiotami, takimi jak organizacje poszukujące członków rodziny, jeżeli takie kontakty są w tym celu potrzebne.

4. Oceniając, co służy najlepszemu interesowi dziecka, państwa członkowskie ściśle współpracują ze sobą, a w szczególności należycie uwzględniają następujące czynniki:
 - a) możliwości związane z łączeniem rodzin;
 - b) dobrostan małoletniego i jego rozwój społeczny ze szczególnym uwzględnieniem pochodzenia małoletniego;
 - c) aspekty związane z bezpieczeństwem i ochroną, w szczególności jeżeli zachodzi ryzyko, że małoletni padł ofiarą przemocy i wykorzystania w jakiegokolwiek formie, w tym handlu ludźmi;
 - d) opinii małoletniego, stosownie do jego wieku i stopnia dojrzałości;
 - e) w przypadku gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest małoletnim bez opieki, informacje przekazane przez przedstawiciela w państwie członkowskim, w którym przebywa małoletni bez opieki.
5. Przed przekazaniem małoletniego bez opieki do odpowiedzialnego państwa członkowskiego lub w stosownych przypadkach do państwa członkowskiego relokacji przekazujące państwo członkowskie upewnia się, czy odpowiedzialne państwo członkowskie lub państwo członkowskie relokacji niezwłocznie przedsięwzięło środki, o których mowa w art. 14 i 23 dyrektywy XXX/XXX/UE [*dyrektywa w sprawie warunków przyjmowania*] oraz art. 22 rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie w sprawie procedury azylowej*]. Wszelkie decyzje o przekazaniu małoletniego bez opieki poprzedza ocena jego najlepszego interesu. Ocena ta opiera się na czynnikach wymienionych w ust. 4, a wnioski z oceny tych czynników zostają wyraźnie wskazane w decyzji o przekazaniu. Ocena przeprowadzana jest w sposób szybki przez personel posiadający kwalifikacje i wiedzę fachową konieczne do zapewnienia, aby uwzględniony został najlepszy interes małoletniego.
6. Do celów stosowania art. 15 państwo członkowskie, w którym zarejestrowano wniosek małoletniego bez opieki o udzielenie ochrony międzynarodowej, najszybciej jak to możliwe podejmuje stosowne działania w celu zidentyfikowania członków rodziny lub krewnych małoletniego bez opieki na terytorium państw członkowskich, dbając przy tym o zabezpieczenie najlepszego interesu dziecka.

W tym celu wspomniane państwo członkowskie może zwrócić się o pomoc do organizacji międzynarodowych lub innych odpowiednich organizacji oraz może ułatwić małoletniemu dostęp do usług ustalania miejsca pobytu oferowanych przez takie organizacje.

Personel właściwych organów, o których mowa w art. 41, zajmujący się wnioskami dotyczącymi małoletnich bez opieki jest odpowiednio przeszkolony w zakresie szczególnych potrzeb małoletnich i stale odbywa szkolenia z tej dziedziny.
7. Aby ułatwić podejmowanie stosownych działań zgodnie z ust. 6 w celu zidentyfikowania członków rodziny lub krewnych małoletniego bez opieki przebywających na terytorium innego państwa członkowskiego, Komisja przyjmuje akty wykonawcze, w tym standardowy formularz do wymiany odpowiednich informacji między państwami członkowskimi. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 67 ust. 2.

ROZDZIAŁ II

KRYTERIA USTALANIA ODPOWIEDZIALNEGO PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO

Artykuł 14

Hierarchia kryteriów

1. Kryteria ustalania odpowiedzialnego państwa członkowskiego stosuje się w kolejności, w jakiej wymieniono je w niniejszym rozdziale.
2. Państwo członkowskie odpowiedzialne zgodnie z kryteriami określonymi w niniejszym rozdziale ustala się na podstawie stanu istniejącego w chwili, w której w państwie członkowskim po raz pierwszy zarejestrowano wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej.

Artykuł 15

Małoletni bez opieki

1. Jeżeli osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest małoletnim bez opieki, stosuje się wyłącznie kryteria określone w niniejszym artykule, w kolejności, w jakiej wymieniono je w ust. 2–5.
2. Odpowiedzialnym państwem członkowskim jest to państwo, w którym legalnie przebywa członek rodziny małoletniego bez opieki, chyba że wykazano, iż nie służy to najlepszemu interesowi małoletniego. Jeżeli osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest małoletnim pozostającym w związku małżeńskim, a małżonek/małżonka takiej osoby nie przebywa legalnie na terytorium państw członkowskich, odpowiedzialnym państwem członkowskim jest państwo członkowskie, w którym legalnie przebywa ojciec, matka lub inna osoba dorosła odpowiadająca za małoletniego – z mocy prawa lub zgodnie z praktyką tego państwa członkowskiego – lub rodzeństwo małoletniego.
3. Jeżeli osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową posiada krewnego legalnie przebywającego w innym państwie członkowskim i jeżeli po indywidualnym zbadaniu sytuacji zostanie ustalone, że krewny ten może się nią zaopiekować, odnośne państwo członkowskie łączy małoletniego z jego krewnym i staje się odpowiedzialnym państwem członkowskim, chyba że zostanie wykazane, iż nie służy to najlepszemu interesowi małoletniego.
4. Jeżeli członkowie rodziny lub krewni, o których mowa w ust. 2 i 3, przebywają w większej liczbie państw członkowskich, decyzję o ustaleniu odpowiedzialnego państwa członkowskiego podejmuje się, biorąc pod uwagę najlepszy interes małoletniego bez opieki.
5. W przypadku braku członka rodziny lub krewnego, o których mowa w ust. 2 i 3, odpowiedzialnym państwem członkowskim jest to państwo, w którym po raz pierwszy zarejestrowano wniosek małoletniego bez opieki o udzielenie ochrony międzynarodowej, chyba że wykazano, iż nie służy to najlepszemu interesowi małoletniego.
6. Zgodnie z art. 68 Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych dotyczących:

- a) identyfikowania członków rodziny lub krewnych małoletnich bez opieki;
- b) kryteriów służących stwierdzeniu istnienia udowodnionych powiązań rodzinnych;
- c) kryteriów, które należy uwzględnić przy ocenie zdolności danego krewnego do zaopiekowania się małoletnim bez opieki, także w przypadku gdy członkowie rodziny, rodzeństwo lub krewni małoletniego bez opieki przebywają w większej liczbie państw członkowskich.

Wykonując uprawnienia w zakresie przyjmowania aktów delegowanych, Komisja nie wykracza poza to, co służy najlepszemu interesowi dziecka, jak przewidziano w art. 13 ust. 4.

7. Komisja w drodze aktów wykonawczych określa jednolite warunki konsultacji i wymiany informacji między państwami członkowskimi. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 67 ust. 2.

Artykuł 16

Członkowie rodziny będący osobami korzystającymi z ochrony międzynarodowej

W przypadku gdy członkowi rodziny osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową zezwolono na pobyt w państwie członkowskim jako osobie korzystającej z ochrony międzynarodowej, takie państwo członkowskie jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, pod warunkiem że zainteresowane osoby wyrażą taką wolę na piśmie.

Artykuł 17

Członkowie rodziny będący osobami ubiegającymi się o ochronę międzynarodową

Jeżeli osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową ma w państwie członkowskim członka rodziny, którego wniosek nie stał się jeszcze przedmiotem pierwszej decyzji co do istoty sprawy w tym państwie członkowskim, państwo to jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, pod warunkiem że zainteresowane osoby wyrażą taką wolę na piśmie.

Artykuł 18

Postępowanie dotyczące rodziny

Jeżeli kilkoro członków rodziny składa wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej w tym samym państwie członkowskim równocześnie lub w wystarczająco krótkim odstępie czasu, aby możliwe było łączne przeprowadzenie postępowań w sprawie ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego, oraz w przypadku gdy zastosowanie kryteriów określonych w niniejszym rozporządzeniu prowadziłoby do ich rozdzielenia, odpowiedzialne państwo członkowskie ustala się w następujący sposób:

- a) odpowiedzialność za rozpatrzenie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej wszystkich członków rodziny spoczywa na państwie członkowskim, które zgodnie z kryteriami jest odpowiedzialne za przejęcie największej liczby tych osób;

- b) w przeciwnym razie odpowiedzialność spoczywa na państwie członkowskim, które zgodnie z kryteriami jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku najstarszego z nich.

Artykuł 19

Wydawanie dokumentów pobytu lub wiz

1. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest w posiadaniu ważnego dokumentu pobytu, państwo członkowskie, które go wydało, jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.
2. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest w posiadaniu ważnej wizy, państwo członkowskie, które ją wydało, jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, chyba że wizę wydano w imieniu innego państwa członkowskiego na podstawie ustaleń dotyczących reprezentowania państw, jak przewidziano w art. 8 rozporządzenia (WE) nr 810/2009. W takim przypadku za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej odpowiedzialne jest reprezentowane państwo członkowskie.
3. Jeżeli osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest w posiadaniu większej liczby ważnych dokumentów pobytu lub wiz wydanych przez różne państwa członkowskie, odpowiedzialność za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej państwa członkowskie ponoszą w następującej kolejności:
 - a) państwo członkowskie, które wydało dokument przyznający prawo do najdłuższego okresu pobytu lub – w przypadku gdy okresy ważności mają identyczną długość – państwo członkowskie, które wydało dokument pobytu o najpóźniejszej dacie wygaśnięcia ważności;
 - b) w przypadku gdy poszczególne wizy są tego samego rodzaju – państwo członkowskie, które wydało wizę o najpóźniejszej dacie wygaśnięcia ważności;
 - c) w przypadku gdy wizy są różnego rodzaju – państwo członkowskie, które wydało wizę o najdłuższym okresie ważności lub, w przypadku gdy okresy ważności są identycznej długości, państwo członkowskie, które wydało wizę o najpóźniejszej dacie wygaśnięcia ważności.
4. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową posiada co najmniej jeden dokument pobytu lub co najmniej jedną wizę, które straciły ważność w okresie krótszym niż trzy lata przed rejestracją wniosku, stosuje się ust. 1, 2 i 3.
5. Fakt, że dokument pobytu lub wizę wydano na podstawie fałszywej lub przybranej tożsamości lub wskutek przedłożenia przerobionych, podrobionych lub nieważnych dokumentów, nie stanowi przeszkody dla powierzenia odpowiedzialności państwu członkowskiemu, które taki dokument lub taką wizę wydało. Państwo członkowskie, które wydało dokument pobytu lub wizę, nie jest jednak odpowiedzialne, jeżeli jest w stanie wykazać, że oszustwa dokonano po wydaniu dokumentu lub wizy.

Artykuł 20

Dyplomy lub inne dokumenty poświadczające kwalifikacje

1. Jeżeli osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową posiada dyplom lub dokumenty poświadczające kwalifikacje wystawione przez placówkę edukacyjną ustanowioną w państwie członkowskim, a wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej zarejestrowano po opuszczeniu przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową terytorium państw członkowskich po ukończeniu nauki, za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej odpowiedzialne jest państwo członkowskie, w którym ustanowiono tę placówkę edukacyjną.
2. Jeżeli osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową posiada więcej dyplomów lub dokumentów poświadczających kwalifikacje, wystawionych przez placówki edukacyjne w różnych państwach członkowskich, odpowiedzialność za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej ponosi państwo członkowskie, które wystawiło dyplom lub dokument po najdłuższym okresie nauki lub, w przypadku gdy okresy nauki są identyczne – państwo członkowskie, w którym osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową uzyskała dyplom lub dokument z najpóźniejszą datą.

Artykuł 21

Wjazd

1. Jeżeli na podstawie dowodów lub poszlak opisanych w dwóch wykazach, o których mowa w art. 30 ust. 4 niniejszego rozporządzenia, włącznie z danymi, o których mowa w rozporządzeniu (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie Eurodac*], ustalone zostanie, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nielegalnie przekroczyła granicę lądową, morską lub powietrzną państwa członkowskiego, przybывая z państwa trzeciego, za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej odpowiedzialne jest pierwsze państwo członkowskie, do którego w ten sposób wjechała. Odpowiedzialność ta wygasa, jeżeli wniosek zarejestrowano po upływie ponad 3 lat od dnia, w którym nastąpiło takie przekroczenie granicy.
2. Przepis przewidziany w ust. 1 stosuje się również w przypadku, gdy osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową sprowadzono na ląd w następstwie operacji poszukiwawczo-ratowniczej.
3. Ustępów 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli na podstawie dowodów lub poszlak opisanych w dwóch wykazach wymienionych w art. 30 ust. 4 niniejszego rozporządzenia, włącznie z danymi, o których mowa w rozporządzeniu (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie Eurodac*], ustalono, że osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową relokowano na podstawie art. 57 niniejszego rozporządzenia do innego państwa członkowskiego po przekroczeniu przez nią granicy. W takim przypadku wspomniane inne państwo członkowskie jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.

Artykuł 22

Wjazd bezwizowy

Jeżeli obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec wjeżdża na terytorium państwa członkowskiego przez państwo członkowskie, w którym jest zwolniony z obowiązku

posiadania wizy, takie państwo członkowskie jest odpowiedzialne za rozpatrzenie jego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. Odpowiedzialność ta wygasa, jeżeli wniosek zarejestrowano ponad trzy lata od dnia, w którym osoba ta wjechała na odnośne terytorium.

Artykuł 23

Wniosek złożony w strefie tranzytu międzynarodowego portu lotniczego

Jeżeli wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej złożył obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec w strefie tranzytu międzynarodowego portu lotniczego państwa członkowskiego, za rozpatrzenie wniosku odpowiada odnośne państwo członkowskie.

ROZDZIAŁ III

OSOBY ZALEŻNE ORAZ KLAUZULE DYSKRECJONALNE

Artykuł 24

Osoby zależne

1. Jeżeli osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest z powodu ciąży lub opieki nad niemowlęciem, poważnej choroby, poważnego upośledzenia, poważnego urazu lub podeszłego wieku zależna od swojego dziecka lub jednego z rodziców legalnie zamieszkującego w jednym z państw członkowskich lub gdy dziecko lub jedno z rodziców osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową legalnie zamieszkujące w jednym z państw członkowskich jest od niej zależne, państwa członkowskie co do zasady nie rozłączają osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową z takim dzieckiem lub rodzicem bądź łączą ich ze sobą, pod warunkiem że więzy rodzinne istniały, zanim osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową przybyła na terytorium państw członkowskich, że dziecko lub rodzic osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową jest w stanie zaopiekować się taką osobą zależną oraz że osoby zainteresowane wyrażą taką wolę na piśmie.

Jeżeli istnieją przesłanki przemawiające za tym, że dziecko lub jedno z rodziców przebywa legalnie na terytorium państwa członkowskiego, w którym znajduje się osoba zależna, wspomniane państwo członkowskie przed złożeniem wniosku o przejęcie na podstawie art. 29 weryfikuje, czy dziecko lub rodzic może zaopiekować się osobą zależną.

2. W przypadku gdy dziecko lub jedno z rodziców, o których mowa w ust. 1, przebywa legalnie w państwie członkowskim innym niż to, w którym znajduje się osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową, odpowiedzialnym państwem członkowskim jest państwo, w którym legalnie przebywa dziecko lub rodzic, chyba że stan zdrowia osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową nie pozwoli jej przez dłuższy czas na podróż do tego państwa członkowskiego. W takim przypadku odpowiedzialnym państwem członkowskim jest państwo, w którym znajduje się osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową. Takie państwo członkowskie nie ma obowiązku sprowadzenia dziecka lub rodzica osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową na swoje terytorium.

3. Zgodnie z art. 68 Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych dotyczących:
 - a) elementów, które należy uwzględnić przy ocenie stosunku zależności;
 - b) kryteriów służących stwierdzeniu istnienia udowodnionych powiązań rodzinnych;
 - c) kryteriów oceny zdolności danej osoby do opieki nad osobą zależną;
 - d) elementów, które należy uwzględnić przy ocenie długotrwałej niezdolności do podróży.
4. Komisja, w drodze aktów wykonawczych, określa jednolite warunki konsultacji i wymiany informacji między państwami członkowskimi. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 67 ust. 2.

Artykuł 25

Klauzule dyskrecjonalne

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 8 ust. 1 każde państwo członkowskie może zdecydować o rozpatrzeniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej zarejestrowanego w tym państwie przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, nawet jeżeli nie jest odpowiedzialne za takie rozpatrzenie zgodnie z kryteriami ustanowionymi w niniejszym rozporządzeniu.
2. Państwo członkowskie, w którym zarejestrowano wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej i które prowadzi postępowanie w sprawie ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego, lub odpowiedzialne państwo członkowskie może w dowolnym momencie, zanim zostanie podjęta pierwsza decyzja co do istoty sprawy, zwrócić się do innego państwa członkowskiego o przejęcie osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, aby połączyć osoby należące do jednej rodziny ze względów humanitarnych opartych w szczególności na względach rodzinnych lub kulturowych, nawet jeżeli to inne państwo członkowskie nie jest odpowiedzialne zgodnie z kryteriami ustanowionymi w art. 15–18 oraz 24. Osoby zainteresowane muszą wyrazić zgodę na piśmie.

Do wniosku o przejęcie dołącza się wszystkie materiały będące w posiadaniu wnioskującego państwa członkowskiego niezbędne do umożliwienia oceny sytuacji państwu członkowskiemu, do którego skierowano wniosek.

Państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, przeprowadza wszelkie niezbędne czynności sprawdzające w celu zbadania wskazanych przyczyn humanitarnych i odpowiada wnioskującemu państwu członkowskiemu w terminie dwóch miesięcy od otrzymania wniosku z wykorzystaniem sieci łączności elektronicznej ustanowionej na podstawie art. 18 rozporządzenia (WE) nr 1560/2003. W odpowiedzi informującej o oddaleniu wniosku podaje się przesłanki, na których oparto oddalenie.

ROZDZIAŁ IV

OBOWIĄZKI ODPOWIEDZIALNEGO PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO

Artykuł 26

Obowiązki odpowiedzialnego państwa członkowskiego

1. Na podstawie niniejszego rozporządzenia odpowiedzialne państwo członkowskie jest zobowiązane do:
 - a) przejęcia, na warunkach ustanowionych w art. 29, 30 i 35, osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, której wniosek zarejestrowano w innym państwie członkowskim;
 - b) wtórnego przejęcia na warunkach określonych w art. 31 i 35 niniejszego rozporządzenia osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, w odniesieniu do której lub którego dane państwo członkowskie zostało wskazane jako odpowiedzialne państwo członkowskie na podstawie art. 11 ust. 1 rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie Eurodac*];
 - c) wtórnego przejęcia na warunkach określonych w art. 31 i 35 niniejszego rozporządzenia osoby korzystającej z ochrony międzynarodowej, w odniesieniu do której to państwo członkowskie wskazano jako odpowiedzialne państwo członkowskie zgodnie z art. 11 ust. 1 rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie Eurodac*];
 - d) wtórnego przejęcia na warunkach określonych w art. 31 i 35 niniejszego rozporządzenia osoby przesiedlonej lub przyjętej, która złożyła wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej lub która w sposób nieuregulowany przebywa w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie, które zgodziło się ją przyjąć zgodnie z rozporządzeniem (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie ustanawiające unijne ramy przesiedleń*] lub które udzieliło jej ochrony międzynarodowej lub statusu humanitarnego na podstawie krajowego systemu przesiedleń.
2. Do celów niniejszego rozporządzenia status małoletniego towarzyszącego osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową i odpowiadającego definicji członka rodziny rozpatruje się nieodłącznie od statusu tego członka rodziny, a małoletniego przejmuje lub wtórnie przejmuje państwo członkowskie odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego przez tego członka rodziny, nawet jeżeli małoletni sam nie jest osobą ubiegającą się o ochronę międzynarodową, chyba że wykazano, iż nie służy to najlepszemu interesowi dziecka. Tę samą zasadę stosuje się do dzieci urodzonych po przyjeździe osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową na terytorium państw członkowskich bez konieczności wszczynania nowego postępowania w celu ich przejęcia.
3. W sytuacjach, o których mowa w ust. 1 lit. a) i b), odpowiedzialne państwo członkowskie rozpatruje lub kończy rozpatrywanie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej zgodnie z rozporządzeniem (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie w sprawie procedury azylowej*].

Artykuł 27

Wygaśnięcie odpowiedzialności

1. Jeżeli państwo członkowskie wyda osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową dokument pobytu, zdecyduje się zastosować art. 25 lub nie przekaże tej osoby odpowiedzialnemu państwu członkowskiemu w terminie określonym w art. 35, wspomniane państwo członkowskie staje się odpowiedzialnym państwem członkowskim i przejmuje obowiązki przewidziane w art. 26. W stosownych przypadkach powiadamia ono uprzednio odpowiedzialne państwo członkowskie, państwo członkowskie prowadzące postępowanie w sprawie ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego lub państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek o przejęcie lub powiadomienie o wtórnym przejęciu osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, korzystając z sieci łączności elektronicznej ustanowionej na podstawie art. 18 rozporządzenia (WE) nr 1560/2003.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania, jeżeli odpowiedzialne państwo członkowskie udzieliło już danej osobie ochrony międzynarodowej.

Państwo członkowskie, które stanie się odpowiedzialnym państwem członkowskim na mocy akapitu pierwszego niniejszego artykułu, wskazuje, że stało się odpowiedzialnym państwem członkowskim na mocy art. 11 ust. 3 rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie Eurodac*].

2. Określony w art. 26 ust. 1 lit. b) obowiązek polegający na wtórnym przejęciu obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca wygasa, jeżeli na podstawie aktualizacji zbioru danych, o którym mowa w art. 11 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie Eurodac*], można wykazać, że osoba ta opuściła terytorium państw członkowskich przymusowo albo dobrowolnie zgodnie z decyzją nakazującą powrót lub nakazem wydalenia wydanymi w następstwie wycofania lub odrzucenia wniosku.

Wniosek zarejestrowany po faktycznym wydaleniu uznaje się za nowy wniosek do celów niniejszego rozporządzenia, stanowiący podstawę do wszczęcia nowego postępowania w sprawie ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego.

ROZDZIAŁ V

POSTĘPOWANIA

SEKCJA I

WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Artykuł 28

Wszczęcie postępowania

1. Państwo członkowskie, w którym po raz pierwszy zarejestrowano wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej zgodnie z rozporządzeniem (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie w sprawie procedury azylowej*], lub w stosownych przypadkach państwo członkowskie relokacji niezwłocznie wszczyna postępowanie w sprawie ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego.

2. Państwo członkowskie, w którym po raz pierwszy zarejestrowano wniosek, lub w stosownych przypadkach państwo członkowskie relokacji kontynuuje postępowanie w sprawie ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego, jeżeli osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową opuściła terytorium tego państwa członkowskiego bez zezwolenia lub jest z innych powodów niedostępna dla właściwych organów tego państwa członkowskiego.
3. Zgodnie z art. 11 ust. 1 rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie Eurodac*] państwo członkowskie, które prowadziło postępowanie w sprawie ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego lub które stało się odpowiedzialnym państwem członkowskim na mocy art. 8 ust. 4 niniejszego rozporządzenia, niezwłocznie wskazuje w Eurodac:
 - a) swoją odpowiedzialność wynikającą z art. 8 ust. 2;
 - b) swoją odpowiedzialność wynikającą z art. 8 ust. 4;
 - c) swoją odpowiedzialność wynikającą z niedotrzymania przez nie terminów określonych w art. 29;
 - d) odpowiedzialność państwa członkowskiego, które przyjęło wniosek o przejęcie osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową zgodnie z art. 30.Do czasu wprowadzenia tych informacji stosuje się postępowanie przewidziane w ust. 4.
4. Osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową, która przebywa w innym państwie członkowskim bez dokumentu pobytu lub która tam składa wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej w trakcie postępowania w sprawie ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego, zostaje wtórnie przejęta – na warunkach ustanowionych w art. 31 i 35 – przez państwo członkowskie, w którym po raz pierwszy zarejestrowano jej wniosek.

Obowiązek ten wygasa, w przypadku gdy państwo członkowskie ustalające odpowiedzialne państwo członkowskie, jest w stanie dowieść, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową uzyskała dokument pobytu od innego państwa członkowskiego.
5. Osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową, która przebywa w państwie członkowskim bez dokumentu pobytu lub która tam składa wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej po tym, jak inne państwo członkowskie potwierdziło relokację tej osoby zgodnie z art. 57 ust. 7, i przed przekazaniem tej osoby do tego państwa członkowskiego zgodnie z art. 57 ust. 9, zostaje wtórnie przejęta – na warunkach ustanowionych w art. 31 i 35 – przez państwo członkowskie relokacji.

SEKCJA II

POSTĘPOWANIE W SPRAWIE WNIOSKÓW O PRZEJĘCIE

Artykuł 29

Złożenie wniosku o przejęcie

1. Jeżeli państwo członkowskie, w którym zarejestrowano wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, uzna, że inne państwo członkowskie jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku, niezwłocznie i nie później niż dwa miesiące od daty

rejestracji wniosku zwraca się do tego innego państwa członkowskiego o przejęcie osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową.

Niezależnie od akapitu pierwszego, w przypadku uzyskania trafienia w systemie Eurodac odnoszącego się do danych zarejestrowanych zgodnie z art. 13 i 14a rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie Eurodac*] lub trafienia w systemie VIS odnoszącego się do danych zarejestrowanych zgodnie z art. 21 rozporządzenia (WE) nr 767/2008 wniosek o przejęcie przesyła się w ciągu jednego miesiąca od uzyskania tego trafienia.

Jeżeli wniosku o przejęcie osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową nie złożono w terminach określonych w akapitach pierwszym i drugim, odpowiedzialność za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej spoczywa na państwie członkowskim, w którym taki wniosek zarejestrowano.

Jeżeli osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest małoletnim bez opieki, ustalające państwo członkowskie może kontynuować postępowanie w sprawie ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego i zwrócić się do innego państwa członkowskiego o przejęcie osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową pomimo upływu terminów określonych w akapitach pierwszym i drugim, jeżeli uzna, że służy to najlepszemu interesowi małoletniego.

2. Wnioskujące państwo członkowskie może wnieść o pilne udzielenie odpowiedzi w przypadku, gdy wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej został zarejestrowany po wydaniu decyzji o odmowie wjazdu lub decyzji nakazującej powrót.

We wniosku podaje się powody uzasadniające potrzebę pilnej odpowiedzi oraz okres, w którym należy jej udzielić. Okres ten musi wynosić co najmniej jeden tydzień.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2 wniosek o przejęcie przez inne państwo członkowskie składa się z wykorzystaniem standardowego formularza i uwzględnia się w nim dowody lub poszlaki opisane w dwóch wykazach, o których mowa w art. 30 ust. 4, lub odpowiednie fragmenty oświadczenia złożonego przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową umożliwiające organom państwa członkowskiego, do którego skierowano wniosek, sprawdzenie, czy jest ono odpowiedzialne na podstawie kryteriów ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu.

Komisja w drodze aktów wykonawczych określa jednolite warunki przygotowywania i składania wniosków o przejęcie. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 67 ust. 2.

Artykuł 30

Odpowiedź na wniosek o przejęcie

1. Państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, przeprowadza niezbędne czynności sprawdzające i podejmuje decyzję w sprawie wniosku o przejęcie osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową w terminie jednego miesiąca od otrzymania tego wniosku.
2. Niezależnie od akapitu pierwszego, w przypadku uzyskania trafienia w systemie Eurodac odnoszącego się do danych zarejestrowanych na podstawie art. 13 i 14a

rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie Eurodac*] lub trafienia w systemie VIS odnoszącego się do danych zarejestrowanych na podstawie art. 21 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 767/2008 państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, wydaje decyzję w sprawie tego wniosku w terminie dwóch tygodni od jego otrzymania.

3. W postępowaniu w sprawie ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego wykorzystuje się materiały dowodowe oraz poszlaki.
4. Komisja, w drodze aktów wykonawczych, ustanawia i okresowo zmienia dwa wykazy, wskazując odpowiednie środki dowodowe i poszlaki zgodnie z kryteriami określonymi w lit. a) i b) niniejszego ustępu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 67 ust. 2.
 - a) Dowód:
 - (i) oznacza dowody formalne, które wykazują odpowiedzialność na podstawie niniejszego rozporządzenia, o ile nie obalono ich dowodem przeciwnym;
 - (ii) państwa członkowskie dostarczają komitetowi przewidzianemu w art. 67 wzory poszczególnych rodzajów dokumentów administracyjnych zgodnie z typologią ustaloną w wykazie dowodów formalnych;
 - b) poszlaki:
 - (i) oznaczają przesłanki, które, chociaż możliwe do obalenia, w niektórych przypadkach mogą okazać się wystarczające zgodnie z przypisywaną im wartością dowodową;
 - (ii) ich wartość dowodową w odniesieniu do odpowiedzialności za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej ustala się odrębnie w każdym przypadku.
5. Wymagania dowodowe nie wykraczają poza to, co jest niezbędne do właściwego stosowania niniejszego rozporządzenia.
6. Państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, uznaje swoją odpowiedzialność, jeżeli poszlaki są spójne, nadające się do zweryfikowania i wystarczająco szczegółowe, aby ustalić odpowiedzialność.
7. Jeżeli wnioskujące państwo członkowskie zwróciło się o pilne udzielenie odpowiedzi na podstawie art. 29 ust. 2, państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, udziela odpowiedzi we wskazanym terminie, lub jeśli jest to niemożliwe, w terminie dwóch tygodni od otrzymania wniosku.
8. Jeżeli państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, nie wyraziło sprzeciwu wobec tego wniosku w terminie jednego miesiąca, określonym w ust. 1, w drodze odpowiedzi zawierającej pełne i szczegółowe uzasadnienie lub w stosownych przypadkach w terminie dwóch tygodni, określonym w ust. 2 i 7, jest to równoznaczne z przyjęciem wniosku i pociąga za sobą obowiązek przejęcia danej osoby, w tym obowiązek poczynienia odpowiednich przygotowań do jej przybycia.

SEKCJA III

POSTĘPOWANIA W SPRAWIE POWIADOMIEŃ O WTÓRNYM PRZEJĘCIU

Artykuł 31

Złożenie powiadomienia o wtórnym przejęciu

1. W sytuacji, o której mowa w art. 26 ust. 1 lit. b), c) lub d), państwo członkowskie, w którym przebywa dana osoba, składa powiadomienie o wtórnym przejęciu niezwłocznie i w każdym przypadku w terminie dwóch tygodni od uzyskania trafenienia w systemie Eurodac.
2. Powiadomienie o wtórnym przejęciu składa się z wykorzystaniem standardowego formularza i uwzględnia się w nim dowody lub poszlaki opisane w dwóch wykazach, o których mowa w art. 30 ust. 4, lub odpowiednie fragmenty oświadczeń złożonych przez zainteresowaną osobę.
3. Powiadomione państwo członkowskie potwierdza otrzymanie powiadomienia od państwa członkowskiego, które je złożyło, w terminie jednego tygodnia, chyba że powiadomione państwo członkowskie jest w stanie wykazać w tym terminie, że jego odpowiedzialność wygasła na podstawie art. 27.
4. Brak działania w terminie jednego tygodnia, określonym w ust. 3, jest równoznaczny z potwierdzeniem otrzymania powiadomienia.
5. Komisja w drodze aktów wykonawczych określa jednolite warunki przygotowywania i składania powiadomień o wtórnym przejęciu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 67 ust. 2.

SEKCJA IV

GWARANCJE PROCEDURALNE

Artykuł 32

Powiadomienie o decyzji o przekazaniu

1. Ustalające państwo członkowskie, którego wniosek o przejęcie osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, o którym mowa w art. 26 ust. 1 lit. a), został przyjęty lub które złożyło powiadomienie o wtórnym przejęciu osób, o których mowa w art. 26 ust. 1 lit. b), c) i d), podejmuje decyzję o przekazaniu najpóźniej w terminie jednego tygodnia od przyjęcia wniosku lub otrzymania powiadomienia.
2. Jeżeli państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, zgadza się na przejęcie osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub wtórne przejęcie osób, o których mowa w art. 26 ust. 1 lit. b), c) lub d), wnioskujące lub powiadamiające państwo członkowskie niezwłocznie powiadamia zainteresowaną osobę na piśmie o decyzji o przekazaniu jej do odpowiedzialnego państwa członkowskiego oraz, w stosownych przypadkach, o nierozpatrywaniu przez nie jej wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.
3. Jeżeli zainteresowaną osobę reprezentuje doradca prawny lub inny doradca, państwa członkowskie mogą zdecydować o powiadomieniu o tej decyzji doradcy prawnego

lub innego doradcy, zamiast zainteresowanej osoby, a w stosownych przypadkach informują o decyzji zainteresowaną osobę.

4. Decyzja, o której mowa w ust. 1, zawiera informacje na temat dostępnych środków prawnych, w tym na temat prawa do wnioskowania o zawieszenie przekazania, oraz informacje o terminach wniesienia takich środków prawnych i o terminie przeprowadzenia przekazania, a także, w razie potrzeby, informacje na temat miejsca i terminu, w których zainteresowana osoba ma obowiązek się stawić, jeżeli podróżuje do odpowiedzialnego państwa członkowskiego we własnym zakresie.

Państwa członkowskie zapewniają również, aby wraz z decyzją, o której mowa w ust. 1, zainteresowanej osobie zostały przekazane informacje na temat osób lub podmiotów, które mogą udzielić jej pomocy prawnej, jeżeli takich informacji nie przekazano wcześniej.

5. Jeżeli zainteresowana osoba nie korzysta z pomocy doradcy prawnego lub innego doradcy lub nie jest przez nich reprezentowana, państwa członkowskie informują ją o głównych elementach decyzji, wśród których zawsze znajdują się informacje na temat dostępnych środków prawnych oraz terminów wniesienia takich środków, w języku, który ta osoba rozumie, lub, jak można racjonalnie zakładać, może rozumieć.

Artykuł 33

Środki prawne

1. Osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową lub inna osoba, o której mowa w art. 26 ust. 1 lit. b), c) i d), ma prawo do wniesienia do sądu lub trybunału skutecznego środka prawnego w formie skargi lub wniosku o ponowne rozpoznanie, z powodów faktycznych lub prawnych, decyzji o przekazaniu.

Zakres środka prawnego ogranicza się do oceny:

- a) czy przekazanie skutkowałoby wystąpieniem rzeczywistego ryzyka nieludzkiego lub poniżającego traktowania zainteresowanej osoby w rozumieniu art. 4 Karty praw podstawowych Unii;
 - b) czy doszło do naruszenia art. 15–18 i art. 24 w przypadku przejęcia osób na podstawie art. 26 ust. 1 lit. a).
2. Państwa członkowskie zapewniają zainteresowanej osobie termin dwóch tygodni od powiadomienia o decyzji o przekazaniu na skorzystanie z prawa do wniesienia skutecznego środka prawnego przewidzianego w ust. 1.
 3. Zainteresowana osoba ma prawo do złożenia do sądu lub trybunału w rozsądnym terminie, którego bieg rozpoczyna się z chwilą powiadomienia o decyzji o przekazaniu, wniosku o zawieszenie wykonania decyzji o przekazaniu do czasu rozpatrzenia skargi lub wniosku o ponowne rozpoznanie. Państwa członkowskie zapewniają dostępność skutecznego środka prawnego, zawieszając przekazanie do czasu wydania orzeczenia w sprawie pierwszego wniosku o zawieszenie. Wszelkie orzeczenia w sprawie zawieszenia wykonania decyzji o przekazaniu wydaje się w terminie jednego miesiąca od daty złożenia odnośnego wniosku do sądu lub trybunału.

W przypadku gdy zainteresowana osoba nie skorzystała z przysługującego jej prawa do wniesienia o zawieszenie przekazania, skarga na decyzję o przekazaniu lub

wniosek o ponowne rozpoznanie sprawy nie skutkują zawieszeniem wykonania decyzji o przekazaniu.

Orzeczenie o niezawieszaniu wykonania decyzji o przekazaniu zawiera uzasadnienie.

W przypadku zawieszenia przekazania sąd lub trybunał dokłada wszelkich starań, aby wydać orzeczenie co do istoty skargi lub wniosku o ponowne rozpoznanie w terminie jednego miesiąca od wydania orzeczenia zawieszającego przekazanie.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby zainteresowana osoba miała dostęp do pomocy prawnej oraz, w razie potrzeby, do pomocy językowej.
5. Państwa członkowskie zapewniają, aby zainteresowana osoba uzyskała, na wniosek, bezpłatną pomoc prawną, jeżeli nie jest w stanie ponieść kosztów takiej pomocy. W odniesieniu do opłat i innych kosztów państwa członkowskie mogą postanowić, że osoby, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, nie będą traktowane w sposób bardziej uprzywilejowany, niż zwykle traktowani są ich obywatele w sprawach dotyczących pomocy prawnej.

Państwa członkowskie mogą postanowić – nie ograniczając jednak arbitralnie dostępu do pomocy prawnej – że bezpłatnej pomocy prawnej ani zastępstwa prawnego nie przyznaje się, jeżeli właściwy organ lub sąd, lub trybunał uznają skargę lub wniosek o ponowne rozpoznanie za niemające realnych szans powodzenia.

Jeżeli decyzję o nieprzyznaniu bezpłatnej pomocy prawnej i zastępstwa prawnego na podstawie akapitu drugiego podejmuje organ niebędący sądem ani trybunałem, państwa członkowskie zapewniają prawo do skutecznego środka prawnego umożliwiającego zaskarżenie tej decyzji przed sądem lub trybunałem. W przypadku odwołania od takiej decyzji środek prawny stanowi integralną część środka prawnego, o którym mowa w ust. 1.

Przy spełnianiu wymogów przewidzianych w niniejszym ustępie państwa członkowskie zapewniają, aby pomoc prawna ani zastępstwo prawne nie były arbitralnie ograniczane i aby nie utrudniano skutecznego dostępu do wymiaru sprawiedliwości przez zainteresowaną osobę.

Pomoc prawna obejmuje co najmniej przygotowanie dokumentów wymaganych w toku postępowania oraz zastępstwo prawne przed sądem lub trybunałem, a jej świadczenie może być ograniczone do doradców prawnych lub innych doradców specjalnie wyznaczonych w prawie krajowym do świadczenia pomocy prawnej i zastępstwa prawnego.

Procedurę uzyskania dostępu do pomocy prawnej ustanawia się w prawie krajowym.

SEKCJA V

ZATRZYMANIE W CELU PRZEKAZANIA

Artykuł 34

Zatrzymanie

1. Państwa członkowskie nie stosują wobec żadnej osoby zatrzymania tylko z tego powodu, że podlega ona procedurze ustanowionej w niniejszym rozporządzeniu.
2. Jeżeli istnieje ryzyko ucieczki danej osoby, państwa członkowskie mogą ją zatrzymać w celu zabezpieczenia procedur przekazania zgodnie z niniejszym

rozporządzeniem na podstawie indywidualnej oceny i wyłącznie wówczas, gdy takie zatrzymanie jest proporcjonalne oraz gdy indywidualna ocena sytuacji tej osoby wskazuje, że nie można skutecznie zastosować innych, łagodniejszych środków przymusu.

3. Zatrzymanie powinno trwać jak najkrócej i nie dłużej, niż jest to rzeczywiście niezbędne do przeprowadzenia niezbędnych procedur administracyjnych z zachowaniem należytej staranności do momentu przeprowadzenia przekazania na podstawie niniejszego rozporządzenia.

Jeżeli osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową lub inną osobę, o której mowa w art. 26 ust. 1 lit. b), c) lub d), zatrzymano na podstawie niniejszego artykułu, termin złożenia wniosku o przejęcie lub powiadomienia o wtórnym przejęciu nie przekracza dwóch tygodni od rejestracji wniosku. Jeżeli osobę zatrzymano na późniejszym etapie niż rejestracja wniosku, termin złożenia wniosku o przejęcie lub powiadomienia o wtórnym przejęciu nie przekracza jednego tygodnia od dnia zatrzymania tej osoby. Państwo członkowskie prowadzące postępowanie zgodnie z niniejszym rozporządzeniem zwraca się o udzielenie pilnej odpowiedzi na wniosek o przejęcie. Odpowiedzi takiej udziela się w terminie jednego tygodnia od otrzymania wniosku o przejęcie. Brak odpowiedzi w terminie jednego tygodnia jest równoznaczny z przyjęciem wniosku o przejęcie i pociąga za sobą obowiązek przejęcia danej osoby, w tym obowiązek poczynienia odpowiednich przygotowań do jej przybycia.

Jeżeli osoba została zatrzymana na podstawie niniejszego artykułu, jej przekazanie z wnioskującego lub powiadamiającego państwa członkowskiego do odpowiedzialnego państwa członkowskiego następuje tak szybko, jak to jest praktycznie możliwe, przy czym najpóźniej w ciągu czterech tygodni od:

- a) dnia, w którym przyjęto wniosek lub potwierdzono powiadomienie o wtórnym przejęciu, lub
- b) dnia, w którym ustało zawieszenie przekazania na skutek złożonego odwołania lub wniosku o ponowne rozpoznanie zgodnie z art. 33 ust. 3.

Jeżeli wnioskujące lub powiadamiające państwo członkowskie nie dotrzyma terminu złożenia wniosku o przejęcie lub powiadomienia o wtórnym przejęciu lub jeżeli decyzja o przekazaniu nie zostanie wydana w terminie określonym w art. 32 ust. 1 lub jeżeli przekazanie nie nastąpi w ciągu czterech tygodni, o których mowa w akapicie trzecim niniejszego ustępu, dana osoba nie podlega dalszemu zatrzymaniu. Art. 29, 31 i 35 nadal stosuje się odpowiednio.

4. Jeżeli osoba zostaje zatrzymana na podstawie niniejszego artykułu, orzeczenie o nakazie zatrzymania wydają w formie pisemnej organy sądowe. Nakaz zatrzymania musi zawierać powody faktyczne i prawne stanowiące jego podstawę.
5. W odniesieniu do warunków zatrzymania i gwarancji mających zastosowanie do osób ubiegających się o ochronę międzynarodową zatrzymanych w celu zabezpieczenia procedur przekazania do odpowiedzialnego państwa członkowskiego zastosowanie mają art. 9, 10 i 11 dyrektywy XXX/XXX/UE [*dyrektywa w sprawie warunków przyjmowania*].

SEKCJA VI

PRZEKAZANIE

Artykuł 35

Szczegółowe zasady i terminy

1. Przekazanie osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub innej osoby, o której mowa w art. 26 ust. 1 lit. b), c) i d), z wnioskującego lub powiadamiającego państwa członkowskiego do odpowiedzialnego państwa członkowskiego przeprowadza się zgodnie z prawem krajowym wnioskującego lub powiadamiającego państwa członkowskiego, po konsultacjach między zainteresowanymi państwami członkowskimi, tak szybko, jak to jest praktycznie możliwe, a najpóźniej w ciągu sześciu miesięcy od przyjęcia wniosku o przejęcie lub potwierdzenia powiadomienia o wtórnym przejęciu przez inne państwo członkowskie lub od ostatecznej decyzji w sprawie odwołania się lub ponownego rozpoznania decyzji o przekazaniu, w przypadku gdy mają one skutek zawieszający zgodnie art. 33 ust. 3. Termin ten może zostać przedłużony maksymalnie do jednego roku, jeżeli przekazania nie można przeprowadzić w związku z uwięzieniem danej osoby.

Jeżeli przekazania dokonuje się w celu relokacji, odbywa się ono w terminie określonym w art. 57 ust. 9.

Jeżeli przekazanie do odpowiedzialnego państwa członkowskiego odbywa się w drodze wyjazdu pod nadzorem lub wyjazdu pod eskortą, państwa członkowskie zapewniają, aby było ono przeprowadzone w sposób humanitarny i z pełnym poszanowaniem praw podstawowych i godności ludzkiej.

W miarę potrzeby wnioskujące lub powiadamiające państwo członkowskie wydaje osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową przepustkę. Komisja w drodze aktów wykonawczych określa wzór przepustki. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 67 ust. 2.

Odpowiedzialne państwo członkowskie powiadamia wnioskujące lub powiadamiające państwo członkowskie, w zależności od przypadku, o bezpiecznym przybyciu danej osoby lub o tym, że osoba ta nie zjawiała się w wyznaczonym terminie.

2. Jeżeli nie dokonano przekazania w terminie określonym w ust. 1 akapit pierwszy, odpowiedzialne państwo członkowskie zostaje zwolnione z obowiązku przejęcia lub wtórnego przejęcia zainteresowanej osoby, a odpowiedzialność zostaje przeniesiona na wnioskujące lub powiadamiające państwo członkowskie.

Niezależnie od pierwszego akapitu, jeżeli osoba ucieknie, a wnioskujące lub powiadamiające państwo członkowskie poinformuje o tym odpowiedzialne państwo członkowskie przed upływem terminu określonego w ust. 1 akapit pierwszy, przekazujące państwo członkowskie zachowuje prawo do przeprowadzenia przekazania w pozostałym czasie na późniejszym etapie, jeżeli dana osoba będzie ponownie dostępna dla organów, chyba że inne państwo członkowskie przeprowadzi wcześniej procedury zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i przekaże tę osobę do odpowiedzialnego państwa członkowskiego po jej ucieczce.

3. Jeżeli osoba została przekazana wskutek błędu lub decyzja o przekazaniu została uchylona w następstwie odwołania lub ponownego rozpoznania po przeprowadzeniu przekazania, państwo członkowskie, które przeprowadziło przekazanie, bezzwłocznie przyjmuje tę osobę z powrotem.
4. Komisja, w drodze aktów wykonawczych, określa jednolite warunki konsultacji i wymiany informacji między państwami członkowskimi, w szczególności w przypadkach przekazów przełożonych lub opóźnionych, przekazów w wyniku automatycznego przyjęcia, przekazów dotyczących małoletnich lub osób zależnych oraz przekazów pod nadzorem. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 67 ust. 2.

Artykuł 36

Koszty przekazania

1. Zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*Fundusz Azylu i Migracji*] dokonywana jest wpłata wkładu solidarnościowego na rzecz państwa członkowskiego dokonującego przekazania za przekazanie osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub innej osoby, o której mowa w art. 26 ust. 1 lit. b), c) lub d), zgodnie z art. 35.
2. W przypadku gdy dana osoba ma zostać przekazana z powrotem do państwa członkowskiego, w następstwie przekazania przeprowadzonego wskutek błędu lub uchylenia decyzji o przekazaniu wskutek odwołania lub ponownego rozpoznania po przeprowadzeniu przekazania, państwo członkowskie, które pierwotnie dokonało przekazania, ponosi koszty przekazania danej osoby z powrotem na swoje terytorium.
3. Od osób, które mają zostać przekazane na podstawie niniejszego rozporządzenia, nie wymaga się poniesienia kosztów takiego przekazania.

Artykuł 37

Wymiana właściwych informacji przed przeprowadzeniem przekazania

1. Państwo członkowskie przeprowadzające przekazanie osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub innej osoby, o której mowa w art. 26 ust. 1 lit. b), c) lub d), dostarcza odpowiedzialnemu państwu członkowskiemu takie dane osobowe dotyczące osoby, która ma zostać przekazana, które są odpowiednie, właściwe i ograniczają się do tego, co niezbędne, aby zagwarantować właściwym organom – zgodnie z prawem krajowym w odpowiedzialnym państwie członkowskim – możliwość zapewnienia tej osobie odpowiedniej pomocy, w tym zapewnienia natychmiastowej opieki zdrowotnej wymaganej w celu ochrony jej podstawowych interesów, oraz zapewnienia dalszej ochrony i poszanowania praw przyznanych niniejszym rozporządzeniem i innymi mającymi zastosowanie instrumentami prawnymi dotyczącymi azylu. Dane te są dostarczane odpowiedzialnemu państwu członkowskiemu w racjonalnym terminie przed przeprowadzeniem przekazania w celu zapewnienia, by jego właściwe organy – zgodnie z prawem krajowym – dysponowały czasem wystarczającym na zastosowanie koniecznych środków.

2. Przekazujące państwo członkowskie dostarcza odpowiedzialnemu państwu członkowskiemu informacje, które są niezbędne do zabezpieczenia praw i doraźnych szczególnych potrzeb przekazywanej osoby, a w szczególności:
 - a) informacje o wszelkich niezwłocznych środkach, które odpowiedzialne państwo członkowskie musi zastosować w celu właściwego zadbania o szczególne potrzeby osoby przekazywanej, w tym o wszelkiej niezbędnej doraźnej opiece zdrowotnej;
 - b) w stosownych przypadkach, dane kontaktowe członków rodziny, krewnych lub innych osób należących do rodziny w przyjmującym państwie członkowskim;
 - c) w przypadku małoletnich informacje na temat ich wykształcenia;
 - d) ocenę wieku osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową;
 - e) informacje zgromadzone podczas kontroli przesiewowej zgodnie z art. 13 rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie w sprawie kontroli przesiewowej*].
3. Wymiana informacji na podstawie niniejszego artykułu odbywa się wyłącznie między organami zgłoszonymi Komisji zgodnie z art. 41 niniejszego rozporządzenia za pośrednictwem sieci łączności elektronicznej ustanowionej na mocy art. 18 rozporządzenia (WE) nr 1560/2003. Przekazane informacje są wykorzystywane wyłącznie do celów określonych w ust. 1 niniejszego artykułu i nie są dalej przetwarzane.
4. W celu ułatwienia wymiany informacji między państwami członkowskimi, Komisja w drodze aktów wykonawczych określa standardowy formularz do przekazywania danych na podstawie niniejszego artykułu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 67 ust. 2.
5. Do wymiany informacji na podstawie niniejszego artykułu mają zastosowanie przepisy określone w art. 40 ust. 8 i 9.

Artykuł 38

Wymiana informacji związanych z bezpieczeństwem przed dokonaniem przekazania

Jeżeli państwo członkowskie dokonujące przekazania posiada informacje wskazujące, że istnieją uzasadnione podstawy, aby uznać, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową lub inna osoba, o której mowa w art. 26 ust. 1 lit. b), c) lub d), stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego lub porządku publicznego w państwie członkowskim, wspomniane państwo członkowskie przekazuje również taką informację odpowiedzialnemu państwu członkowskiemu.

Artykuł 39

Wymiana danych dotyczących zdrowia przed przekazaniem

1. Przekazujące państwo członkowskie przesyła odpowiedzialnemu państwu członkowskiemu – wyłącznie do celów zapewnienia opieki medycznej lub leczenia, w szczególności w odniesieniu do osób niepełnosprawnych, osób starszych, ciężarnych kobiet, małoletnich i osób, które padły ofiarą tortur, gwałtu lub innych poważnych form przemocy psychicznej, fizycznej lub seksualnej – informacje – o ile dysponuje nimi zgodnie z prawem krajowym właściwy organ – na temat

szczególnych potrzeb osoby, która ma zostać przekazana, mogące w określonych przypadkach obejmować informacje na temat stanu zdrowia fizycznego i psychicznego tej osoby. Informacje te są przekazywane na wspólnym świadectwie zdrowia, do którego załącza się niezbędne dokumenty. Odpowiedzialne państwo członkowskie zapewnia, by te szczególne potrzeby zostały odpowiednio uwzględnione, w szczególności dzięki zapewnieniu wszelkiej podstawowej opieki medycznej, jaka może okazać się potrzebna.

Komisja w drodze aktów wykonawczych określa wspólne świadectwo zdrowia. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 67 ust. 2.

2. Przekazujące państwo członkowskie przekazuje odpowiedzialnemu państwu członkowskiemu informacje, o których mowa w ust. 1, dopiero po uzyskaniu wyraźnej zgody osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub jej przedstawiciela, lub gdy takie przekazanie jest niezbędne, aby zapewnić ochronę zdrowia publicznego i bezpieczeństwa publicznego, lub w przypadku gdy dana osoba jest fizycznie lub prawnie niezdolna do wyrażenia zgody, a przekazanie informacji jest niezbędne do ochrony podstawowych interesów danej osoby lub innej osoby. Brak zgody, w tym odmowa wyrażenia zgody, nie stanowi przeszkody dla przekazania danej osoby.
3. Przetwarzanie danych osobowych dotyczących zdrowia, o których mowa w ust. 1, przeprowadzane jest wyłącznie przez pracowników służby zdrowia zobowiązanych do zachowania tajemnicy lekarskiej na mocy przepisów krajowych lub reguł ustanowionych przez właściwe organy krajowe lub przez inną osobę, na której spoczywa równorzędny obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej.
4. Wymiana informacji na podstawie niniejszego artykułu odbywa się wyłącznie między pracownikami służby zdrowia lub innymi osobami, o których mowa w ust. 3. Przekazane informacje wykorzystywane są wyłącznie do celów określonych w ust. 1.
5. Komisja, w drodze aktów wykonawczych, przyjmuje jednolite warunki i uzgodnienia praktyczne dotyczące wymiany informacji, o których mowa w ust. 1. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 67 ust. 2.
6. Do wymiany informacji na podstawie niniejszego artykułu mają zastosowanie przepisy określone w art. 40 ust. 8 i 9.

ROZDZIAŁ VI

WSPÓŁPRACA ADMINISTRACYJNA

Artykuł 40

Wymiana informacji

1. Każde państwo członkowskie przekazuje wszystkim państwom członkowskim, które się o to zwróci, dane osobowe dotyczące osoby objętej zakresem niniejszego rozporządzenia, które są odpowiednie, właściwe, i ograniczają się do tego, co niezbędne, w celu:
 - a) ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego;

- b) rozpatrzenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej;
 - c) wykonania wszelkich zobowiązań wynikających z niniejszego rozporządzenia.
2. Informacje, o których mowa w ust. 1, mogą obejmować wyłącznie:
- a) dane identyfikacyjne osoby oraz, w stosownych przypadkach, członków jej rodziny, krewnych lub innych osób z nią spokrewnionych (imię i nazwisko oraz, w stosownych przypadkach, poprzednie nazwisko, przydomki lub pseudonimy; obywatelstwo, obecne i poprzednie; data i miejsce urodzenia);
 - b) dokumenty tożsamości i dokumenty podróży (numery referencyjne, okres ważności, data wydania, organ wydający, miejsce wydania itp.);
 - c) inne informacje niezbędne do ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, w tym dane biometryczne pobrane od tej osoby przez państwo członkowskie, w szczególności do celów art. 57 ust. 6 niniejszego rozporządzenia i zgodnie z rozporządzeniem (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie Eurodac*];
 - d) miejsca zamieszkania oraz trasy odbytych podróży;
 - e) dokumenty pobytu lub wizy wydane przez państwo członkowskie;
 - f) miejsce złożenia wniosku;
 - g) datę złożenia wszelkich poprzednich wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, datę zarejestrowania obecnego wniosku, etap, na którym znajduje się postępowanie, i ewentualnie podjętą decyzję.
3. Jeżeli jest to niezbędne do rozpatrzenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, odpowiedzialne państwo członkowskie może zwrócić się do innego państwa członkowskiego o powiadomienie go, na jakiej podstawie osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową opiera swój wniosek oraz, w stosownych przypadkach, jakie są podstawy wszelkich podjętych decyzji dotyczących osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową. Inne państwo członkowskie może odmówić odpowiedzi na przedłożony mu wniosek, jeżeli przekazanie takich informacji przypuszczalnie zaszkodziłoby jego ważnym interesom lub ochronie swobód i praw podstawowych osoby, której informacje dotyczą, bądź innych osób. W każdym przypadku przekazanie wnioskowanych informacji wymaga uzyskania przez wnioskujące państwo członkowskie pisemnej zgody osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową. W takim przypadku osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową musi wiedzieć, jakich informacji dotyczy wyrażana zgoda.
4. Wszelkie wnioski o udzielenie informacji są wysyłane wyłącznie w kontekście konkretnego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej lub przekazania w celu relokacji. We wniosku podaje się podstawy, na których został oparty, oraz w przypadku gdy ma on na celu sprawdzenie, czy istnieje kryterium mogące pociągać za sobą odpowiedzialność państwa członkowskiego, do którego wniosek jest kierowany, podawane są także dowody, w tym istotne informacje z wiarygodnych źródeł o sposobach i środkach wjazdu na terytorium państwa członkowskiego osób ubiegających się o ochronę międzynarodową lub konkretny i możliwy do zweryfikowania fragment oświadczeń osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, na których wniosek został oparty. Takie istotne informacje z wiarygodnych źródeł są same w sobie niewystarczające do ustalenia odpowiedzialności i kompetencji państwa członkowskiego na podstawie niniejszego

rozporządzenia, ale mogą pomóc w ocenie innych przesłanek odnoszących się do poszczególnych osób ubiegających się o ochronę międzynarodową.

5. Państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, udziela odpowiedzi w terminie trzech tygodni. Wszelkie opóźnienia w udzieleniu odpowiedzi są należycie uzasadniane. Niedotrzymanie terminu trzech tygodni nie zwalnia państwa członkowskiego, do którego skierowano wniosek, z obowiązku udzielenia odpowiedzi. Jeżeli w wyniku badań przeprowadzonych przez państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek i które przekroczyło maksymalny termin, uzyskane zostaną informacje wskazujące, że jest ono odpowiedzialnym państwem członkowskim, wspomniane państwo członkowskie nie może powoływać się na przekroczenie terminów przewidzianych w art. 29 jako przyczynę odmowy uwzględnienia wniosku o przejście. W takim przypadku przewidziane w art. 29 terminy na złożenie wniosku o przejście przedłuża się o okres równy zwłoce w udzieleniu odpowiedzi przez państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek.
6. Wymiana informacji przeprowadzana jest na wniosek państwa członkowskiego i może odbywać się jedynie między organami, o których wyznaczeniu przez każde państwo członkowskie powiadomiono Komisję zgodnie z art. 41 ust. 1.
7. Informacje uzyskane w ramach wymiany mogą być wykorzystywane jedynie do celów określonych w ust. 1. W każdym państwie członkowskim takie informacje mogą być, w zależności od ich rodzaju i uprawnień organu otrzymującego, przekazywane jedynie organom, sądom i trybunałom, którym powierzono:
 - a) ustalenie odpowiedzialnego państwa członkowskiego;
 - b) rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej;
 - c) wykonanie wszelkich zobowiązań wynikających z niniejszego rozporządzenia.
8. Państwo członkowskie, które przekazuje informacje, zapewnia, aby były one dokładne i aktualne. Jeżeli okaże się, że przekazało ono informacje niedokładne lub informacje, które nie powinny były zostać przekazane, państwa członkowskie będące odbiorcami tych informacji zostają o tym natychmiast powiadomione. Są one zobowiązane do poprawienia lub usunięcia tych informacji.
9. W każdym zainteresowanym państwie członkowskim odnotowuje się w indywidualnych aktach zainteresowanej osoby lub w rejestrze fakt przekazania i otrzymania wymienianych informacji.

Artykuł 41

Właściwe organy i zasoby

1. Każde państwo członkowskie niezwłocznie powiadamia Komisję o konkretnych organach odpowiedzialnych za wypełnianie zobowiązań wynikających z niniejszego rozporządzenia oraz o wszelkich zmianach w tym zakresie. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy te posiadały zasoby niezbędne do wykonywania przez nie ich zadań, w szczególności do udzielania w wyznaczonych terminach odpowiedzi na wnioski o przekazanie informacji, wnioski o przejście i powiadomienia o wtórnym przejściu, a także, w stosownych przypadkach, do wywiązywania się z ich obowiązków wynikających z części IV rozdział I–III.

2. Komisja publikuje kompletny wykaz organów, o których mowa w ust. 1, w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. W przypadku wprowadzenia zmian w wykazie Komisja co roku publikuje zaktualizowany kompletny wykaz.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy, o których mowa w ust. 1, otrzymały niezbędne szkolenie w zakresie stosowania niniejszego rozporządzenia.
4. Komisja, w drodze aktów wykonawczych, ustanawia bezpieczne kanały łączności elektronicznej między organami, o których mowa w ust. 1, oraz między tymi organami a Agencją ds. Azylu w celu przekazywania informacji i danych biometrycznych pobranych zgodnie z rozporządzeniem (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie Eurodac*], wniosków, powiadomień, odpowiedzi i wszelkiej pisemnej korespondencji oraz zapewnienia, aby wysyłający automatycznie otrzymywali elektroniczne poświadczenie dostarczenia. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 67 ust. 2.

Artykuł 42

Uzgodnienia administracyjne

1. Państwa członkowskie mogą, na zasadzie dwustronnej, dokonać uzgodnień administracyjnych dotyczących praktycznych metod wykonania niniejszego rozporządzenia, w celu ułatwienia jego stosowania i zwiększenia jego skuteczności. Takie uzgodnienia mogą dotyczyć:
 - a) wymiany oficerów łącznikowych;
 - b) uproszczenia procedur i skrócenia terminów odnoszących się do przekazywania i rozpatrywania wniosków o przejęcie lub powiadomień o wtórnym przejęciu osób ubiegających się o ochronę międzynarodową;
 - c) wkładów solidarnościowych wpłaconych zgodnie z częścią IV rozdział I–III.
2. Państwa członkowskie mogą również utrzymać w mocy uzgodnienia administracyjne zawarte na podstawie rozporządzenia (WE) nr 343/2003 i rozporządzenia (UE) nr 604/2013. Państwa członkowskie zmieniają te uzgodnienia – w zakresie, w jakim są one niezgodne z niniejszym rozporządzeniem – w taki sposób, by wyeliminować wszelkie niezgodności.
3. Przed dokonaniem lub zmianą uzgodnień, o których mowa w ust. 1 lit. b), zainteresowane państwa członkowskie konsultują się z Komisją co do ich zgodności z niniejszym rozporządzeniem.
4. Jeżeli Komisja uzna, że uzgodnienia, o których mowa w ust. 1 lit. b), są niezgodne z niniejszym rozporządzeniem, w rozsądnym terminie powiadamia o tym dane państwa członkowskie. Państwa członkowskie podejmują wszelkie właściwe działania, aby w rozsądnym terminie zmienić te uzgodnienia i wyeliminować wszelkie stwierdzone niezgodności.
5. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o wszelkich uzgodnieniach, o których mowa w ust. 1, a także o ich wypowiedzeniu lub zmianie.

Artykuł 43

Sieć podmiotów odpowiedzialnych

Agencja ds. Azylu ustanawia i ułatwia działania sieci właściwych organów, o których mowa w art. 41 ust. 1, w celu zacieśnienia praktycznej współpracy i poprawy wymiany informacji we wszelkich kwestiach związanych ze stosowaniem niniejszego rozporządzenia, w tym w zakresie opracowywania praktycznych narzędzi i wytycznych.

ROZDZIAŁ VII

POSTĘPOWANIE POJEDNAWCZE

Artykuł 44

Postępowanie pojednawcze

1. Aby ułatwić właściwe funkcjonowanie mechanizmów ustanowionych na podstawie niniejszego rozporządzenia i rozwiązać problemy związane z jego stosowaniem, w przypadku gdy co najmniej dwa państwa członkowskie napotykają trudności we współpracy na podstawie niniejszego rozporządzenia lub w jego stosowaniu między sobą, zainteresowane państwa członkowskie – na wniosek co najmniej jednego z nich – niezwłocznie przeprowadzają konsultacje w celu znalezienia odpowiednich rozwiązań w rozsądnym terminie, zgodnie z zasadą lojalnej współpracy.

W stosownych przypadkach informacje o napotkanych trudnościach i znalezionym rozwiązaniu mogą zostać przekazane Komisji i pozostałym państwom członkowskim w ramach komitetu, o którym mowa w art. 67.

2. Jeżeli nie znaleziono rozwiązania na podstawie ust. 1 lub gdy trudności nadal występują, jedno lub więcej zainteresowanych państw członkowskich może zwrócić się do Komisji o przeprowadzenie konsultacji z zainteresowanymi państwami członkowskimi w celu znalezienia właściwych rozwiązań. Komisja niezwłocznie przeprowadza takie konsultacje. Zainteresowane państwa członkowskie aktywnie uczestniczą w konsultacjach oraz, podobnie jak Komisja, podejmują wszelkie odpowiednie działania, aby bezzwłocznie rozstrzygnąć daną kwestię. Komisja może przyjąć zalecenia skierowane do zainteresowanych państw członkowskich ze wskazaniem środków, które należy wprowadzić, oraz odpowiednich terminów.

W stosownych przypadkach informacje o napotkanych trudnościach, wydanych zaleceniach i znalezionych rozwiązaniach mogą zostać przekazane pozostałym państwom członkowskim w ramach komitetu, o którym mowa w art. 67.

3. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla uprawnień Komisji do nadzorowania stosowania prawa Unii na podstawie art. 258 i 260 Traktatu. Pozostaje to bez uszczerbku dla możliwości przedłożenia sporu przez zainteresowane państwa członkowskie Trybunałowi Sprawiedliwości zgodnie z art. 273 Traktatu lub wniesienia do niego sprawy zgodnie z art. 259 Traktatu.

CZEŚĆ IV

SOLIDARNOŚĆ

ROZDZIAŁ I

MECHANIZMY SOLIDARNOŚCI

Artykuł 45

Wkłady solidarnościowe

1. Wkłady solidarnościowe na rzecz państwa członkowskiego znajdującego się pod presją migracyjną lub będącego państwem sprowadzenia na ląd w następstwie operacji poszukiwawczo-ratowniczych mogą mieć następującą formę:
 - a) relokacja osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, które nie podlegają procedurze granicznej mającej na celu rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej ustanowionej w art. 41 rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie w sprawie procedury azylowej*];
 - b) sponsorowanie powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich;
 - c) relokacja osób korzystających z ochrony międzynarodowej, którym przyznano ochronę międzynarodową mniej niż trzy lata przed przyjęciem aktu wykonawczego, zgodnie z art. 53 ust. 1;
 - d) środki służące budowaniu zdolności w dziedzinie azylu, przyjmowania, powrotów, wsparcia i środków operacyjnych mających na celu reagowanie na trendy migracyjne wpływające na państwo członkowskie będące beneficjentem poprzez współpracę z państwami trzecimi.
2. Takie wkłady, zgodnie z art. 56, mogą również obejmować:
 - a) relokację osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, które podlegają procedurze granicznej zgodnie z art. 41 rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie w sprawie procedury azylowej*];
 - b) relokację nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich.

Artykuł 46

Forum solidarności

W skład forum solidarności wchodzi wszystkie państwa członkowskie. Komisja zwołuje forum solidarności i przewodniczy mu, aby zapewnić sprawne wykonywanie niniejszej części.

Solidarność w przypadku sprowadzenia na ląd w następstwie operacji poszukiwawczo-ratowniczych

1. Niniejszy artykuł oraz art. 48 i 49 mają zastosowanie do operacji poszukiwawczo-ratowniczych, które są źródłem powtarzających się przyjazdów obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców na terytorium państw członkowskich oraz do osób wymagających szczególnego traktowania, jak określono w art. 49 ust. 4.
2. Jeżeli w sprawozdaniu z zarządzania migracją, o którym mowa w art. 6 ust. 4, wskazano, że co najmniej jedno państwo członkowskie doświadcza sytuacji, o których mowa w ust. 1, w sprawozdaniu tym określa się również całkowitą liczbę osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, o których mowa w art. 45 ust. 1 lit. a), które musiałyby zostać relokowane, aby pomóc tym państwom członkowskim. W sprawozdaniu określa się również wszelkie środki służące budowaniu zdolności, o których mowa w art. 45 ust. 1 lit. d), które są niezbędne, aby pomóc tym państwom członkowskim.
3. W ciągu dwóch tygodni od przyjęcia sprawozdania z zarządzania migracją Komisja wzywa wszystkie pozostałe państwa członkowskie, w przypadku których nie oczekuje się, że na ich terytorium będą miały miejsce przyjazdy, o czym mowa w ust. 1, do wniesienia wkładów solidarnościowych, o których mowa w ust. 2. W swoim wniosku Komisja wskazuje całkowitą liczbę osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, które mają zostać relokowane przez każde państwo członkowskie w ramach wkładu solidarnościowego, o którym mowa w art. 45 ust. 1 lit. a), przy czym wartości te oblicza się zgodnie z kluczem podziału określonym w art. 54. Klucz podziału uwzględnia udział państw członkowskich będących beneficjentami.
4. W ciągu miesiąca od przyjęcia sprawozdania z zarządzania migracją państwa członkowskie powiadamiają Komisję o wkładzie, jaki zamierzają wnieść, wypełniając w tym celu plan reagowania solidarnościowego w zakresie działań poszukiwawczo-ratowniczych określony w załączniku I. Państwa członkowskie wskazują, czy planują wnieść wkład w formie:
 - a) relokacji, zgodnie z art. 45 ust. 1 lit. a); czy
 - b) środków zgodnych z art. 45 ust. 1 lit. d), określonych w sprawozdaniu z zarządzania migracją; czy
 - c) relokacji, zgodnie z art. 45 ust. 1 lit. a), osób wymagających szczególnego traktowania na podstawie art. 49 ust. 4.
5. Jeżeli Komisja uzna, że wkłady solidarnościowe wskazane przez wszystkie państwa członkowskie zgodnie z ust. 4 są zdecydowanie mniejsze niż całkowite wkłady solidarnościowe określone w sprawozdaniu z zarządzania migracją, Komisja zwołuje Forum Solidarności. Komisja wzywa państwa członkowskie do dostosowania liczby wkładów, a w stosownych przypadkach także ich rodzaju. Państwa członkowskie, które dostosują swoje wkłady, podczas forum solidarności składają zmienione plany reagowania solidarnościowego w zakresie działań poszukiwawczo-ratowniczych.

Akty wykonawcze Komisji dotyczące operacji poszukiwawczo-ratowniczych

1. W ciągu dwóch tygodni od złożenia planów reagowania solidarnościowego w zakresie działań poszukiwawczo-ratowniczych, o których mowa w art. 47 ust. 4, lub w ciągu dwóch tygodni od zakończenia forum solidarności, o którym mowa w art. 47 ust. 5, oraz jeżeli całkowity wkład solidarnościowy wskazany w planach wszystkich państw członkowskich odpowiada całkowitemu wkładowi solidarnościowemu określone w sprawozdaniu z zarządzania migracją lub jest uważany przez Komisję za wystarczająco do niego zbliżony, Komisja przyjmuje akt wykonawczy określający środki solidarnościowe wskazane przez państwa członkowskie na podstawie art. 47 ust. 4 lub art. 47 ust. 5. Takie środki stanowią pulę solidarnościową dla każdego państwa członkowskiego, które w perspektywie krótkoterminowej będzie prawdopodobnie miało do czynienia z sytuacjami spowodowanymi na ląd.

W przypadku gdy Agencja ds. Azylu powiadomi Komisję i państwa członkowskie, że 80 % puli solidarnościowej, o której mowa w akapicie pierwszym, wykorzystano na rzecz jednego lub kilku państw członkowskich będących beneficjentami, Komisja zwołuje forum solidarności, aby poinformować państwa członkowskie o sytuacji i zwrócić się do nich o zwiększenie wkładów. Po zakończeniu forum solidarności, jeżeli państwa członkowskie wyraziły gotowość do zwiększenia wkładów, Komisja zmienia akt wykonawczy ustanawiający pulę solidarnościową, o której mowa w akapicie pierwszym, w odniesieniu do danego państwa członkowskiego będącego beneficjentem, aby zwiększyć wkłady wskazane przez te państwa członkowskie.

2. Jeżeli całkowita liczba lub rodzaj wkładów solidarnościowych wskazanych przez państwa członkowskie na podstawie art. 47 ust. 5 nadal zdecydowanie odbiegają od całkowitego wkładu solidarnościowego określonego w sprawozdaniu z zarządzania migracją, co prowadzi do sytuacji, w której w ramach puli solidarnościowej nie można zapewnić przewidywalnej podstawy do udzielania stałego wsparcia państwom członkowskim, o których mowa w art. 47 ust. 2, w ciągu dwóch tygodni od zakończenia forum solidarności Komisja przyjmuje akt wykonawczy ustanawiający pulę solidarnościową dla każdego państwa członkowskiego, które w perspektywie krótkoterminowej będzie miało do czynienia z przypadkami spowodowanymi na ląd. W tym akcie wykonawczym określa się:

- a) całkowitą liczbę obywateli państw trzecich objętych relokacją w celu zapewnienia wkładu na potrzeby państw członkowskich, o których mowa w art. 47 ust. 2, określonych w sprawozdaniu z zarządzania migracją;
- b) liczbę i udział, o których mowa w lit. a), w odniesieniu do każdego państwa członkowskiego, w tym w odniesieniu do państw członkowskich będących beneficjentami, obliczone zgodnie z kluczem podziału określonym w art. 54;
- c) środki wskazane przez państwa członkowskie, zgodnie z art. 45 ust. 1 lit. d).

Jeżeli państwa członkowskie wskazały środki określone w art. 45 ust. 1 lit. d), środki te są proporcjonalne do wkładu, jaki państwa członkowskie wniosłyby w postaci relokacji, o których mowa w art. 45 ust. 1 lit. a), w wyniku zastosowania klucza podziału określonego w art. 54. Określa się je w akcie wykonawczym, z wyjątkiem przypadków, w których wskazania państw członkowskich doprowadziłyby do niedoboru przekraczającego 30 % całkowitej liczby relokacji określonych

w sprawozdaniu z zarządzania migracją. W takich przypadkach wkłady określone w akcie wykonawczym dostosowuje się w taki sposób, aby państwa członkowskie wskazujące takie środki były zobowiązane do pokrycia 50 % swojego udziału obliczonego zgodnie z kluczem podziału określonym w art. 54 poprzez sponsorowanie relokacji lub powrotów, o którym mowa w art. 45 ust. 1 lit. b), lub poprzez połączenie obu tych form. Państwa członkowskie, których to dotyczy, niezwłocznie wskazują Komisji, w jaki sposób zamierzają pokryć swój udział w tym zakresie. Komisja dostosowuje wkłady określone w akcie wykonawczym pod względem relokacji, sponsorowania powrotów i środków, o których mowa w art. 45 ust. 1 lit. d), w przypadku tych państw członkowskich.

Jeżeli co najmniej jedno państwo członkowskie nie złożyło planu reagowania solidarnościowego w zakresie działań poszukiwawczo-ratowniczych, w terminie określonym w art. 47 ust. 4 i art. 47 ust. 5, Komisja określa wysokość i rodzaj wkładu, jaki mają wnieść te państwa członkowskie.

W przypadku gdy Agencja ds. Azylu powiadomi Komisję i państwa członkowskie, że 80 % puli solidarnościowej, o której mowa w akapicie pierwszym, wykorzystano na rzecz jednego lub kilku państw członkowskich będących beneficjentami, Komisja zwołuje forum solidarności, aby poinformować państwa członkowskie o sytuacji i dodatkowych potrzebach tych państw członkowskich. Po zakończeniu forum solidarności Komisja przyjmuje zmianę aktu wykonawczego ustanawiającego pulę solidarnościową, o której mowa w akapicie pierwszym, w odniesieniu do danego państwa członkowskiego będącego beneficjentem, aby zwiększyć całkowitą liczbę obywateli państw trzecich objętych środkami solidarnościowymi, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a), maksymalnie o 50 %. Udziały poszczególnych państw członkowskich, o których mowa w akapicie pierwszym lit. b) należy odpowiednio zmienić. W przypadku gdy stosuje się przepisy akapitu drugiego, a państwa członkowskie wskazały, że wnoszą wkład poprzez sponsorowanie powrotów, udział tych środków zwiększa się o 50 %. Środki, o których mowa w art. 45 ust. 1 lit. d), również zwiększa się o udział, który jest proporcjonalny do zwiększenia o 50 % udziału takiego państwa członkowskiego, obliczonego zgodnie z kluczem podziału określonym w art. 54.

3. Akty wykonawcze, o których mowa w ust. 1 i 2, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 67 ust. 2.

Artykuł 49

Pula solidarnościowa na operacje poszukiwawczo-ratownicze

1. W ciągu dwóch tygodni od przyjęcia aktu wykonawczego, o którym mowa w art. 48 ust. 1 lub art. 48 ust. 2, państwo członkowskie, o którym mowa w art. 47 ust. 2, powiadamia Komisję o swoim wniosku o wsparcie solidarnościowe. W następstwie tego wniosku Komisja korzysta z puli solidarnościowej i koordynuje wdrażanie środków solidarnościowych w odniesieniu do każdego sprowadzenia na ląd lub grupy takich operacji odbywających się w okresie dwóch tygodni.
2. Agencja ds. Azylu i Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej koordynowane przez Komisję sporządzają wykaz osób kwalifikujących się do relokacji i do sponsorowania powrotów. W wykazie wskazuje się podział tych osób między wnoszące wkład państwa członkowskie, biorąc pod uwagę całkowitą liczbę osób, które mają zostać relokowane lub podlegać sponsorowaniu powrotów przez

każde z państw członkowskich wnoszących wkład, obywatelstwo tych osób oraz istnienie znaczących powiązań między nimi a państwem członkowskim relokacji lub sponsorowania powrotu. Priorytetowo traktowana jest relokacja osób wymagających szczególnego traktowania. Agencja ds. Azylu i Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej wspierają Komisję w monitorowaniu wykorzystania puli solidarnościowej.

3. Jeżeli Komisja przyjęła sprawozdanie, w którym stwierdzono, że państwo członkowskie, o którym mowa w art. 47 ust. 2, znajduje się pod presją migracyjną zgodnie z art. 51 ust. 3, pozostałe wkłady solidarnościowe z puli solidarnościowej ustanowionej na mocy art. 48 ust. 1 lub art. 48 ust. 2 mogą zostać wykorzystane do celów natychmiastowego złagodzenia presji migracyjnej na wspomniane państwo członkowskie. W takich przypadkach zastosowanie mają przepisy ust. 2.

Ustęp ten nie ma zastosowania w przypadku przyjęcia aktu wykonawczego przewidzianego w art. 53. Z chwilą przyjęcia tego aktu wykonawczego przestaje się korzystać z wykazu osób kwalifikujących się do relokacji i do sponsorowania powrotów, jak przewidziano w ust. 2.

W przypadku gdy pula solidarnościowa, o której mowa w akapicie pierwszym, nie jest wystarczająca, aby natychmiast złagodzić skutki trudności, z jakimi boryka się państwo członkowskie, o którym mowa w art. 47 ust. 2, można wykorzystać wkłady solidarnościowe z puli solidarnościowej pozostałych państw członkowskich ustanowionej na podstawie art. 48 ust. 1 lub art. 48 ust. 2, o ile nie zagraża to funkcjonowaniu puli przeznaczonej dla tych państw członkowskich.

4. Jeżeli w sprawozdaniu z zarządzania migracją określono, że państwo członkowskie, o którym mowa w art. 47 ust. 2, ma niedostateczne zdolności w zakresie przyjmowania obecnych na jego terytorium osób ubiegających się o ochronę międzynarodową i wymagających szczególnego traktowania, niezależnie od sposobu, w jaki przekroczyły one granice zewnętrzne, pulę solidarnościową ustanowioną na mocy art. 48 ust. 1 lub art. 48 ust. 2 można również wykorzystać do celów związanych z relokacją osób wymagających szczególnego traktowania. W takich przypadkach zastosowanie mają przepisy ust. 2.
5. Komisja wspiera i ułatwia procedury prowadzące do relokacji osób ubiegających się o ochronę międzynarodową oraz realizacji sponsorowania powrotów, zwracając szczególną uwagę na małoletnich bez opieki. Komisja koordynuje aspekty operacyjne relokacji i sponsorowania powrotów, w tym z pomocą ekspertów lub zespołów ekspertów oddelegowanych przez Agencję ds. Azylu lub Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej.

Artykuł 50

Ocena presji migracyjnej

1. Komisja ocenia sytuację migracyjną w państwie członkowskim, jeżeli:
 - a) dane państwo członkowskie poinformowało Komisję, że uważa, iż znajduje się pod presją migracyjną;
 - b) na podstawie dostępnych informacji uznała, że państwo członkowskie może znajdować się pod presją migracyjną.

2. Agencja ds. Azylu i Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej wspierają Komisję w opracowaniu oceny presji migracyjnej. Komisja niezwłocznie informuje Parlament Europejski, Radę i państwa członkowskie o rozpoczęciu oceny.
3. Ocena presji migracyjnej obejmuje sytuację panującą w danym państwie członkowskim w ciągu poprzednich sześciu miesięcy w porównaniu z ogólną sytuacją w Unii i jest sporządzana w szczególności w oparciu o następujące informacje:
 - a) liczbę wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonych przez obywateli państw trzecich i obywatelstwo osób ubiegających się o ochronę międzynarodową;
 - b) liczbę obywateli państw trzecich, których wykryły organy państwa członkowskiego, a którzy nie spełniali lub przestali spełniać warunki wjazdu lub pobytu w tym państwie członkowskim, w tym osoby przekraczające okres dozwolonego pobytu w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2226⁵⁸;
 - c) liczbę decyzji nakazujących powrót zgodnych z dyrektywą 2008/115/WE;
 - d) liczbę obywateli państw trzecich, którzy opuścili terytorium państw członkowskich w następstwie decyzji nakazującej powrót zgodnej z dyrektywą 2008/115/WE;
 - e) liczbę obywateli państw trzecich przyjętych przez państwa członkowskie w ramach unijnych i krajowych programów przesiedleń [lub programów przyjmowania ze względów humanitarnych];
 - f) liczbę otrzymywanych i wysyłanych wniosków o przejęcie oraz powiadomień o wtórnym przejęciu zgodnie z art. 34 i 36;
 - g) liczbę przekazanych dokonanych zgodnie z art. 31;
 - h) liczbę osób zatrzymanych w związku z niedozwolonym przekraczaniem lądowej, morskiej lub powietrznej granicy zewnętrznej;
 - i) liczbę osób, którym odmówiono wjazdu, zgodnie z art. 14 rozporządzenia (UE) 2016/399;
 - j) liczbę i obywatelstwo obywateli państw trzecich sprowadzonych na ląd w następstwie operacji poszukiwawczo-ratowniczych, w tym liczbę wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej;
 - k) liczbę małoletnich bez opieki.
4. W ocenie presji migracyjnej uwzględnia się również następujące kwestie:
 - a) informacje przedstawione przez państwo członkowskie, w którym przeprowadza się ocenę zgodnie z ust. 1 lit. a);

⁵⁸

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2226 z dnia 30 listopada 2017 r. ustanawiające system wjazdu/wyjazdu (EES) w celu rejestrowania danych dotyczących wjazdu i wyjazdu obywateli państw trzecich przekraczających granice zewnętrzne państw członkowskich i danych dotyczących odmowy wjazdu w odniesieniu do takich obywateli oraz określające warunki dostępu do EES na potrzeby ochrony porządku publicznego i zmieniające konwencję wykonawczą do układu z Schengen i rozporządzenia (WE) nr 767/2008 i (UE) nr 1077/2011, Dz.U. L 327 z 9.12.2017, s. 20.

- b) poziom współpracy w zakresie migracji z państwami trzecimi pochodzenia i tranzytu, państwami pierwszego azylu i bezpiecznymi państwami trzecimi zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie w sprawie procedury azylowej*];
- c) sytuację geopolityczną w odpowiednich państwach trzecich, która może mieć wpływ na ruchy migracyjne;
- d) odpowiednie zalecenia ustanowione w art. 15 rozporządzenia Rady (UE) nr 1053/2013⁵⁹, art. 13, 14 i 22 rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*Agencja Unii Europejskiej ds. Azylu*] i art. 32 ust. 7 rozporządzenia (UE) 2019/1896;
- e) informacje zebrane zgodnie z zaleceniem Komisji z dnia XXX r. w sprawie unijnego mechanizmu na potrzeby zapewnienia gotowości i zarządzania kryzysem związanym z migracją (plan gotowości do reagowania w obszarze migracji i na wypadek kryzysu migracyjnego);
- f) sprawozdanie z zarządzania migracją, o którym mowa w art. 6 ust. 4;
- g) sprawozdania ze zintegrowanej orientacji i analizy sytuacyjnej (ISAA) sporządzone na podstawie decyzji wykonawczej Rady (UE) 2018/1993 w sprawie zintegrowanych uzgodnień UE dotyczących reagowania na szczeblu politycznym w sytuacjach kryzysowych pod warunkiem uruchomienia zintegrowanej reakcji na szczeblu politycznym w sytuacjach kryzysowych lub opublikowania sprawozdania z orientacji i analizy sytuacyjnej w zakresie migracji (MISAA) w ramach pierwszego etapu planu gotowości do reagowania w obszarze migracji i na wypadek kryzysu migracyjnego, gdy nie uruchomiono zintegrowanej reakcji na szczeblu politycznym w sytuacjach kryzysowych;
- h) informacje uzyskane w ramach procesu sprawozdawczości w zakresie liberalizacji reżimu wizowego i dialogu z państwami trzecimi;
- i) kwartalne biuletyny dotyczące migracji i inne sprawozdania Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej;
- j) wsparcie zapewnione państwu członkowskiemu będącemu beneficjentem przez agencje unijne.

Artykuł 51

Sprawozdanie na temat presji migracyjnej

1. Podczas oceny dokonywanej zgodnie z art. 50 ust. 1 Komisja konsultuje się z danym państwem członkowskim.

Komisja przekazuje Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat presji migracyjnej w ciągu jednego miesiąca od dnia, w którym Komisja poinformowała te instytucje, że przeprowadza ocenę zgodnie z art. 50 ust. 2.
2. W przedmiotowym sprawozdaniu Komisja określa, czy państwo członkowskie znajduje się pod presją migracyjną.

⁵⁹

Rozporządzenie Rady (UE) nr 1053/2013 z dnia 7 października 2013 r. w sprawie ustanowienia mechanizmu oceny i monitorowania w celu weryfikacji stosowania dorobku Schengen oraz uchylenia decyzji komitetu wykonawczego z dnia 16 września 1998 r. dotyczącej utworzenia Stałego Komitetu ds. Oceny i Wprowadzania w Życie Dorobku Schengen, Dz.U. L 295 z 6.11.2013, s. 27.

3. Jeżeli Komisja stwierdzi, że dane państwo członkowskie znajduje się pod presją migracyjną, w sprawozdaniu należy określić:
 - a) zdolności państwa członkowskiego znajdującego się pod presją migracyjną w zakresie zarządzania migracją, w szczególności zarządzania azylem i powrotami, a także jego ogólne potrzeby w zakresie zarządzania sprawami dotyczącymi azylu i powrotów;
 - b) środki, które są właściwe w odniesieniu do sytuacji i oczekiwanych ram czasowych ich wdrażania, obejmujące w stosownych przypadkach:
 - (i) środki, które powinno wprowadzić państwo członkowskie znajdujące się pod presją migracyjną w zakresie zarządzania migracją, dotyczące w szczególności azylu i powrotów;
 - (ii) środki, o których mowa w art. 45 ust. 1 lit. a), b) i c), które mają wprowadzić inne państwa członkowskie;
 - (iii) środki, o których mowa w art. 94 ust. 1 lit. d), które mają wprowadzić inne państwa członkowskie.
4. Jeżeli Komisja uważa, że ze względu na rozwój sytuacji w państwie członkowskim wymagana jest szybka reakcja, przedkłada swoje sprawozdanie najpóźniej w ciągu dwóch tygodni od dnia, w którym poinformowała Parlament Europejski, Radę i państwa członkowskie zgodnie z art. 50 ust. 2, że przeprowadza ocenę.

Artykuł 52

Plany reagowania solidarnościowego w sytuacjach presji migracyjnej

1. W przypadku gdy w sprawozdaniu, o którym mowa w art. 51, wskazano, że państwo członkowskie znajduje się pod presją migracyjną, pozostałe państwa członkowskie, które nie są beneficjentami, wnoszą wkład w postaci wkładów solidarnościowych, o których mowa w art. 45 ust. 1 lit. a), b) i c). Państwa członkowskie priorytetowo traktują relokację małoletnich bez opieki.
2. Jeżeli w sprawozdaniu, o którym mowa w art. 51, określono środki, o których mowa w jego ust. 3 lit. b) ppkt (iii), inne państwa członkowskie mogą wnieść wkład w postaci tych środków zamiast środków, o których mowa w art. 51 ust. 3 lit. b) ppkt (ii). Takie środki nie mogą doprowadzić do niedoboru przekraczającego 30 % całkowitych wkładów określonych w sprawozdaniu na temat presji migracyjnej, o którym mowa w art. 51 ust. 3 lit. b) ppkt (ii).
3. W ciągu dwóch tygodni od przyjęcia sprawozdania, o którym mowa w art. 51, państwa członkowskie przedstawiają Komisji plan reagowania solidarnościowego poprzez wypełnienie formularza znajdującego się w załączniku II. W planie reagowania solidarnościowego określa się rodzaj wkładu wybrany spośród wkładów określonych w art. 51 ust. 3 lit. b) ppkt (ii) lub, w stosownych przypadkach, środki określone w art. 51 ust. 3 lit. b) ppkt (iii), które państwa członkowskie proponują wprowadzić. Jeżeli państwa członkowskie proponują wniesienie więcej niż jednego rodzaju wkładu określonego w art. 51 ust. 3 lit. b) ppkt (ii), wskazują one udział każdego z nich.

Jeżeli plan reagowania solidarnościowego obejmuje sponsorowanie powrotów, państwa członkowskie wskazują obywatelstwo nielegalnie przebywających na

terytorium danego państwa członkowskiego obywateli państw trzecich, których powroty zamierzają sponsorować.

Jeżeli państwa członkowskie wskazują w planie reagowania solidarnościowego środki określone w art. 51 ust. 3 lit. b) ppkt (iii), wskazują również szczegółowe ustalenia i ramy czasowe dotyczące wprowadzania tych środków.

4. Jeżeli Komisja uzna, że wkłady solidarnościowe wskazane w planach reagowania solidarnościowego nie odpowiadają potrzebom ustalonym w sprawozdaniu na temat presji migracyjnej przewidzianym w art. 51, zwołuje forum solidarności. W takich przypadkach Komisja wzywa państwa członkowskie do dostosowania rodzaju wkładu określonego w ich planach reagowania solidarnościowego podczas forum solidarności poprzez przedłożenie zmienionych planów reagowania solidarnościowego.
5. Państwo członkowskie, które proponuje wkłady solidarnościowe określone w art. 51 ust. 3 lit. b) ppkt (ii), może zwrócić się o odliczenie 10 % ze swojego udziału obliczonego zgodnie z kluczem podziału określonym w art. 54, jeżeli zaznaczy w planach reagowania solidarnościowego, że w ciągu poprzednich pięciu lat rozpatrzyło dwa razy więcej wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej na jednego mieszkańca, niż wynosi średnia unijna.

Artykuł 53

Akty wykonawcze Komisji dotyczące solidarności w sytuacjach presji migracyjnej

1. W ciągu dwóch tygodni od przedłożenia planów reagowania solidarnościowego, o których mowa w art. 52 ust. 3, lub, jeżeli zwołano forum ds. solidarności zgodnie z art. 52 ust. 4, w ciągu dwóch tygodni od zakończenia forum Komisja przyjmuje akt wykonawczy określający wkłady solidarnościowe na rzecz państwa członkowskiego znajdującego się pod presją migracyjną, które mają wnieść pozostałe państwa członkowskie, oraz ramy czasowe ich wykonania.
2. Rodzaje wkładów określone w akcie wykonawczym to wkłady, które państwa członkowskie wskazały w swoich planach reagowania solidarnościowego. W odniesieniu do państw członkowskich, które nie przedłożyły planu reagowania solidarnościowego, Komisja określa rodzaj wkładu, jaki mają one wnieść, uwzględniając potrzeby określone w sprawozdaniu na temat presji migracyjnej.

W przypadku gdy rodzaj wkładu wskazany przez państwa członkowskie w ich planach reagowania solidarnościowego to wkład, o którym mowa w art. 45 ust. 1 lit. d), Komisja ocenia, czy zaproponowane środki są proporcjonalne do wkładu, który dane państwo członkowskie musiałoby wnieść w postaci środków, o których mowa w art. 45 ust. 1 lit. a), b) lub c), w wyniku zastosowania klucza podziału określonego w art. 54.

Jeżeli zaproponowane środki nie są proporcjonalne do wkładu, który państwo członkowskie wnoszące wkład musiałoby wnieść w postaci środków, o których mowa w art. 45 ust. 1 lit. a), b) lub c), Komisja określa w akcie wykonawczym proponowane środki i dostosowuje ich poziom.

W przypadku gdy proponowane środki doprowadziłyby do niedoboru przekraczającego 30 % całkowitej liczby środków solidarnościowych określonych w sprawozdaniu na temat presji migracyjnej zgodnie z art. 51 ust. 3 lit. b) ppkt (ii), wkłady określone w akcie wykonawczym dostosowuje się w taki sposób, aby

państwa członkowskie wskazujące takie środki były zobowiązane do pokrycia 50 % swojego udziału obliczonego zgodnie z kluczem podziału określonym w art. 54 poprzez środki określone w art. 51 ust. 3 lit. b) ppkt (ii). Komisja dostosowuje odpowiednio środki, o których mowa w art. 51 ust. 3 lit. b) ppkt (iii), wskazane przez te państwa członkowskie.

3. W akcie wykonawczym określa się:

- a) całkowitą liczbę osób, które mają zostać relokowane z wnioskującego państwa członkowskiego, zgodnie z art. 45 ust. 1 lit. a) lub c), z uwzględnieniem zdolności i potrzeb wnioskującego państwa członkowskiego w zakresie azylu określonych w sprawozdaniu, o którym mowa w art. 51 ust. 3 lit. b) ppkt (ii);
- b) całkowitą liczbę osób, które mają zostać objęte sponsorowaniem powrotów z wnioskującego państwa członkowskiego, zgodnie z art. 45 ust. 1 lit. b) z uwzględnieniem zdolności i potrzeb wnioskujących państw członkowskich w zakresie powrotów określonych w sprawozdaniu, o którym mowa w art. 51 ust. 3 lit. b) ppkt (ii);
- c) podział osób, które mają być relokowane, lub osób, które mają zostać objęte sponsorowaniem powrotów, między państwa członkowskie, w tym państwo członkowskie będące beneficjentem, na podstawie klucza podziału określonego w art. 54;
- d) środki wskazane przez państwa członkowskie zgodnie z ust. 2 akapit drugi, trzeci i czwarty.

Podział, o którym mowa w ust. 3 lit. c), dostosowuje się w przypadku, gdy państwo członkowskie składające wniosek zgodnie z art. 52 ust. 5 wykaże w swoim planie reagowania solidarnościowego, że w ciągu poprzednich pięciu lat odpowiadało za dwa razy więcej wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej na jednego mieszkańca, niż wynosi średnia unijna. W takich przypadkach państwo członkowskie otrzymuje odliczenie w wysokości 10 % swojego udziału obliczonego zgodnie z kluczem podziału określonym w art. 54. Odliczenie to rozdziela się proporcjonalnie między państwa członkowskie wnoszące wkłady, o których mowa w art. 45 ust. 1 lit. a), b) i c).

4. W przypadku gdy wkłady wniesiono w odpowiedzi na wniosek państwa członkowskiego o wsparcie solidarnościowe ze strony innych państw członkowskich w celu udzielenia mu pomocy w rozwiązaniu kwestii migracyjnej na jego terytorium, aby zapobiec presji migracyjnej w rozumieniu art. 56 ust. 1 w ciągu poprzedniego roku, oraz gdy odpowiadają one rodzajowi środków przewidzianych w akcie wykonawczym, Komisja odlicza te wkłady od odpowiednich wkładów określonych w akcie wykonawczym.
5. W przypadku należycie uzasadnionej szczególnie pilnej potrzeby spowodowanej presją migracyjną występującą w państwie członkowskim będącym beneficjentem Komisja przyjmuje akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie zgodnie z trybem pilnym, o którym mowa w art. 67 ust. 3.

Akty te pozostają w mocy przez okres nieprzekraczający 1 roku.

6. Komisja składa sprawozdanie z wdrażania aktu wykonawczego jeden miesiąc po tym, jak przestaje on mieć zastosowanie. Sprawozdanie zawiera analizę skuteczności zastosowanych środków.

Artykuł 54

Klucz podziału

Udział wkładów solidarnościowych, o których mowa w art. 45 ust. 1 lit. a), b) i c) i które każde państwo członkowskie ma wnieść zgodnie z art. 48 i 53, oblicza się zgodnie ze wzorem określonym w załączniku III i na podstawie następujących kryteriów dla każdego państwa członkowskiego, zgodnie z najnowszymi dostępnymi danymi Eurostatu:

- a) liczby ludności (50 % współczynnika ważenia);
- b) PKB ogółem (50 % współczynnika ważenia).

Artykuł 55

Sponsorowanie powrotów

1. Państwo członkowskie może zobowiązać się do wspierania danego państwa członkowskiego w zakresie powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich poprzez sponsorowanie powrotów, w ramach którego państwo to w ścisłej współpracy z państwem członkowskim będącym beneficjentem stosuje środki w celu przeprowadzenia powrotu tych obywateli państw trzecich z terytorium państwa członkowskiego będącego beneficjentem.
2. W przypadku gdy państwo członkowskie zobowiązuje się do zapewnienia sponsorowania powrotów, a nielegalnie przebywający obywatele państw trzecich, którzy podlegają decyzji nakazującej powrót wydanej przez państwo członkowskie będące beneficjentem, nie wracają lub nie zostają wydaleny w ciągu 8 miesięcy, państwo członkowskie zapewniające sponsorowanie powrotów przenosi dane osoby na własne terytorium zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 57 i 58. Okres ten rozpoczyna się z chwilą przyjęcia aktu wykonawczego, o którym mowa w art. 53 ust. 1 lub, w stosownych przypadkach, w art. 49 ust. 2.
3. W przypadku gdy państwo członkowskie zobowiązuje się do zapewnienia sponsorowania powrotów w odniesieniu do obywateli państw trzecich, którzy nie podlegają jeszcze decyzji nakazującej powrót w państwie członkowskim będącym beneficjentem, okres, o którym mowa w ust. 2, rozpoczyna się od jednej z następujących dat:
 - a) daty wydania przez państwo członkowskie będące beneficjentem decyzji nakazującej powrót; lub
 - b) jeżeli decyzję nakazującą powrót wydaje się jako część decyzji o odrzuceniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej lub jeżeli decyzja nakazująca powrót jest wydawana w ramach odrębnego aktu w tym samym czasie i łącznie z decyzją o odrzuceniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej zgodnie z art. 35a rozporządzenia (UE) XXX/XXX[*rozporządzenie w sprawie procedury azylowej*] – dnia, w którym osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową lub obywatel państwa trzeciego nie ma już prawa do pozostania i nie może już przebywać w danym państwie członkowskim.
4. Środki, o których mowa w ust. 1, obejmują co najmniej jedno z następujących działań prowadzonych przez sponsorujące państwo członkowskie:
 - a) zapewnienie doradztwa w zakresie powrotu i reintegracji nielegalnie przebywającym obywatelom państw trzecich;

- b) wykorzystanie krajowego programu i zasobów, aby zapewnić nielegalnie przebywającym obywatelom państw trzecich, którzy chcą dobrowolnie wyjechać, wsparcie logistyczne, finansowe i innego rodzaju wsparcie materialne lub rzeczowe, w tym reintegrację;
- c) prowadzenie lub wspieranie dialogu merytorycznego i wymiany informacji z władzami państw trzecich w celu ułatwienia readmisji;
- d) kontaktowanie się z właściwymi organami państw trzecich w celu zweryfikowania tożsamości obywateli państw trzecich i uzyskania ważnego dokumentu podróży;
- e) organizowanie – w imieniu państwa członkowskiego będącego beneficjentem – praktycznych ustaleń dotyczących nakazywania powrotów, takich jak loty czarterowe lub regularne bądź inne środki transportu do państwa trzeciego będącego państwem powrotu.

Środki te nie mają wpływu na obowiązki i zakres odpowiedzialności państwa członkowskiego będącego beneficjentem określone w dyrektywie 2008/115/WE.

Artykuł 56

Inne wkłady solidarnościowe

1. W przypadku gdy dane państwo członkowskie wnioskuje o wsparcie solidarnościowe ze strony innych państw członkowskich, tak aby mogło poradzić sobie z sytuacją migracyjną na swoim terytorium i zapobiec presji migracyjnej, powiadamia Komisję o tym wniosku.
2. Każde państwo członkowskie może w dowolnej chwili w odpowiedzi na wniosek o wsparcie solidarnościowe ze strony państwa członkowskiego lub z własnej inicjatywy, w tym w porozumieniu z innym państwem członkowskim, wnieść wkład za pomocą środków, o których mowa w art. 45, na rzecz danego państwa członkowskiego i za jego zgodą. Wkłady, o których mowa w art. 45 ust. 1 lit. d), są zgodne z celami rozporządzenia (UE) XXX/XXX [Fundusz Azylu i Migracji].
3. Państwa członkowskie, które wniosły lub planują wnieść wkład solidarnościowy w odpowiedzi na wniosek o wsparcie solidarnościowe ze strony innego państwa członkowskiego lub z własnej inicjatywy, powiadamiają o tym Komisję, wypełniając formularz planu wsparcia solidarnościowego przedstawiony w załączniku IV. Plan wsparcia solidarnościowego zawiera, w stosownych przypadkach, możliwe do zweryfikowania informacje, w tym dotyczące zakresu i charakteru środków oraz ich wdrażania.

ROZDZIAŁ II

WYMOGI PROCEDURALNE

Artykuł 57

Procedura poprzedzająca relokację

1. Procedura przedstawiona w niniejszym artykule ma zastosowanie do:

- a) osób, o których mowa w art. 45 ust. 1 lit. a) i lit. c) oraz w art. 45 ust. 2 lit. a);
 - b) osób, o których mowa w art. 45 ust. 1 lit. b), jeżeli upłynął okres, o którym mowa w art. 55 ust. 2 oraz w art. 45 ust. 2 lit. b).
2. Przed zastosowaniem procedury przewidzianej w niniejszym artykule państwo członkowskie będące beneficjentem upewnia się, że nie istnieją uzasadnione podstawy do uznania danej osoby za zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego lub porządku publicznego danego państwa członkowskiego. Jeżeli istnieją uzasadnione podstawy do uznania osoby za zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego lub porządku publicznego, państwo członkowskie będące beneficjentem nie stosuje procedury określonej w niniejszym artykule i, w stosownych przypadkach, wyłącza osobę z wykazu, o którym mowa w art. 49 ust. 2.
3. W przypadku gdy ma zostać zastosowana relokacja, państwo członkowskie będące beneficjentem wskazuje osoby, które mogą zostać relokowane. Jeżeli zainteresowana osoba jest osobą ubiegającą się o ochronę międzynarodową lub osobą korzystającą z ochrony międzynarodowej, dane państwo członkowskie uwzględnia, w stosownych przypadkach, istnienie istotnych powiązań między zainteresowaną osobą a państwem członkowskim relokacji. W przypadku gdy zidentyfikowana osoba, która ma zostać relokowana, jest osobą korzystającą z ochrony międzynarodowej, osobę tę relokuje się dopiero po wyrażeniu przez nią na to pisemnej zgody.
- Jeśli relokacja ma być stosowana zgodnie z art. 49, państwo członkowskie będące beneficjentem korzysta z wykazu sporządzonego przez Agencję ds. Azylu i Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej, o którym mowa w art. 49 ust. 2.
- Akapit pierwszy nie ma zastosowania do osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, dla których państwo członkowskie będące beneficjentem może zostać określone jako odpowiedzialne państwo członkowskie zgodnie z kryteriami określonymi w art. 15–20 i art. 24, z wyjątkiem art. 15 ust. 5. Takie osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową nie kwalifikują się do poddania relokacji.
4. Po upływie okresu, o którym mowa w art. 55 ust. 2, państwo członkowskie będące beneficjentem niezwłocznie informuje sponsorujące państwo członkowskie, że procedura określona w ust. 5–10 ma zastosowanie w odniesieniu do danych nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich.
5. Państwo członkowskie będące beneficjentem jak najszybciej przekazuje państwu członkowskiemu relokacji odpowiednie informacje i dokumenty dotyczące osoby, o której mowa w ust. 2 i 3.
6. Państwo członkowskie relokacji analizuje informacje przedstawione przez państwo członkowskie będące beneficjentem zgodnie z ust. 5 i weryfikuje, czy nie istnieją uzasadnione podstawy do uznania danej osoby za zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego lub porządku publicznego państwa członkowskiego relokacji.
7. Jeżeli nie istnieją uzasadnione podstawy do uznania danej osoby za zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego lub porządku publicznego państwa członkowskiego relokacji, potwierdza ono w ciągu jednego tygodnia, że dokona relokacji takiej osoby.

Jeżeli w wyniku kontroli zostanie potwierdzone, że istnieją uzasadnione podstawy do uznania danej osoby za zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego lub porządku publicznego państwa członkowskiego relokacji, informuje ono państwo

członkowskie będące beneficjentem w ciągu jednego tygodnia o charakterze i podstawowych elementach ostrzeżenia otrzymanego z dowolnej właściwej bazy danych. W takich przypadkach nie dochodzi do relokacji danej osoby.

W wyjątkowych przypadkach, jeżeli można wykazać, że analiza informacji jest szczególnie skomplikowana lub że w tym czasie wymagane jest dokonanie kontroli dużej liczby przypadków, państwo członkowskie relokacji może udzielić odpowiedzi po upływie terminu jednego tygodnia, o którym mowa w akapicie pierwszym i drugim, jednak w każdym przypadku w ciągu dwóch tygodni. W takich sytuacjach państwo członkowskie relokacji powiadamia państwo członkowskie będące beneficjentem o swojej decyzji o odroczeniu udzielenia odpowiedzi w pierwotnie wnioskowanym terminie jednego tygodnia.

Brak podjęcia działań w terminie jednego tygodnia, o którym mowa w akapicie pierwszym i drugim, oraz w terminie dwóch tygodni, o którym mowa w akapicie trzecim tego ustępu, jest równoznaczny z potwierdzeniem otrzymania informacji i pociąga za sobą obowiązek relokacji danej osoby, w tym obowiązek poczynienia odpowiednich przygotowań do jej przybycia.

8. Państwo członkowskie będące beneficjentem podejmuje decyzję o przekazaniu najpóźniej w terminie jednego tygodnia od potwierdzenia przez państwo członkowskie relokacji. Powiadamia ono niezwłocznie zainteresowaną osobę na piśmie o decyzji o przekazaniu jej do tego państwa członkowskiego.
9. Przekazanie danej osoby z państwa członkowskiego będącego beneficjentem do państwa członkowskiego relokacji przeprowadza się zgodnie z prawem krajowym państwa członkowskiego będącego beneficjentem, po konsultacjach między zainteresowanymi państwami członkowskimi, tak szybko, jak to jest praktycznie możliwe, a najpóźniej w ciągu czterech tygodni od potwierdzenia przez państwo członkowskie relokacji lub od ostatecznej decyzji w sprawie odwołania się lub ponownego rozpoznania decyzji o przekazaniu, w przypadku gdy mają one skutek zawieszający, zgodnie art. 33 ust. 3.
10. Art. 32 ust. 3, 4 i 5, art. 33 i 34, art. 35 ust. 1 i 3, art. 36 ust. 2 i 3 oraz art. 37 i 39 stosuje się *odpowiednio* do przekazania w celu relokacji.
11. Komisja, w drodze aktów wykonawczych, określa jednolite warunki przygotowywania i przedstawiania informacji i dokumentów do celów relokacji. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 67 ust. 2.

Artykuł 58

Procedura następująca po relokacji

1. Państwo członkowskie relokacji powiadamia państwo członkowskie będące beneficjentem o bezpiecznym przybyciu zainteresowanej osoby lub o tym, że osoba ta nie zjawiła się w wyznaczonym terminie.
2. W przypadku gdy państwo członkowskie relokacji relokowało osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową, w odniesieniu do której nie ustalono jeszcze odpowiedzialnego państwa członkowskiego, takie państwo członkowskie stosuje procedury określone w części III, z wyjątkiem przepisów art. 8 ust. 2, art. 9 ust. 1 i 2, art. 15 ust. 5 oraz art. 21 ust. 1 i 2.

W przypadku gdy nie można wyznaczyć odpowiedzialnego państwa członkowskiego na podstawie przepisów akapitu pierwszego, za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej odpowiada państwo członkowskie relokacji.

Państwo członkowskie relokacji wskazuje swoją odpowiedzialność w systemie Eurodac na podstawie art. 11 ust. 1 rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie Eurodac*].

3. W przypadku gdy państwo członkowskie relokacji relokowało osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową, w odniesieniu do której państwo członkowskie będące beneficjentem uznano wcześniej za odpowiedzialne na innej podstawie niż kryteria, o których mowa w art. 57 ust. 3 akapit trzeci, odpowiedzialność za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej przenosi się na państwo członkowskie relokacji.

Państwo członkowskie relokacji wskazuje swoją odpowiedzialność w systemie Eurodac na podstawie art. 11 ust. 3 rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie Eurodac*].

4. Jeśli państwo członkowskie relokacji relokowało osobę korzystającą z ochrony międzynarodowej, państwo członkowskie relokacji automatycznie przyznaje jej status ochrony międzynarodowej w poszanowaniu odpowiedniego statusu przyznanego przez państwo członkowskie będące beneficjentem.
5. W przypadku gdy państwo członkowskie relokacji relokowało obywatela państwa trzeciego, który nielegalnie przebywa na jego terytorium, zastosowanie mają przepisy dyrektywy 2008/115/WE.

Artykuł 59

Inne zobowiązania

Państwa członkowskie będące beneficjentami i państwa członkowskie wnoszące wkład informują Komisję o wdrażaniu środków solidarnościowych stosowanych na poziomie dwustronnym, w tym środków współpracy z państwem trzecim.

Artykuł 60

Koordinacja operacyjna

Na wniosek Komisja koordynuje aspekty operacyjne środków udostępnianych przez państwa członkowskie wnoszące wkład, w tym wszelką pomoc ze strony ekspertów lub zespołów oddelegowanych przez Agencję ds. Azylu lub Europejską Agencję ds. Straży Granicznej i Przybrzeżnej.

ROZDZIAŁ III

WSPARCIE FINANSOWE ZAPEWNIONE PRZEZ UNIE

Artykuł 61

Wsparcie finansowe

Wsparcie finansowe po relokacji zgodnie z częścią IV rozdział I i II wdraża się zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*Fundusz Azylu i Migracji*].

CZĘŚĆ V

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 62

Bezpieczeństwo i ochrona danych

1. Państwa członkowskie wprowadzają odpowiednie środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa przekazywanych danych osobowych przetwarzanych na mocy niniejszego rozporządzenia, a zwłaszcza w celu zapobieżenia niezgodnemu z prawem lub niedozwolonemu dostępowi do przetwarzanych danych, ich ujawnieniu, zmianie lub utracie.
2. Właściwy organ lub organy nadzoru każdego państwa członkowskiego monitorują zgodność z prawem przetwarzania danych osobowych przez organy danego państwa członkowskiego, o których mowa w art. 41.
3. Przetwarzanie danych osobowych przez Agencję ds. Azylu podlega przepisom rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*Agencja Unii Europejskiej ds. Azylu*], w szczególności w odniesieniu do monitorowania przez Europejskiego Inspektora Ochrony Danych.

Artykuł 63

Poufność

Państwa członkowskie zapewniają, aby organy, o których mowa w art. 41, były związane przepisami prawa krajowego dotyczącymi poufności w odniesieniu do wszelkich informacji otrzymanych przez nie w ramach ich pracy.

Artykuł 64

Kary

Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące kar, w tym kar administracyjnych lub sankcji karnych, zgodnie z prawem krajowym, mających zastosowanie do przypadków naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia, oraz wprowadzają wszelkie niezbędne środki, aby zapewnić wdrożenie tych przepisów. Przewidziane prawem kary muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Artykuł 65

Obliczanie terminów

Każdy okres przewidziany w niniejszym rozporządzeniu oblicza się w sposób następujący:

- a) w przypadku gdy początkiem okresu oznaczonego w dniach, tygodniach lub miesiącach jest pewne zdarzenie lub czynność nie uwzględnia się przy obliczaniu danego okresu dnia, w którym to zdarzenie lub czynność nastąpiły;
- b) okres oznaczony w tygodniach lub miesiącach kończy się z upływem tego dnia ostatniego tygodnia lub miesiąca, który dniem tygodnia lub datą odpowiada dniowi, w którym miało miejsce zdarzenie lub czynność, od którego okres ten ma być obliczany. Jeżeli w okresie oznaczonym w miesiącach dzień, w którym okres ten powinien upłynąć, w ostatnim miesiącu nie występuje, okres ten kończy się ostatniego dnia tego miesiąca;
- c) terminy obejmują soboty, niedziele oraz dni ustawowo wolne od pracy w każdym zainteresowanym państwie członkowskim.

Artykuł 66

Zakres terytorialny

W zakresie dotyczącym Republiki Francuskiej niniejsze rozporządzenie stosuje się wyłącznie do jej europejskiego terytorium.

Artykuł 67

Komitet

1. Komisję wspiera komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
W przypadku gdy komitet nie przedstawi opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i zastosowanie ma art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 8 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 68

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych powierza się Komisji na warunkach określonych w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 15 ust. 6 i art. 24 ust. 3, powierza się Komisji na okres 5 lat od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem tego pięcioletniego okresu. Przekazanie uprawnień jest automatycznie przedłużane na okresy tej samej

długości, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

3. Parlament Europejski lub Rada mogą w każdej chwili odwołać przekazanie uprawnień, o których mowa w art. 15 ust. 6 i art. 24 ust. 3. Decyzja o odwołaniu kładzie kres przekazaniu określonych w niej uprawnień. Decyzja ta staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w niej późniejszym terminie. Nie ma ona wpływu na ważność aktów delegowanych już obowiązujących.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja powiadamia o tym równocześnie Parlament Europejski i Radę.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 15 ust. 6 i art. 24 ust. 3 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 69

Monitorowanie i ocena

W terminie do [18 miesięcy od wejścia w życie] a następnie co roku Komisja dokonuje przeglądu funkcjonowania środków określonych w części IV rozdział I–III niniejszego rozporządzenia.

[Trzy lata od wejścia w życie Komisja przedstawia sprawozdanie z wdrażania środków określonych w niniejszym rozporządzeniu.]

Co najmniej [pięć] lat od zastosowania niniejszego rozporządzenia i co każde następne pięć lat Komisja dokonuje oceny niniejszego rozporządzenia. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie dotyczące głównych ustaleń. Państwa członkowskie zapewniają Komisji wszelkie informacje wymagane do przygotowania tego sprawozdania, najpóźniej na sześć miesięcy przed wygaśnięciem terminu [pięciu] lat.

Artykuł 70

Statystyki

Zgodnie z art. 4 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 862/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady⁶⁰ państwa członkowskie przekazują Komisji (Eurostat) statystyki dotyczące stosowania niniejszego rozporządzenia oraz rozporządzenia (WE) nr 1560/2003.

⁶⁰ Rozporządzenie (WE) nr 862/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie statystyk Wspólnoty z zakresu migracji i ochrony międzynarodowej, Dz.U. L 199 z 31.7.2007, s. 23.

CZĘŚĆ VI

ZMIANY W INNYCH AKTACH UNIJNYCH

Artykuł 71

Zmiany w dyrektywie dotyczącej statusu rezydentów długoterminowych

1. W dyrektywie 2003/109/WE wprowadza się następujące zmiany:

w art. 4 wprowadza się następujące zmiany:

- a) w ust. 1 dodaje się akapit w brzmieniu:

„W odniesieniu do osób korzystających z ochrony międzynarodowej wymagany okres legalnego i nieprzerwanego pobytu wynosi trzy lata.”.

Artykuł 72

Zmiany w rozporządzeniu (UE) XXX/XXX [Fundusz Azylu i Migracji]

W rozporządzeniu (UE) XXX/XXX [Fundusz Azylu i Migracji] wprowadza się następujące zmiany:

1. art. 16 otrzymuje brzmienie:

„1. Oprócz przydziału środków obliczonego zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. a) państwa członkowskie otrzymują kwotę w wysokości 10 000 EUR na każdą osobę przyjętą w drodze przesiedlenia lub przyjęcia ze względów humanitarnych.

2. W stosownych przypadkach państwa członkowskie mogą również kwalifikować się do otrzymania dodatkowej kwoty w wysokości 10 000 EUR na członków rodziny osób, o których mowa w ust. 1, jeżeli osoby te przyjęto w celu zapewnienia jedności rodziny.

3. Kwota, o której mowa w ust. 1, ma formę finansowania niepowiązanego z kosztami zgodnie z art. [125] rozporządzenia finansowego.

4. Dodatkową kwotę, o której mowa w ust. 1, przydziela się do programu państwa członkowskiego. Finansowanie to nie może być wykorzystane na inne działania w ramach programu z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków i po zatwierdzeniu przez Komisję w drodze zmiany programu. Kwotę, o której mowa w ust. 1, można uwzględnić we wnioskach o płatność kierowanych do Komisji, pod warunkiem że osoba, w odniesieniu do której przyznano tę kwotę, została przesiedlona lub przyjęta.

5. Państwa członkowskie przechowują informacje niezbędne do umożliwienia odpowiedniej identyfikacji osób przesiedlonych lub przyjętych oraz daty ich przesiedlenia lub przyjęcia, przy czym pierwszeństwo mają obowiązujące przepisy dotyczące okresów zatrzymywania danych.

6. Aby uwzględnić aktualne stopy inflacji i istotne zmiany w dziedzinie przesiedleń oraz w ramach dostępnych zasobów, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 32 niniejszego rozporządzenia w celu dostosowania, w stosownych przypadkach, kwoty, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, celem uwzględnienia aktualnych stóp inflacji, istotnych zmian w dziedzinie przesiedleń, a także czynników, które mogą zoptymalizować wykorzystanie zachęty finansowej, jaką są te kwoty.”;

2. art. 17 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwo członkowskie otrzymuje wkład wynoszący:

- a) [10 000] EUR na osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową, za którą dane państwo członkowskie staje się odpowiedzialne w wyniku relokacji zgodnie z art. 48, 53 i 56 rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie w sprawie zarządzania azylem i migracją*];
- b) [10 000] EUR na osobę korzystającą z ochrony międzynarodowej relokowaną zgodnie z art. 53 i 56 rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie w sprawie zarządzania azylem i migracją*];
- c) [10 000] EUR na nielegalnie przebywającego obywatela państwa trzeciego relokowanego zgodnie z art. 53, kiedy wygaśł okres, o którym mowa w art. 55 ust. 2, oraz z art. 56 rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie w sprawie zarządzania azylem i migracją*];
- d) wkład, o którym mowa w lit. a), b) i c), zwiększa się do [12 000] EUR w przypadku każdego małoletniego bez opieki relokowanego zgodnie z art. 48, 53 i 56 rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie w sprawie zarządzania azylem i migracją*].

- 2. Państwo członkowskie dokonujące przekazania otrzymuje wkład w wysokości 500 EUR na pokrycie kosztów przekazania osób zgodnie z ust. 1 w przypadku każdej osoby, osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub beneficjenta, których poddano relokacji.
- 3. Państwo członkowskie otrzymuje wkład w wysokości 500 EUR na pokrycie kosztów przekazania osoby, o której mowa w art. 26 ust. 1 lit. a), b), c) lub d), zgodnie z art. 35 rozporządzenia (UE) XXX/XXX [*rozporządzenie w sprawie zarządzania azylem i migracją*].
- 4. Państwo członkowskie otrzyma kwoty, o których mowa w ust. 1–3, w odniesieniu do każdej osoby, pod warunkiem że osoba, w odniesieniu do której przydzielono wkład, została relokowana.
- 5. Kwoty, o których mowa w niniejszym artykule, mają formę finansowania niepowiązanego z kosztami zgodnie z art. [125] rozporządzenia finansowego.
- 6. Państwa członkowskie przechowują informacje niezbędne do umożliwienia właściwej identyfikacji osób przekazanych oraz daty ich przekazania, przy czym pierwszeństwo mają obowiązujące przepisy dotyczące okresów zatrzymywania danych.
- 7. W ramach dostępnych zasobów Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 32 w celu dostosowania w stosownych przypadkach kwoty, o której mowa w ust. 1, 2 i 3 niniejszego artykułu, aby uwzględnić aktualne stopy inflacji, istotne zmiany w dziedzinie przekazywania osób ubiegających się o ochronę międzynarodową oraz osób z niej korzystających z jednego państwa członkowskiego do innego państwa członkowskiego, a także czynniki, które mogą zoptymalizować wykorzystanie zachęty finansowej, jaką stanowią te kwoty.”.

CZĘŚĆ VII

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 73

Uchylenie

Rozporządzenie (UE) nr 604/2013 traci moc.

Odesłania do uchylonego rozporządzenia traktuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 74

Środki przejściowe

W przypadku gdy wniosek został zarejestrowany po [*pierwszym dniu następującym po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia*], uwzględnia się zdarzenia, które przypuszczalnie pociągną za sobą odpowiedzialność państwa członkowskiego na podstawie niniejszego rozporządzenia, nawet jeżeli miały one miejsce przed tą datą.

Artykuł 75

Wejście w życie i zastosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się do wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej zarejestrowanych od [*pierwszego dnia trzynastego miesiąca, licząc od dnia wejścia w życie*]. Państwo członkowskie odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego przed tą datą ustala się zgodnie z kryteriami określonymi w rozporządzeniu (UE) nr 604/2013.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie zarządzania azylem i migracją

1.2. Dziedziny polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa (klaster programów)

10 – Migracja

1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

☐ nowego działania

☐ nowego działania, będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego⁶¹

✓ przedłużenia bieżącego działania

☐ połączenia lub przekształcenia co najmniej jednego działania pod kątem innego/nowego działania

1.4. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.4.1. *Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy*

W swoim nowym pakcie o migracji i azylu Komisja deklaruje nowy start w obszarze migracji. W niniejszym wniosku wprowadza się wspólne ramy zarządzania azylem i migracją na poziomie UE jako podstawowy wkład w kompleksowe podejście oraz dąży się do wzmocnienia wzajemnego zaufania między państwami członkowskimi na podstawie nadrzędnej zasady solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności. Propaguje się w jej ramach zintegrowane kształtowanie polityki w obszarze migracji i azylu, w tym konieczność wzięcia pod uwagę polityki w innych istotnych obszarach, ze szczególnym uwzględnieniem ścisłej współpracy i wzajemnego partnerstwa z odpowiednimi państwami trzecimi. W pakcie uznaje się, że kompleksowe podejście oznacza również silniejsze, bardziej zrównoważone i wymierne dawanie wyrazu zasadzie solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności – równowagę w tym zakresie można osiągnąć w szerszym kontekście, rozszerzając ich obszar zainteresowania poza kwestię, które państwo członkowskie jest odpowiedzialne za wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej. W związku z tym zasadę tę należy stosować do całości zarządzania migracją – od przeciwdziałania migracji nieuregulowanej do niedozwolonego przemieszczania się.

Za pośrednictwem niniejszego wniosku usprawnia się obowiązujące przepisy przewidziane w rozporządzeniu (UE) nr 604/2013 i dąży do zapewnienia prawidłowego stosowania przepisów, które ograniczą niedozwolone przemieszczanie się obywateli państw trzecich między państwami członkowskimi. Przepisy te uzupełnia się o nowy mechanizm solidarności, umożliwiający odpowiednie

⁶¹

O którym mowa w art. 58 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

postępowanie, w przypadku gdy na państwa członkowskie wywierana jest presja migracyjna. W podejściu tym przewiduje się również uwzględnienie szczególnego procesu polegającego na zastosowaniu zasady solidarności do przypadków przybycia w następstwie operacji poszukiwawczo-ratowniczych.

Podstawę takiego mechanizmu solidarności stanowią zachęty finansowe dla państw członkowskich wykazujących solidarność, które to zachęty prowadziłyby między innymi do relokacji osób ubiegających się o ochronę międzynarodową i osób korzystających z ochrony międzynarodowej oraz nielegalnych migrantów. Wyższe zachęty będą wypłacane w przypadku relokacji małoletnich bez opieki. Zmieniłoby to w istotny sposób obecną sytuację finansową i należy zapewnić wsparcie na pokrycie kosztów finansowych związanych z takimi relokacjami w formie finansowania niezwiązanego z kosztami określonymi w art. 125 rozporządzenia finansowego.

Cel szczegółowy: Wzmocnić ochronę i solidarność

Działania ABM/ABB, których dotyczy wniosek/inicjatywa

10 – Migracja

- Wprowadzenie wspólnych ram, które zwiększą skuteczność i efektywność kompleksowego podejścia do zarządzania azylem i migracją dzięki zintegrowanemu kształtowaniu polityki i wzajemnemu zaufaniu między państwami członkowskimi.
- Zwiększenie wydajności i skuteczności systemu ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca.
- Zwiększenie solidarności i podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi.

Celem wniosku jest:

- ustanowienie wspólnych ram, które przyczynią się do kompleksowego podejścia do zarządzania azylem i migracją, opartych na zasadach zintegrowanego kształtowania polityki oraz solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności;
- zapewnienie podziału odpowiedzialności za pomocą mechanizmu solidarności poprzez wprowadzenie systemu mającego na celu zagwarantowanie solidarności w sposób ciągły w zwykłych czasach i pomocy państwom członkowskim za pośrednictwem skutecznych środków (sponsorowania relokacji lub powrotów oraz innych rodzajów wkładu ukierunkowanego na zwiększenie zdolności państw członkowskich w obszarze azylu, przyjmowania i powrotów oraz wymiaru zewnętrznego) w praktycznym zarządzaniu migracją, w przypadku gdy mierzą się one z presją migracyjną. W podejściu tym uwzględnia się również szczególny proces polegający na zastosowaniu zasady solidarności do przypadków przybycia w następstwie operacji poszukiwawczo-ratowniczych;
- zwiększenie zdolności systemu w zakresie ustalania – w sposób skuteczny i wydajny – jednego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. W szczególności pozwoliłoby to usunąć klauzule dotyczące wygaśnięcia odpowiedzialności, jak również

wyeliminować możliwości przenoszenia odpowiedzialności między państwami członkowskimi w wyniku działań osób ubiegających się o ochronę międzynarodową oraz znacznie skrócić terminy nadsyłania wniosków i otrzymywania odpowiedzi, tak aby osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową szybciej wyznaczono odpowiedzialne państwo członkowskie i tym samym aby szybciej uzyskiwały one dostęp do procedur udzielania ochrony międzynarodowej;

- zniechęcanie do nadużyć i zapobieganie niedozwolonemu przemieszczaniu się osób ubiegających się o ochronę międzynarodową na terytorium UE, w szczególności przez ustanowienie wyraźnego obowiązku, by takie osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową składały wniosek w państwie członkowskim pierwszego wjazdu i pozostawały w państwie członkowskim, które uznano za odpowiedzialne. Wymaga to także wyciągnięcia proporcjonalnych konsekwencji proceduralnych i materialnych w razie niewywiązywania się tych osób ze swoich obowiązków.

Oczekiwane wyniki i wpływ

Państwa członkowskie i Unia Europejska jako całość odniosą korzyści ze zmienionego rozporządzenia w sprawie zarządzania azylem i migracją, zawierającego zestaw zasad przewodnich w zakresie skutecznego zarządzania migracją poprzez wspólne ramy, które przyczynią się do wdrożenia kompleksowego podejścia, uproszczonych procedur oraz poprzez zapewnienie solidarności z państwami członkowskimi, aby pomóc im w sytuacjach presji migracyjnej. W każdej chwili państwa członkowskie będą mogły skorzystać z dobrowolnych środków solidarnościowych.

Środki budżetowe określone w dalszej części niniejszego dokumentu obejmują szacunkowe wkłady Unii, które posłużą jako zachęta do zwiększenia możliwości w zakresie relokacji. Wkłady Unii będą jednocześnie wspierać przekazania, do których dojdzie po ustaleniu państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej oraz przekazania osób relokowanych. Takie wsparcie dla właściwego wdrożenia systemu zapewni solidarność z państwami członkowskimi, w tym w kontekście osób sprowadzonych na ląd w wyniku operacji poszukiwawczo-ratowniczych. To z kolei byłoby korzystne dla osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, ponieważ skorzystają one ze skuteczniejszego systemu ustalania odpowiedzialnego państwa członkowskiego i umożliwią szybszy dostęp do procedury merytorycznego rozpatrywania wniosku.

Koszty relokacji

Na mocy niniejszego wniosku państwu członkowskiemu, do którego relokuje się osoby ubiegające się o azyl, nielegalnych migrantów lub osoby korzystające z ochrony międzynarodowej, przysługuje wkład Unii w wysokości 10 000 EUR za każdą relokowaną osobę.

Jeżeli relokowana osoba jest małoletnim bez opieki, wkład Unii będzie wynosił 12 000 EUR. Wyższy wkład jest uzasadniony faktem, że stosowanie kolejnych procedur w odniesieniu do małoletnich bez opieki po relokacji byłoby bardziej złożone i w konsekwencji bardziej kosztowne.

Koszty przekazania

Na mocy niniejszego wniosku państwu członkowskiemu dokonującemu przekazania do państwa członkowskiego relokacji przysługuje wkład Unii w wysokości 500 EUR za każdą przekazywaną osobę.

Ponadto UE będzie również wspierać koszty przekazania związane z normalnymi procedurami przekazania (wnioski o przejęcie i powiadomienia o wtórnym przejęciu) na mocy niniejszego wniosku, a państwu członkowskiemu dokonującemu przekazania do odpowiedzialnego państwa członkowskiego przysługuje wkład Unii w wysokości 500 EUR za każdą przekazywaną osobę.

- 1.4.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.*

Przyczyny działania na poziomie europejskim (*ex ante*)

Ustanowienie kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej wniesionego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca nie może być dokonane przez państwa członkowskie działające samodzielnie i jest możliwe wyłącznie na szczeblu unijnym.

Oczekiwana wygenerowana unijna wartość dodana (*ex post*)

Wartość dodana niniejszego wniosku polega na usprawnieniu i zwiększeniu skuteczności obowiązującego rozporządzenia dublińskiego oraz zapewnieniu mechanizmu solidarności, który jest stosowany w okresach presji doświadczanej przez państwo członkowskie z korzyścią dla tego państwa lub w przypadku osób sprowadzonych na ląd w wyniku operacji poszukiwawczo-ratowniczych.

- 1.4.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*

Kryzys z 2015 r. obnażył znaczące słabości strukturalne i niedociągnięcia w konstrukcji i wdrażaniu europejskiego systemu azylowego i polityki migracyjnej, w tym systemu dublińskiego, którego założeniem nie było zapewnienie zrównoważonego podziału odpowiedzialności w całej UE za osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową. W konkluzjach Rady Europejskiej z dnia 28 czerwca 2018 r. wezwano do przeprowadzenia reformy rozporządzenia dublińskiego w oparciu o równowagę między odpowiedzialnością a solidarnością, uwzględniając osoby sprowadzone na ląd na skutek operacji poszukiwawczo-ratowniczych.

W ocenie zleconej przez Komisję w 2016 r. stwierdzono, że chociaż taki system jest nadal potrzebny na szczeblu Unii, obecny system dubliński nie jest zadowalający, w związku z czym wymaga zmian mających na celu jego usprawnienie i zwiększenie jego skuteczności.

Ponadto obowiązujący obecnie system dubliński nie miał być z założenia instrumentem służącym solidarności i podziałowi odpowiedzialności. Kryzys migracyjny obnażył jego braki i w związku z tym konieczne jest włączenie mechanizmu solidarności do niniejszego wniosku.

- 1.4.4. *Spójność z innymi właściwymi instrumentami oraz możliwa synergia*

Niniejszy wniosek jest spójny z Funduszem Azylu i Migracji (FAM) Fundusz ten przewiduje już możliwość przekazania osób ubiegających się o ochronę międzynarodową w ramach programu krajowego każdego państwa członkowskiego

na zasadzie dobrowolności (art. 17 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2018/471). W związku z rozszerzonym zakresem relokacji przewidzianym w niniejszym wniosku należy również uwzględnić koszty relokacji i przekazania.

Jeżeli środki (1 113 500 000 EUR przewidziane na lata 2022–2027) nie zostaną w pełni wykorzystane na realizację oczekiwanych potrzeb w zakresie wdrożenia nowego systemu, pozostałe kwoty zostaną przesunięte na inne działania w ramach FAM. W przypadku gdy potrzeby związane z wdrożeniem nowego systemu przekroczyłyby szacunki (tzn. konieczne byłoby dokonanie relokacji i przekazania większej liczby osób ubiegających się o azyl), należy wystąpić o dodatkowe środki.

1.5. Wniosek/inicjatywa o ograniczonym okresie trwania

☐ **Ograniczony czas trwania**

☐ Okres trwania wniosku/inicjatywy: od [DD/MM]RRRR r. do [DD/MM]RRRR r.

☐ Okres trwania wpływu finansowego: od RRRR r. do RRRR r. w odniesieniu do środków na zobowiązania oraz od RRRR r. do RRRR r. w odniesieniu do środków na płatności.

✓ **Nieograniczony czas trwania**

Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od 2022 r. do 2027 r.,
po którym następuje faza operacyjna.

1.6. Przewidywane tryby zarządzania⁶²

✓ **Bezpośrednie zarządzanie** przez Komisję

☐ w ramach jej służb, w tym za pośrednictwem jej pracowników w delegaturach Unii;

☐ przez agencje wykonawcze

✓ **Zarządzanie dzielone** z państwami członkowskimi

✓ **Zarządzanie pośrednie** poprzez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

☐ państwom trzecim lub organom przez nie wyznaczonym;

✓ organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (należy wyszczególnić);

☐ EBI oraz Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu;

☐ organom, o których mowa w art. 70 i 71 rozporządzenia finansowego;

☐ organom prawa publicznego;

✓ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, o ile zapewniają one odpowiednie gwarancje finansowe;

✓ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego oraz które zapewniają odpowiednie gwarancje finansowe;

☐ osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym.

W przypadku wskazania więcej niż jednego trybu należy podać dodatkowe informacje w części „Uwagi”.

Uwagi

Relokacja i przekazania będą realizowane w ramach instrumentu tematycznego FAM, głównie poprzez **zarządzanie bezpośrednie** (lub **zarządzanie pośrednie**, w przypadku gdy organ wdrażający działanie objęto oceną spełnienia wymogów dotyczących filarów). W zależności od sytuacji bardziej odpowiednie może jednak być zapewnienie wkładów Unii

⁶²

Wyjaśnienia dotyczące trybów zarządzania oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na następującej stronie:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/PL/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

w ramach zarządzania dzielonego poprzez uzupełnienie środków w ramach programów krajowych.

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Należy określić częstotliwość i warunki.

Finansowanie wdrażane w ramach **zarządzania bezpośredniego i pośredniego** będzie wdrażane w ramach instrumentu tematycznego FAM, który wchodzi również w zakres ogólnego mechanizmu monitorowania i oceny FAM. Wprowadzone zostaną uproszczone wzory i zasady w celu zebrania wskaźników od beneficjentów umów o udzielenie dotacji i wkładu finansowego w takim samym tempie, jak ma to miejsce w przypadku zarządzania dzielonego, aby zapewnić przekazywanie porównywalnych danych.

W przypadku gdy wkład Unii będzie przekazywany w ramach **zarządzania dzielonego**, stosuje się następujące zasady:

Finansowanie wdrażane przez państwa członkowskie w ramach zarządzania dzielonego będzie zgodne z zasadami określonymi w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów (COM(2018) 375), zwanym dalej wnioskiem dotyczącym rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, w rozporządzeniu 2018/2016 (rozporządzenie finansowe) oraz w ramach Funduszu Azylu i Migracji (COM(2018) 471), zwanym dalej wnioskiem dotyczącym FAM.

Zgodnie z wnioskiem dotyczącym rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów każde państwo członkowskie ustanowi system zarządzania i kontroli dla swojego programu oraz zapewni jakość i wiarygodność systemu monitorowania. W związku z tym w przypadku zarządzania dzielonego istnieją spójne i skuteczne ramy sprawozdawczości, monitorowania i oceny. Państwa członkowskie są proszone o powołanie komitetu monitorującego, w którym Komisja będzie mogła uczestniczyć w charakterze doradcy. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o ustanowieniu jednego komitetu monitorującego dla więcej niż jednego programu. Komitety monitorujące będą dokonywać przeglądu wszystkich kwestii, które mają wpływ na postępy w zakresie realizacji celów programu.

W odniesieniu do funduszy na rzecz spraw wewnętrznych państwa członkowskie przedstawiają Komisji roczne sprawozdanie z realizacji programu oraz postępów w osiąganiu jego celów pośrednich i końcowych. W sprawozdaniu należy także odnieść się do wszelkich kwestii mających wpływ na wyniki programu i opisać środki wprowadzone w celu zaradzenia tym kwestiom.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. *Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli*

Zgodnie z wnioskiem dotyczącym FAM 60 % puli środków przydzielonych z FAM jest zarezerwowane dla programów państw członkowskich. Pozostałe 40 % puli środków finansowych będzie zarządzane za pomocą instrumentu tematycznego. Celem wprowadzenia instrumentu tematycznego jest zrównoważenie przewidywalności wieloletniego przydziału środków finansowych na programy państw członkowskich z elastycznością w zakresie okresowej wypłaty środków na działania stanowiące istotną wartość dodaną dla Unii na podstawie dwuletniego cyklu programowania. Instrument tematyczny będzie wykorzystywany do przesiedleń i przekazywania.

Strategia kontroli będzie się opierała na rozporządzeniu finansowym i na wniosku dotyczącym rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

W przypadku części wdrażanej w drodze **zarządzania bezpośredniego i pośredniego** w ramach instrumentu tematycznego, system zarządzania i kontroli będzie opierał się na doświadczeniach zdobytych w latach 2014–2020 zarówno w odniesieniu do działań Unii, jak i pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych. Ustanowiony zostanie uproszczony system umożliwiający szybkie rozpatrywanie wniosków o przyznanie finansowania przy jednoczesnym ograniczeniu ryzyka wystąpienia błędów: kwalifikujące się osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową będą podlegać ograniczeniom w odniesieniu do państw członkowskich i organizacji międzynarodowych, finansowanie będzie oparte na uproszczonych formach kosztów, opracowane zostaną standardowe wzory wniosków o przyznanie finansowania, umów o udzielenie dotacji/wkładu oraz sprawozdań, a stały komitet ds. oceny będzie rozpatrywać wnioski niezwłocznie po ich otrzymaniu.

W przypadku gdy wkład Unii będzie przekazywany w ramach **zarządzania dzielonego**, stosuje się następujące zasady:

Państwa członkowskie otrzymają dodatkowy wkład na każdą osobę należącą do kategorii objętych zakresem niniejszego rozporządzenia.

Odpowiednie kwoty zostaną przydzielone państwom członkowskim poprzez wprowadzenie zmian w ich programach. Zarządzanie tymi programami odbywa się w ramach zarządzania dzielonego zgodnie z art. 63 rozporządzenia finansowego, wnioskiem dotyczącym rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i wnioskiem dotyczącym FAM.

Ustalenia dotyczące płatności w ramach zarządzania dzielonego określono we wniosku dotyczącym rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów. We wniosku dotyczącym rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów przewidziano roczne płatności zaliczkowe, a następnie maksymalnie cztery płatności okresowe na program rocznie w oparciu o wnioski o płatność przesłane przez państwa członkowskie w trakcie roku obrachunkowego. Zgodnie z wnioskiem dotyczącym rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów płatności zaliczkowe są rozliczane w ostatnim roku obrachunkowym programów.

W odniesieniu do części wdrożonej z wykorzystaniem zarządzania dzielonego wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów opiera się na strategii zarządzania i kontroli obowiązującej w okresie programowania 2014–2020, ale wprowadza też pewne środki mające na celu uproszczenie wdrażania i zmniejszenie obciążenia związanego z kontrolą zarówno na poziomie beneficjentów, jak i państw członkowskich. Nowe elementy obejmują:

- zniesienie procedury wyznaczania w odniesieniu do instytucji programu;
- kontrole zarządcze (administracyjne i na miejscu) przeprowadzane przez instytucję zarządzającą na zasadzie ryzyka (w porównaniu z kontrolami administracyjnymi wymaganymi w 100 % przypadków w okresie programowania 2014–2020);
- instytucje zarządzające mogą pod pewnymi warunkami stosować proporcjonalne ustalenia dotyczące kontroli, zgodnie z procedurami krajowymi;

– warunki pozwalające uniknąć wielokrotnych kontroli w odniesieniu do tej samej operacji/tych samych wydatków.

Instytucje programu przedstawią Komisji wnioski o płatność okresową w oparciu o wydatki poniesione przez beneficjentów. W celu zmniejszenia ryzyka zwrotu w przypadku wydatków niekwalifikowalnych w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów przewidziano pułapy płatności okresowych Komisji na poziomie 90 %, zważywszy na to, że aktualnie przeprowadzono jedynie część krajowych kontroli. Komisja wypłaci pozostałą kwotę po rocznym rozliczeniu rachunków, kiedy instytucje programu przekażą jej pakiet dokumentów dotyczących poświadczenia wiarygodności. Pakiet dokumentów dotyczących poświadczenia wiarygodności obejmuje rozliczenia, deklarację zarządczą oraz opinie instytucji audytowej na temat rozliczeń, systemu zarządzania i kontroli oraz prawidłowości i legalności wydatków zadeklarowanych w rozliczeniach. Komisja wykorzysta wspomniany pakiet dokumentów dotyczących poświadczenia wiarygodności do ustalenia kwoty obciążającej Fundusz w danym roku obrachunkowym.

Wszelkie nieprawidłowości wykryte przez Komisję lub Europejski Trybunał Obrachunkowy po przekazaniu rocznego pakietu dokumentów dotyczących poświadczenia wiarygodności mogą prowadzić do korekty finansowej netto.

2.2.2. *Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia*

RYZYKO

W poprzednich latach DG do Spraw Wewnętrznych nie była podmiotem, któremu groziło wysokie ryzyko błędów w jej programach wydatkowania.

Oczekuje się, że w przypadku wspierania relokacji i przekazywania w ramach **zarządzania bezpośredniego/pośredniego** ryzyko wystąpienia błędów będzie niższe niż w przypadku obecnych działań Unii i pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych (obecnie na poziomie około 3 % poziomu błędu rezydualnego). Wiele czynników ryzyka nie będzie istniało w przypadku finansowania relokacji i przekazywania: kwalifikujący się wnioskodawcy będą się ograniczać do państw członkowskich i organizacji międzynarodowych, finansowanie będzie oparte wyłącznie na uproszczonych formach kosztów, a w celu uproszczenia zarówno procesu składania wniosków, jak i sprawozdawczości opracowane zostaną standardowe wzory. Ponadto poziom pewności w odniesieniu do wykonalności relokacji i przekazywania jest wysoki dzięki istniejącym mechanizmom operacyjnym w zakresie monitorowania.

W przypadku wsparcia udzielonego za pomocą **zarządzania dzielonego**:

System zarządzania i kontroli działa zgodnie z ogólnymi wymogami określonymi we wniosku dotyczącym rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i spełnia wymogi rozporządzenia finansowego.

Jeżeli chodzi o wkład finansowy przeznaczony na relokację i przekazywanie, państwa członkowskie mogą uwzględnić go we wnioskach o płatność kierowanych do Komisji jedynie pod warunkiem, że osoba, w odniesieniu do której wnioskowano o wkład, została skutecznie przekazana. Państwa członkowskie są zobowiązane do przeprowadzania kontroli i audytów w celu sprawdzenia, czy zostały spełnione warunki wymagane do złożenia wniosku do Komisji o przyznanie wkładu. Ponadto państwa członkowskie są zobowiązane do przechowywania odpowiednich

dokumentów potwierdzających przez okres podany we wniosku dotyczącym rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

W ramach programowania wieloletniego w połączeniu z rocznym rozliczaniem rachunków na podstawie płatności dokonanych przez odpowiedzialny organ dostosowuje się okresy kwalifikowalności do rocznego rozliczania rachunków Komisji.

SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ – KONTROLE W CELU OGRANICZENIA RYZYKA

Pierwszą strategię DG do Spraw Wewnętrznych w zakresie zwalczania nadużyć finansowych przyjęto w 2013 r. Obecna strategię w zakresie zwalczania nadużyć finansowych zaktualizowano w lutym 2018 r. i będzie ona obowiązywać do czasu zakończenia bieżących wieloletnich ram finansowych. W świetle wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 oraz nowej strategii Komisji w zakresie zwalczania nadużyć finansowych przyjętej w 2019 r. DG do Spraw Wewnętrznych pracuje obecnie nad aktualizacją swojej strategii w zakresie zwalczania nadużyć finansowych. Celem nowej strategii DG do Spraw Wewnętrznych będzie dostosowanie się do zmieniającej się sytuacji i dalsze wzmocnienie działań DG w zakresie zwalczania nadużyć finansowych. Nowa strategia DG do Spraw Wewnętrznych w zakresie zwalczania nadużyć finansowych zostanie przyjęta najpóźniej do 2021 r.

W 2016 r. DG do Spraw Wewnętrznych opracowała również strategię kontroli w odniesieniu do pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych, która będzie podstawą do opracowania strategii kontroli w zakresie zarządzania bezpośredniego/pośredniego.

Ponadto, jeżeli chodzi o **zarządzanie dzielone**, w listopadzie 2015 r. DG do Spraw Wewnętrznych przyjęła strategię audytową w odniesieniu do części Funduszu Azylu, Migracji i Integracji (FAMI) oraz Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (FBW) podlegającej zarządzaniu dzielonemu. Obecnie DG do Spraw Wewnętrznych opracowuje strategię kontroli dotyczącą zarządzania dzielonego w wymienionych dwóch funduszach. Strategia ta będzie obejmować wszystkie kontrole niezbędne do zarządzania krajowymi programami w ramach tych dwóch funduszy.

2.2.3. Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)

Niskie koszty kontroli i bardzo niskie ryzyko błędu.

Oczekuje się, że koszty kontroli pozostaną takie same jak w bieżącym okresie.

W odniesieniu do **zarządzania bezpośredniego/pośredniego** oczekuje się, że koszty kontroli będą niższe niż w przypadku działań Unii, co wynika ze standardowych procedur składania wniosków, oceny i sprawozdawczości, uproszczonych kosztów i znacznych ograniczeń dla kwalifikujących się osób ubiegających się o ochronę międzynarodową.

W przypadku **zarządzania dzielonego** koszty kontroli mogą być potencjalnie niższe dla państw członkowskich ze względu na oparte na analizie ryzyka podejście do zarządzania i kontroli, które wprowadza się we wniosku dotyczącym rozporządzenia

w sprawie wspólnych przepisów. W odniesieniu do obecnego cyklu programowania (2014–2020) łączny koszt kontroli sprawowanej przez państwa członkowskie, według stanu na 2017 r., szacuje się na około 5 % całkowitej kwoty płatności wnioskowanych przez państwa członkowskie na 2017 r.

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony, np. ze strategii zwalczania nadużyć finansowych.

Zastosowanie ma strategia DG do Spraw Wewnętrznych w zakresie zwalczania nadużyć finansowych, o której mowa w pkt 2.2.2.

3. SZACUNKOWY WPLYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Dział wieloletnich ram finansowych i proponowane nowe linie budżetowe po stronie wydatków

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj wydatku	Wkład			
	Dział 4: Migracja i zarządzanie granicami Rozdział 10: Migracja	Zróżn. / niezróżn. ⁶³	państw EFTA ⁶⁴	krajów kandydujących ⁶⁵	państw trzecich	w rozumieniu art. [21 ust. 2 lit. b)] rozporządzenia finansowego
4	10 02 01 – Fundusz Azylu i Migracji	Zróżnicowane	NIE	NIE	TAK ⁶⁶	NIE
4	10 01 01 – Wydatki na wsparcie „Funduszu Azylu i Migracji”	Niezróżnicowane	NIE	NIE	TAK	NIE
4	XX 01 01 01 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)	Niezróżnicowane	NIE	NIE	NIE	NIE
4	XX 01 01 02 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)	Niezróżnicowane	NIE	NIE	NIE	NIE
4	XX 01 01 02 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)	Niezróżnicowane	NIE	NIE	NIE	NIE

⁶³ Zróżn. = środki zróżnicowane / niezróżn. = środki niezróżnicowane.

⁶⁴ EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu.

⁶⁵ Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

⁶⁶ ewentualny dobrowolny wkład państw stowarzyszonych w ramach Schengen, gdyby uczestniczyły w nowym systemie dublińskim

3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki

3.2.1. Synteza szacunkowego wpływu na wydatki

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych	4	Migracja i zarządzanie granicami
---	----------	----------------------------------

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	po 2027 r.	OGÓŁEM
Środki operacyjne (w podziale na linie budżetowe wymienione w pkt 3.1)	Środki na zobowiązania	(1)		87,800	120,100	225,500	226,300	226,300	227,500		1 113,500
	Środki na płatności	(2)		70,240	113,640	204,420	226,140	226,300	227,260	45,500	1 113,500
Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy ⁶⁷	Środki na zobowiązania = środki na płatności	(3)									
OGÓŁEM środki przydzielone na program	Środki na zobowiązania	=1+3		87,800	120,100	225,500	226,300	226,300	227,500		1 113,500
	Środki na płatności	=2+3		70,240	113,640	204,420	226,140	226,300	227,260	45,500	1 113,500

⁶⁷ Pomoc techniczna lub administracyjna oraz wydatki na wsparcie w zakresie wprowadzania w życie programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

Dział wieloletnich ram finansowych	7	Europejska administracja publiczna
---	----------	------------------------------------

Niniejszą część uzupełnia się przy użyciu „danych budżetowych o charakterze administracyjnym”, które należy najpierw wprowadzić do [załącznika do oceny skutków finansowych regulacji](#), przesyłanego do DECIDE w celu konsultacji między służbami.

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	po 2027 r.	OGÓŁEM
Zasoby ludzkie			1,815	1,815	1,815	1,815	1,815	1,815		10,890
Pozostałe wydatki administracyjne			0,120	0,120	0,120	0,120	0,120	0,120		0,720
OGÓŁEM środki w ramach DZIAŁU 7 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)		1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	-	11,610

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	po 2027 r.	OGÓŁEM
OGÓŁEM środki z wszystkich DZIAŁÓW wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania		89,735	122,035	227,435	228,235	228,235	229,435		1 125,110
	Środki na płatności		72,175	115,575	206,355	228,075	228,235	229,195	45,500	1 125,110

3.2.2. Szacunkowy wpływ na środki administracyjne

☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych

☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Lata	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	OGÓŁEM
------	------	------	------	------	------	------	------	--------

DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych								
Zasoby ludzkie		1,815	1,815	1,815	1,815	1,815	1,815	10,890
Pozostałe wydatki administracyjne		0,120	0,120	0,120	0,120	0,120	0,120	0,720
DZIAŁ 7 – suma częściowa wieloletnich ram finansowych		1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	11,610

Poza DZIAŁEM 7 ⁶⁸ wieloletnich ram finansowych								
Zasoby ludzkie								
Inne wydatki administracyjne								
Suma częściowa poza DZIAŁEM 7 wieloletnich ram finansowych								

OGÓŁEM		1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	11,610
---------------	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

Potrzeby w zakresie środków na zasoby ludzkie i inne środki o charakterze administracyjnym zostaną pokryte z zasobów DG już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyirekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyirekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

⁶⁸

Pomoc techniczna lub administracyjna oraz wydatki na wsparcie w zakresie wprowadzania w życie programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

3.2.2.1. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy

Lata	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)							
w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji	11	11	11	11	11	11	11
w delegaturach							
badania naukowe							
• Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy: EPC) - CA, LA, SNE, INT i JED ⁶⁹							
Dział 7							
Finansowanie z DZIAŁU 7 wieloletnich ram finansowych	- w centrali	2	2	2	2	2	2
	- w delegaturach						
Finansowanie ze środków przydzielonych na program ⁷⁰	- w centrali						
	- w delegaturach						
badania naukowe							
Inne (określić)							
OGÓŁEM	13	13	13	13	13	13	13

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów DG już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyirekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyirekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Opis zadań do wykonania:

Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	Wspieranie, prowadzenie i monitorowanie działań związanych z wdrażaniem niniejszego wniosku, głównie w zakresie mechanizmu solidarności oraz ram prawnych niezbędnych do jego wdrażania. Przydziela się 9 EPC (7 AD, 1 CA i 1 SNE) do właściwej jednostki dotyczącej polityki oraz 4 EPC (2 AD i 2 AST) do właściwej jednostki zarządzania funduszem.
Personel zewnętrzny	Wspieranie, prowadzenie i monitorowanie działań związanych z wdrażaniem niniejszego wniosku, głównie w zakresie funkcjonowania wniosku w odniesieniu do ustalania ustanowionej dla państw członkowskich odpowiedzialności za rozpatrywanie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej.

⁶⁹ CA = personel kontraktowy; LA = personel miejscowy; SNE = oddelegowany ekspert krajowy; INT = personel tymczasowy; JED = młodszy oddelegowany ekspert.

⁷⁰ W ramach pułapu częściowego na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych (dawne linie „BA”).

3.2.3. *Udział osób trzecich w finansowaniu*⁷¹

Wniosek/inicjatywa:

- ☒ nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich
- ☐ przewiduje współfinansowanie ze strony osób trzecich szacowane zgodnie z poniższymi szacunkami:

Środki w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Lata	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	OGÓŁEM
Określić organ współfinansujący		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
OGÓŁEM środki objęte współfinansowaniem		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

- ☒ Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody.
- ☐ Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:
- ☐ wpływ na zasoby własne
- ☐ wpływ na dochody inne

Wskazać, czy dochody są przypisane do linii budżetowej po stronie wydatków ☐.

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów:	Wpływ wniosku/inicjatywy ⁷²						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Artykuł							

W przypadku wpływu na dochody przeznaczone na określony cel należy wskazać linie budżetowe po stronie wydatków, które ten wpływ obejmie.

Pozostałe uwagi (np. metoda/wzór użyte do obliczenia wpływu na dochody albo inne informacje).

⁷¹ Ewentualny wkład państw stowarzyszonych w ramach Schengen, gdyby uczestniczyły w nowym systemie dublińskim

⁷² W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu 20 % na poczet kosztów poboru.